ભાગ ૧ લો.

"Leaving out of mind other species of drugs still credited with alterative properties, and which influence the various or the primery centres of the sympathetic system of nerves, we have yet to learn in what relation to the various dynamical forces of the human body these artificial classes of remedies stand."

Dr. Pandurang Gopal.

રચનાર.

ચમનરાય શિવશંકર વૈષ્ણવ.

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર.

ગુજરાત વર્નાક્યુલર સોસાઇટી—અમદાવાદ.

સંવત ૧૯૫૬. ઇ. સ. ૧૮૯૯.

કિંમત રૂ. ૧–૮–૦.

" ધિ રાજનગર ટાઈપ ફાઉન્ડરી પ્રિન્ટીંગ પ્રેસ."
અમદાવાદ.

શ્રીમન્ મહારાજ સયાજીરાવ ગ્રંથમાલાનો ઉપોદ્ઘાત.

વડોદરાના શ્રીમન્ મહારાજા સાહેબ સયાજીરાવ ગાયકવાડ સેનાખાસખેલ સમશેર બહાદુર ઇ. સ. ૧૮૮૨ મા અમદાવાદ પધાર્યા હતા તે પ્રસંગે તેમણે ગુજરાત વર્નાક્યુલર સોસાઈટીને રૂ. ૫,૦૦૦ બક્ષિસ કર્યા; માટે સોસાઇટીએ તેમને પોતાના મુરબી (પેટ્રન) ઠરાવ્યાછે, અને તે રકમ તેમના નામથી જુદી રાખી તેનુ વ્યાજ તેમને નામે ગ્રંથો રચાવવામા, ગ્રંથો છપાવી પ્રસિદ્ધ કરવામાં, અને ઉત્તેજન દાખલ ગ્રંથો ખરીદ કરવામાં વાપરવાનો ઠરાવ કર્યો છે. તે પ્રમાણે આજ સૂધીમાં નીચે પ્રમાણે પુસ્તકો શ્રીમન્ મહારાજ સયાજીરાવ ગ્રંથમાલા તરીકે છપાવવામાં આવ્યાં છે—

૧. ગ્રીસ દેશનો ઇતિહાસ.	૨. વિધવાવપન અનાચાર
૩. હિંદનાં મહારાણી અને તેમનું કુટુંબ.	૪. ભાલણસુત ઉદ્ધવકવિકૃત રામાયણ
૫ કર્ત્તવ્ય	૬ વ.નિપરનો પ્રવાસ.
૭. ઔષધિ કોષ.	

અમદાવાદ,

તા. ૧ ડીસેમ્બર સન ૧૮૯૯.

ઉપોદ્ઘાત.

"If the physicians of the present day [w]ould drop from the Pharmacopœa all the [m]odern Drugs and Chemicals, and treat their [p]atients according to the method of Charaka, [th]ere would be less work for the undertakers, [an]d fewer chronic invalids in the world."

G. H. CLARK, M. A. M. D. Philadelphia.

જેઓ શાસ્ત્રખંડની પ્રાચીન વિદ્યા તથા સંસ્કૃત ભાષાથી સારી રીતે માહીત છે તેઓ તો માને છે કે તેમાં પ્રત્યેક વિષયના ઘણા મહાન્ અને પુષ્કળ ગ્રન્થો છે, અને તે ગ્રન્થો પણ એટલા બધા છે કે એ સઘળા જો એકઠા કરવામાં આવે, તો સર્વ વિષયના ગ્રન્થોનું એક મહાન્ પુસ્તકાલય બને છે. એ જ રીતે વૈદ્યવિદ્યાના ગ્રન્થો જોઈશું તો તે પણ અગણ્ય સમજાયલા છે, એટલુંજ નહિ પણ એ ગ્રન્થોની મહત્તા માટે વિશેષ બોલવા કરતાં અમેરિકાના પ્રખ્યાત ડાક્ટર ક્લાર્કનો મત ઉપર બતાવ્યો છે તે ઉપરથી જ એ વિષેની ખાત્રી થાય છે.

વૈદ્ય વિદ્યાના આ પ્રાચીન અગણ્ય ગ્રન્થો મધ્યે હાલ મુખ્ય પ્રમાણભૂત ગણાતા ચાર મુખ્ય છે—

निदाने माधवः श्रेष्ठः सूत्रस्थाने तु वाग्भटः ।
शारीरे सुश्रुतः प्रोक्तः चरकस्तु चिकित्सिते ॥

અત્ર આપણે વૈદ્યવિદ્યાનો ઇતિહાસ લખવા બેઠા નથી, તેથી આ ચાર ગ્રન્થોની મુખ્યતા બતાવીને હવે આ ગ્રન્થને ઉપયુક્ત દ્રવ્યોના વિભાગીકરણ વિષે જ કંઈક ચર્ચા ચલાવીશું.

સૃષ્ટિમાંના સર્વ પદાર્થોના મુખ્ય ત્રણ ભાગો પાડેલા છે —

1. જાંગમ (Animal Kingdom).
2. ઉદ્ભિજ્જ (Vegetable Kingdom).
3. પાર્થિવ (Mineral Kingdom).

જાંગમ અથવા પ્રાણિજ દ્રવ્યોમાં મધ, દૂધ, માંસ વગેરે સમજાય છે; પાર્થિવમાં ધાતુઓ, રત્નો, ક્ષારો, ચૂનો વગેરે આવે છે, અને ઉદ્ભિજ્જમાં વનસ્પતિ આવે છે. એ ઉદ્ભિજ્જના ચાર પેટા ભાગો* પાડે છે.—

1. વાનસ્પત્ય (Phonogamous Plants)
2. વનસ્પતિ (Criptogamic Plants)
3. ઓષધિ (Annual, Biennial & Tri[illegible] Plants)
4. વીરુધ (Creepers &c.)

ઉદ્ભિજ્જ દ્રવ્યોના ચરકે જે ભાગ પાડેલા છે [illegible] પુનર્વસુ મુનિએ પાડેલા સાત ભાગ [illegible] ગણાય છે.* એ સાત વિભાગો નીચે પ્રમાણે —

1. મૂલિની (કુલ ૧૬ જાતની છે)
2. ફલિની (કુલ ૧૯ જાતની છે)
3. સ્નેહની (કુલ ૪ જાતની છે)
4. લવણ (કુલ ૫ જાતનાં છે)
5. મૂત્ર (કુલ ૮ જાતનાં છે)
6. દૂધ (કુલ ૮ જાતનાં છે)
7. [illegible] (કુલ ૬ જાતની છે)

આ સર્વ [illegible]

1. [illegible]
   1. [illegible]
   2. [illegible]
   3. [illegible]
   4. [illegible]
   5. [illegible]
   6. [illegible]
2. [illegible]
3. [illegible]
4. [illegible]
   1. [illegible]
   2. [illegible]
   3. [illegible]
   4. [illegible]

---

* [illegible]

† Kingdom, Sub-Kingdom, Class, [illegible]

* [illegible]

૧. ચિરોન (Chiron), ઈ. સ. પૂર્વે ૧૨૦૦; તેનુ શરીર અર્ધું માણસનું અને અર્ધું ઘોડાનું હતુ, અને મુખ માણસનું હતુ. તે કદાચ અશ્વિનીદેવ નો દેવ । તેના શિષ્યો આકુયસ, હર્ક્યુલીસ, જેસન, પેલિયસ, આચાઓન, પેડાલિરિયસ ઇનીઅસ, અને એકીલીસ. આપનાં દર્દોમા તે વિશેષ પ્રવીણ હતો, અને ઔષધને તો ઉત્તમ ઉપચાર માનતો હતો.

૨. ઈસ્કુલેપિયસ, (Æsculapius), ઈ. સ પૂર્વે ૧૨૦૦, એપોલો (સૂર્ય)નો પુત્ર હતો

૩ ધન્વન્તરિ, ગ્રીક લોકોમા ઈસ્કુલેપિયસ્ હતો તેવો જ આ દેશમા હતો. (ઈ સ પૂર્વે ૧૧૦૦).

૪. ચરક, ઇ. સ. પૂર્વે ૧૦૦૦.
૫ સુશ્રુત, ઇ. સ પૂર્વે ૧૦૦૦.
૬. પીથાગોરાસ (Pythagoras), ઈ સ પૂર્વે ૫૭૦-૫૦૪,
૭. અગસ્ત્ય, ઇ સ. પૂર્વે ૫૦૦.
૮. એનાક્સાગોરાસ (Anaxagoras), ઇ. સ. પૂર્વે ૫૦૦-૪૨૮.
૯ સોક્રેટીસ (Socrates), ઈ સ. પૂર્વે ૪૬૮-૩૯૯.
૧૦ ડેમોક્રિટસ (Democritus), ઈ. સ. પૂર્વે ૪૬૦-૩૫૭
૧૧. હિપ્પોક્રેટીસ (Hippocrates), ઇ સ પૂર્વે ૪૬૦-૩૬૧.
૧૨ એક્રોન (Acron), ઈ. સ પૂર્વે ૪૬૦
૧૩. પ્લેટો (Plato), ઈ સ પૂર્વે ૪૨૯-૩૪૭. આને મુખ્ય માનો ઈશ્વરવાદન કહે છે
૧૪. પોલીબિયસ (Polybius), ઇ સ પૂર્વે ૪૫૦.
૧૫ ટેસિયાસ્ (Ctesias), ઇ સ. પૂર્વે ૪૮૦-૩૭૦.
૧૬. એરિસ્ટોટલ (Aristotle). ઇ સ. પૂર્વે ૩૮૪-૩૨૨
૧૭ થીઓફ્રેસ્ટસ્ (Theophrastus). ઇ સ પૂર્વે ૩૭૧-૨૮૫
૧૮. હીરોફિલસ્ (Hirophilus), ઈ સ પૂર્વે ૩૨૩-૨૮૩
૧૯. ઈરેસિસ્ટ્રેટસ (Erasistratus), ઈ સ પૂર્વે ૩૨૩-૨૫૮
૨૦. હાઇરોક્લીસ્ (Hieroclcs), ઈ. સ. પૂર્વે ૩૨૩-૨૫૮.
૨૧. ટોલેમી (Ptolemy), ઈ. સ. પૂર્વે ૩૨૩-૫૧
૨૨. સેરાપિયન (Serapion), ઇ. સ પૂર્વે ૨૫૦.
૨૩ નિકાંડર (Nicander), ઈ સ. પૂર્વે ૧૩૫.
૨૪. એસ્ક્લેપિયાડીસ્ (Asclepiades), ઈ સ પૂર્વે ૧૦૬-૯૬.
૨૫ ડિયોડોરસ્ (Diodorus), ઇ સ. પૂર્વે ૮૦.
૨૬ હેરાક્લાઇડીસ્ (Heraclides), ઇ સ. ૧.
૨૭. ઓરેલીઅસ્ (Aurelcus), ઈ સ. ૩૮.
૨૮. એરીટીઅસ (Aretaeus), ઇ સ. ૭૯.
૨૯. પ્લિની (Pliny), ઇ સ. ૨૩-૭૯.
૩૦. પેડાસિયસ્ (Pedacius), ઇ. સ ૬૩
૩૧. સીલિયસ્ ઓરેલિયાનસ્ (Caelius Aurelianus). ઈ સ. ૧૦૦.
૩૨. મેરિનસ્ (Marinus), ઈ. સ. ૧૩૦-૨૦૦.
૩૩. ક્લોડિયસ્ ગાલેનસ્ (Clandiera Galenus), ઇ સ ૧૩૦-૨૦૦.
૩૪. ઓરિબાસિયસ (Orobasius), ઈ. સ. ૩૫૦.
૩૫. બર્ઝુયાહ (Barzuah), ઇ સ. ૫૩૧-૫૭૯.
૩૬. પૌલસ (Paulus), ઇ. ૬૫૦.
૩૭ આરોન (Aaron), ઈ. સ. ૬૫૦-૬૮૩
૩૮. અબ્બાસિ (Abbassi), ઈ. સ ૭૧૩-૮૩૩
૩૯. જ્યોર્જ ઇબ્ન બૅક્ટિશુઆ (George ibn Bactishua), ઈ સ ૭૫૩.
૪૦. જૉન મેસ્યુ (John Mesue), ઇ સ. ૮૧૩
૪૧ જૉન સેરાપિયન (John serapion), ઇ સ ૮૭૦-૯૩૨.
૪૨ ર્હેઝીસ (Rhazes), ઈ. સ ૯૨૩-૯૩૨.
૪૩ હોનેન બિન્ ઇસાક (Honain bin Ishaq), ઈ સ ૮૮૦.
૪૪ અલિ અબ્બાસ્ (Ali Abbas), ઈ સ ૯૦૦
૪૫. સેનાન (Senan) ઈ. સ. ૯૪૨.
૪૬. આવિસેના (Avicenna), ઈ. સ. ૯૮૦-૧૦૩૭.
૪૭. આલ્બુકાસા (Albucasa), ઇ સ. ૧૦૫૦
૪૮ એવનઝોર (Avanzoar), ઇ સ ૧૦૭૨-૧૧૬૨
૪૯ કોન્સ્ટાંટિનસ્ આફ્રિકાનસ્ (Constantinus Africanus), ઇ સ. ૧૦૮૦.
૫૦ એવર્હોઝ (Averrhoes) ઈ સ. ૧૧૪૯-૧૧૯૮.
૫૧ મેમોનાઇડીસ્ (Maimonides), ઇ. સ. ૧૧૩૧
૫૨ એક્ટ્યુઆરિયસ (Actuarius), ઇ સ ૧૧૫૦
૫૩. ગ્રેગરી અબુલ ફેરાગિયસ (Gregory Abul Faragius), ઇ સ ૧૨૨૬-૧૨૮૬,
૫૪. બાભટ, ઇ સ. ૧૨૦૦ આ જ વાગ્ભટ છે.
૫૫. લેન્ફ્રાંક (Lanfranc), ઈ સ ૧૨૦૦.
૫૬. મોન્ડિનિ-ડિ-લુઝિ (Mondini di Luzzi), ઈ. સ ૧૩૦૦
૫૭. થોમસ લિનાકર (Thomas Linacre), ઈ સ ૧૪૬૦-૧૫૨૪.
૫૮. જોન ફિલિપ ઇન્ગ્રેસિયા (John philip Ingrassia), ઈ. સ. ૧૫૧૧-૧૫૮૧.
૫૯. લિ-શિ-ચિન (Li-shi-chin), ઈ. સ. ૧૫૦૦.
૬૦. જોન ફ્રાંસિસ ફર્નેલ (John Francis Furnel), ઇ. સ. ૧૫૦૬-૧૫૫૮.
૬૧ એમ્બ્રોઝ પેરી (Ambrose Paré), ઇ. સ. ૧૫૦૯-૧૫૯૦.
૬૨. એંડ્રીઆસ્ વેસાલિયસ્ (Andreas Vesalius), ઈ. સ ૧૫૧૪-૧૫૬૪
૬૩ ફેબ્રિસિયસ્ અબ્ એક્વાપેન્ડેન્ટ (Fabricius ab Aquapendente), ઈ સ. ૧૬૦૦
૬૪. ગેબ્રિયલો ફેલોપિયો (Gabriello Fallopio), ઇ સ ૧૫૨૩-૧૫૬૨.
૬૫ બાર્ટોલોમીઓ યુસ્ટાકિયો (Bartolomeo Eustachio), ઇ. સ. ૧૫૨૫-૧૫૭૪.
૬૬, વિલિયમ ગિલ્બર્ટ (William Gilbert). ઈ સ. ૧૫૪૦-૧૬૦૩.

૧૧૫. સર વિલિયમ્ લોરેન્સ (Sir William Lawrence), ઈ. સ. ૧૮૦૦.

૧૧૬. રોબર્ટ લિસ્ટન (Robert Liston), ઈ.સ. ૧૭૯૪-૧૮૪૭

૧૧૭. મી. ફોક્સ (Mr. Fox), ઇ. સ. ૧૮૦૦.

૧૧૮. વોન ગ્રીફી (Von Graefe), ઇ. સ. ૧૮૭૧.

૧૧૯. જેમ્સ સાઈમી (James Syme), ઈ.સ. ૧૭૯૯-૧૮૭૦.

૧૨૦. રિચર્ડ ઓવન (Richard Owen), ઈ. સ. ૧૮૦૪.

૧૨૧. સર જેમ્સ યંગ સિંપ્સન (Sir James Simpson), ઈ. સ. ૧૮૧૧-૧૮૭૦.

૧૨૨. જોન કોનોલી, એમ્. ડી (John Conolly, M. D.), ઈ સ. ૧૮૦૦.

૧૨૩ જે. મારિયન સિમ્સ, એ. બી. એમ. ડી. (J. Marion Sims, A. B, M. D.)

૧૨૪. ડુચેની (Duchenne)

૧૨૫ નોર્મન ચીવર્સ (Norman Chevers). ઈ સ. ૧૮૧૮.

આ નામોમાં ઘણો ભાગ પાશ્ચાત્ય ડાકટરોનો છે અને તે દરેકે કઇ કઇ નવી શોધો કરેલી છે. ભરતખંડના વૈદ્યોનાં તો તેમાં ધન્વન્તરિ, ચરક, સુશ્રુત, અગસ્ત્ય, વાગ્ભટ અને ભાવમિશ્રના નામો છે. ચરકને પ્રોફેસર વિલ્સન નવમા દશમા શતકમાં મૂકે છે, તો પણ તે વિશેષ જૂનો હોય એમ બાબુ અવિનાશચન્દ્ર કવિરત્ન કહે છે. આવિસેના, હેંઝોસ અને સેરાપિયનના ગ્રંથોમાં ચરકનું નામ આવે છે એમ ડાકટર રોઇલ પોતાના ગ્રંથમાં* કહે છે.

આયુર્વેદ મૂળના આઠ ભાગો છે. —

૧. શલ્યતંત્ર (Surgery).
૨. શાલાક્ય (,, external)
૩ કાયચિકિત્સા (Medicinal Treatment)
૪. ભૂતવિદ્યા (Mental Ailments).
૫ કૌમારભૃત્ય (Nursing)
૬. અગદતન્ત્ર (Antidotes of poisons)
૭. રસાયનતન્ત્ર (Chemistry).
૮. વાજીકરણતન્ત્ર (Reproduction.)

સુશ્રુતે આ આઠ ભાગોને છ અધ્યાયોમાં ગોઠવ્યા છે —

૧ સૂત્રસ્થાન (Surgery) અધ્યાય ૪૬
૨. નિદાનસ્થાન (Nosology). ,, ૧૬
૩. શારીરસ્થાન (Anatomy). ,, ૧૦
૪. ચિકિત્સાસ્થાન (Therapeutics) ,, ૪૦.
૫ કલ્પસ્થાન (Toxicology.). ,, ૮.
૬. ઉત્તરસ્થાન (Local Diseases) ,, ૬૬.

* "Essay on the Antiquity of Indian Medical science."

અગસ્ત્યના ગ્રન્થો નીચે પ્રમાણે કહેવાય છે, તે સર્વ ત[મિળ] ભાષામાં છે, એમ વિલ્સન કહે છે.—

૧. વૈદ્ય વગદમ્ (વૈદ્યવિદ્યાનો).
૨. કંદ પુરાણમ્ (સ્કન્દ પુરાણ ?)
૩. તેરુ વલિયાદસ્ પુરાણમ્ (નીતિશાસ્ત્ર).
૪ પસાવેદિ (કર્મકાંડ).
૫. દીક્ષા અવેદિ (રસ શાસ્ત્ર-કામાદિ).
૬. પેનુસ (દરદો વિષે).
૭. પુરાણુવસ્ (ભક્તિ).
૮. પુરાણસૂત્રમ્ (ઔષધિ ગુણદર્શન શાસ્ત્ર).
૯. કર્મ કન્દન (પાપના પરિણામ રૂપ રોગો વિષે).
૧૦. અગસ્ત્ય વિદ્યા (શુદ્ધિ વિષે).
૧૧. ,, ,, (રસાયણ શાસ્ત્ર).
૧૨. ,, વગદમ્ (પ્રમેહનો ઉપાય)
૧૩. ,, ,, (મસ્તકનાં દરદો તથા ઉપાય).
૧૪. કલીગ્-વિધાનમ્ (બલવિદ્યા).
૧૫. ———— (કોઢ તથા તેનો ઉપાય)
૧૬. અગસ્ત્ય વિદ્યા (વનસ્પતિ વિદ્યા).
૧૭ ,, ,, (રોગો તથા ઉપાયો)
૧૮. ,, ,, (ઔષધપ્રક્રિયા શાસ્ત્ર).

ઔષધિઓના વર્ગીકરણના સબન્ધમાં પશ્ચિમ દેશમાં પ્ર[સિદ્ધ] લીનિયસ્ નામનો વિદ્વાન પ્રસિદ્ધ થઇ ગયો છે, તેણે પુષ્પોના [કે]સરાની સંખ્યા ઉપરથી વર્ગો પાડેલા છે, અને તે પછી ડી [કેન્ડો]લી થયો તેણે હાલનું વર્ગીકરણ રચેલું છે. એ વર્ગો આ પુ[સ્ત]કમાં આપેલા છે (આસન ૧૦ મું), તે પ્રમાણે ઘણા છે [પણ] તે વિષે લખવું અત્ર ઉચિત નથી એ વિષય વનસ્પતિ વિદ્[યાના] ગ્રન્થમાં ચર્ચવા જેવો છે. તોપણ Encyclopaedia B[ri]tannica નામના વિશ્વકોશ ગ્રન્થમાં Vegetable Kingd[om] એ નામના વિષયમાં આપેલ વર્ગીકરણ આ ઉપોદ્‍ઘાતને અ[ન્તે] આપેલું છે.

આટલું કહી ઉપોદ્‍ઘાત બન્ધ કરતાં જણાવવાનું કે ઔ[ષધિ]ઓ સંસ્કૃત વૈદક ગ્રન્થોમાં જે જે બતાવી છે તે તે હાલ [ખ]બર ઓળખાતી નથી, અને એક દેશમાં તેને કંઇ કહે છે [...] બીજામાં કંઇક કહે છે, તેથી તેનો યથાર્થ ઉપયોગ થઇ શ[કતો] નથી આને માટે ઘણા મતભેદો છે, તોપણ એ સર્વ ગ્રંથો [...] ગીને આ ગ્રંથ રચવામાં આવ્યો છે તેમાં પણ ભૂલો હશે. ને[...] યુ જેજે ગ્રંથોનું મેં દોહન કરેલું છે તે અત્ર બતાવું છું.

સંસ્કૃત.

૧. ચરક સંહિતા.	૨. સુશ્રુત સંહિતા.
૩ વાગ્ભટ.	૪. ભાવપ્રકાશ
૫ નિઘંટ રત્નાકર.	૬. નિઘંટ સંગ્રહ
૭. ધન્વન્તરિનિઘંટ.	૮ રાજનિઘંટ
૯ શોઢલ	૧૦ મદનપાલનિઘંટ

અંગ્રેજી.

૧૧. Dymock's Vegetable Materia Medica of Western India.
૧૨. Roxburgh's Flora Indica.
૧૩. Drury's Useful Plants of India.
૧૪. Bentley's Botany.
૧૫. Chambers' Encyclopaedia.
૧૬. Encyclopaedia Britannica.

ફારસી.

૧૭. મખઝન-ઉલ-અદ્વિયા.

ઇત્યાદિ.

ભૂલચૂકને માટે વાચક ક્ષમા કરશે અને આ પ્રયત્ન .. શોધને માટે એક સાધન રૂપ ગણાશે. તથાસ્તુ !

અમદાવાદ,

તા. ૧૫ નવેમ્બર સન ૧૮૯૯ ઈસ્વી, ચમનરાય શિવશંકર વૈદ્ય.

CLASSIFICATION GIVEN IN THE *ENCYCLOPAEDIA BRITANNICA*

ARTICLE *VEGETABLE KINGDOM.*

Group	Rank
Vegetable	Kingdom
Thallophyta	Sub-kingdom
Algæ	Class.
Cyanophyceæ	Sub-class.
Chroococcaceæ	Order.
Nostoceæ	"
Oscillatorieæ	"
Rivulariaceæ	"
Scytonemeæ	"
Sirosiphoneæ	"
Chlorophyceæ	Sub-class.
Protococcoideæ	Order.
Volvocineæ	"
Hydrodictyeæ	"
Siphoneæ	"
Confervoideæ	"
Characeæ	"
Phæophyceæ	Sub-class.
Diatomaceæ	Order.
Syngeneticæ	"
Phæosporeæ	"
Dictyotaceæ	"
Fucaceæ	"
Rhodophyceæ	Sub-class.
Florideæ	Order.
Fungi	Class.
Myxomycetes	Sub-class.
Schizomycetes	"
Phycomycetes	"
Zygomycetes.	Series.
Chytridiaceæ.	Order.
Mucorini.	"
Entomophthoraceæ.	"
Ustilagineæ.	"
Oomycetes	Series
Ancylisteæ	Order
Peronosporeæ	"
Saprolegnieæ	"
Ascomycetes	Sub-class.
Gymnoasceæ	Order
Pyrenomycetes	"
Discomycetes.	"
Æcidiomycetes	Sub-class.
Uredineæ	Order
Basidiomycetes.	Sub-class.
Tremellini	Order
Hymenomycetes	"
Gasteromycetes	"
Bryophyta	Sub-kingdom.
Hepaticæ	Class
Musci	"
Pteridophyta	Sub-kingdom.
Filicinæ	Class
Hymenophyllaceæ	Order.
Cyatheaceæ.	"
Polypodiaceæ	"
Gleicheniaceæ	"
Schizæaceæ	"
Osmundaceæ	"
Ophioglossaceæ.	"
Marattiaceæ	"
Salviniaceæ.	"
Marsileaceæ.	"
Equisetinæ.	Class.
Equisetaceæ.	Order.
Lycopodinæ.	Class.
Lycopodiaceæ.	Order.

Psilotaceæ...	,,
Selaginellaceæ.	,,
Spermaphyta (Phanerogamia) ...	Sub-kingdom.
Gymnospermæ...	Class.
Cycadineæ.	Sub-class.
Coniferæ.	,,
Pinoideæ.	Order.
Abietineæ.	Family.
Araucarieæ.	,,
Cupressineæ.	,,
Taxodineæ	,,
Taxoideæ	Order.

Taxineæ.	
Podocarpeæ. ...	
Gnetaceæ.	
Angiospermæ.... ...	
Monocotyledons.	
Nudifloræ.... ...	
Petaloideæ... ...	
Dicotyledons.... ...	
Monochlamydeæ. ...	
Polypetalæ. ...	
Gamopetaceæ. ...	

ઓષધિ કોશ.

ભાગ ૧ લો.

નંબર	સંસ્કૃત નામો	ગુજરાતી	મરાઠી	હિંદી	બંગાળી	તામીલ	કર્ણાટકી	તેલગુ	ફારસી	અરબી	અંગ્રેજી	લાટિન	ગુણ	ઉપચારો	વર્ગ	કુદરતી વર્ગ	ઉપયોગીભાગ	વિશેષ હકીકત	રીમાર્ક
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦
૭	उषण जटा. कटुग्रंथि पिप्पलीमूल. कणामूल. मागध. कोलामूल मागधी. ग्रंथिक. बहुग्रंथि. चटकाशिर. सर्वग्रंथिक.	પીપરીમૂળ.	પિંપળીમૂળ.	પીપલામૂલ.	પિપ્લામૂલ.	તિપ્પલીમૂલમ્.	હિપ્પલીબેર.	પિપ્પલીવેરુ.	ફિલફિલેમોયા.	અસ્લુલ્ફિલ્ફિલ.	Piper root.	Piper officinarum Lin	દીપન. ઉષ્ણ. પાચન. રૂક્ષ પિત્તકર. વાતહર ગાંઠ કૃમિ. શ્વાસ.	ગ્રંથિકાદિતૈલ.	હરિતક્યાદિ (ભાવ)	Combretaceae.	મૂળ.	સીંગાપોર, બંગાળા અને બંગાળારમાં થાય છે.	પીપરનું મૂળ. નં. ૪-૬-૭-૮ મળીને ચતુરૂષણ:
૮	आपन. मरिच ऊषण. यवनेष्ट. कृष्ण. पलितज्ञ वेल्लजस्य. वल्ली. कोलक. विरोचन वृत्त. वृत्त. धर्मपत्तन. शिरोवृत्त. नागवल्ली. सितमरिच.	મરી. તીખાં.	મિરી. મિરેં.	મિરચ.	ગોલમિર્ચ.	મિલાગુ.	મેણસુ.	મરિયાલુ.	ફિલફિલેસ્યાહ.	ફિલ્ફિલેઅસ્વદ.	Black pepper.	Piper nigrum.	દીપન કફઘ્ન. વાતહર. ઉષ્ણ. પિત્તકર, કૃમિઘ્ન શ્વાસ. શૂળ.	મરિચ પ્રયોગ. મરિચાદિક્વાથ. મરિચાદિગુટી. મરિચાદિનસ્ય. મરિચાદ્યતૈલ. મહામરિચાદ્યતૈલ. લઘુમરિચાદિક્વાથ મહામરિચાદ્યતૈલ. લઘુમરિચાદિક્વાથ.	,,	,,	ફળ.	આમાંથી તેલ તથા પિપેરીન નામે તત્વ બનેછે. મલબાર અને સિંગાપોરમાં થાયછે.	આની સાથે ગોળ ને ઘીથી, તેમ જે ભાવ થાય છે. નં. ૪-૬-૮ મળી ત્રિકટુ
૯	उच्छिष्ट. चवक. उषणा चपल. कटुका. चविका. कटुपाकिनी. चव्य. कोलवल्लि- दीर्घग्रंथि. का. नसातु. कोलवल्ली.	ચવક.	ચવક. મિરવેલીમૂળ.	ચવ.			ચવ્ય.	ચીકાર.			Pepper stem.	Piper chaba. ...batica Roxburghii.	,,	ચવ્યાદિક્વાથ.	,,	,,	થડ.	ગજપીપરનું મૂળ.	

१४	११	
अग्नि. पाठी. अग्निक. पाली. [illegible] पावक. पीत. [illegible]	अमियांढली. तोरण. उग्रगंधा ब्रह्मदर्भा. दीप्यनी यवसाह्वा. रोच्य. शूलिकंदक. दीप्यक यवानक. दीप्यका यवानिका. दीप्या. यवानी. लोचमस्तक. इष्टा	कारिकणा. चिरवैदेही कोलवल्ली. तैजसी गजपिप्पली शोषांगि गजकृष्णा वर्तुली गजोपणा श्रेयसी चव्यजा. स्थूलवैदेही
ચિત્રો.	અજમો.	ગજપીપર.
ચિત્રક.	અજવાં. ઓંવા.	ગજપિપળી.
ચિત્તા	અજવેં.	ગજપીપરી.
ચિતા		
ચિત્તિરા.	ઓમાન.	
ચિત્રમૂલ.	ઓંડ.	ગજદિંપલી.
ચિત્રમૂળમુ.	વામુ.	પેદાપિપ્પ
ષેખજરદા. સિઘાદિયુન. સિપાદિયુન	કિનિયાન્ નાન્‍ખાદ.	
શીતરજ.	[illegible]	
	Bishop's-weed.	Pepper fruit.
Plumbago zeylanica. Lin. " rosea.	Carum copticum. Benth.	Scindapsus officinalis. Balanophora indica. Plantago amplexicaulis.
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	
હરીતક્યાદિ. (ભાવ)	"	"
Plumbagineae.	Umbelliferae.	.
૧૪	૧૧	૧૧
આમાંથી પ્લમ્બેગિન નામે તત્વ નીકળે છે હિંદુસ્તાન આખામાં થાય છે	[illegible]	[illegible]
૫-૭-૯-૧૨ મળીને પંચકોળ (Pentaris) કહે છે, અને તેમાં ન. ૮ મળી ષડૂષણ (Hexa calificiens) કહે છે	[illegible]	

૧૧
Apium graveolens, Lin. Artemisia maritima, Lin.
Sinoluceratum, Rox.
૧ Wild celery.
૨ Garnish.
૧ અજમો. અજમો. ગાંઠી.
૧ કેસર. ૩ ગુલમહ્મદ.
૧ આજમોદા.
૧ આજમોદા.
૨ આજમાજવ.
૦ ગ્રામ્યાણી.
દીપન, રૂક્ષ, વાતઘ્ન, કફઘ્ન. / ઉષ્ણ, ગુરુ, વાતઘ્ન.
અજમોદાદિ, અજમોદાદિચૂર્ણ.
૧ Umbelliferæ. ૩ Compositæ.
૧ મ. ૩ પુષ્પમસ્ત.
અજમો અને કિરમાણી અજમો નામનાં વનસ્પતિ નીચે છે.

૧૨	૧૪	૧૫	૧૬
अजगंधा. अजमोदिका. कटस. कुबेराक्ष. दृमिला. मरघुणा. ग्रंथा. जंतुविनाशा. क. पारसीकय. दानी वांई. वांहिण. मायनी. सुगंधा.	अजाजी. कणजीरक. कणा. कणाख्या. श्वेत. जरण. जीर. जीरक. दीर्घक. मागधक. गांधक. सुक्ष्मजीरक. मितजाजी. सुगंधिक.	स्थानीय. कारवी. कृष्णजीरक. उपकुंचिका. सुगंध. सुगंधा. पृथ्वी.	अरण्यजीर. तिक्तजीरक. कणा. वनजीर. सुरूप. वनजीरक.
ખુરાસાનીઅજમા.	ધિળુજીરૂ.	શાહજીરૂં.	કાળીજીરી.
ખુરમ્હણીઓવા.	પાંઢરેજીરેં.	કાળેજીરેં.	કડુજીરે.
ખુરસાણીજવાન.	જીરા.	કાલાજીરા. મુગ્રેલા.	કલેજીરે.
	જીરા.		કાળીજીરી.
ખોરાસાનીઓમમ. શિરૂમુટી.	શિરગામ.	કારૂં શિરગામ.	કાર્ડુ શિરગામ.
	શિરિપજીરિગે.	કરિજીરગે.	
ખુરસાણુવાસુ.			
ભંગ.	જીરા.	મિશાલ્ઘનાદ. શુનિઝ	
બજ્ર. શેકરાન	કામૂન.	કમુનકિરમાની.	મુનખ્ખરી. કમુનરૂમી.
Henbane.	Cummin	Black cummin.	urple fleabane.
* Hyoscyamus niger. Lin + „ -albus. „	Cuminum cyminum. Lin.	Carum nigrum.	arnonia anthel-mintica.
[illegible]	[illegible]	„	[illegible]
	[illegible]		[illegible]
હરીતક્યાદિ (ભાવ).	„	„	„
Solanaceae.	Umbelliferæ.	„	Compositæ.
બીજ.	ફલ	„	„
આમાંથી હાયોસાયેમાઇન નીકળે છે. ઇરાનથી આવે છે.	આમાં માલેટનો ભાગ વધુ છે તથા કયુમિનોલ બને છે. જબલપોર, રતલામ ને મરકતમાં બહુ થાય છે.	ઇરાનથી આવે છે ને તે દવા કરતાં શાખમાં ખપાય છે.	દુસ્તાનને પશ્ચિમ કિનારે ... છે. શિયાળામાં મળે છે.
* કાળા. + ધોળા.			

[illegible]		વરિયાળીનું બીજ.	
ઉપયોગ	૧૯	આમાંથી મેલાંથિન નીકળે છે, તે કલકત્તા, મદ્રાસ, અને કાબુલથી આવે છે.	...થી તેલ બને છે. ભારતખંડમાં ...બને છે.
[illegible]	૧૮	બીજ.	ફળ.
કુદરતી વર્ગ	૧૭	Ranunculaceæ.	Umbelliferæ.
[illegible]	૧૬	હરીતકયાદિ (ભાર)	„
[illegible]	૧૫		[illegible]
[illegible]	૧૪	(નંબર ૧૫ ના જેવા ગુણ છે)	[illegible]
[illegible]	[illegible]	Nigella sativa.	Coriandrum sativum. Lin.
[illegible]	[illegible]	Fennel flower.	...Coriander seeds
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

	धान्यका सुगंधा धान्या. सुगंधि धान्याक. सूक्ष्मपत्र धानक. सूक्ष्मपत्रका धान्य. हृद्यगंधा धान्यक.							
१०	अतिछत्रका घनछत्रा. अतिलंबी. घनमथा अवाक्पुष्पा वन्या अवाक्पुष्पी वज्रपुष्पी कारवी. शतपत्रिका घोषा. शतपुष्पा क्षेत्रविक्ष्या- शतप्रसूना ता शताह्वा छत्रा. शालिन. छत्रिका. शालेय. दीपनीया. शिफा. पीतपुष्पा. शोफका. पीताह्वा. संघातपत्रि- प्रसिद्धा. का. मधुरा संहिता. माधवी. सितच्छत्रा मिसि. सुपुष्पिका. मिशि. सूक्ष्मपत्रा. बहला	सोया.	सेपु. सेपा.	सोवा. सोवा.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	Dill	Anethum graveolens. Lin
								Umbelliferae

નંબર	સંસ્કૃત નામ	હિંદુસ્તાની	મરાઠી	સિંધી	બંગાળી	તામીલ	કાનડી	તેલુગુ	ફારસી	અરબી	અંગ્રેજી	લાટિન	ગુણ	ઉપયોગ	વર્ગ	કુદરતી વર્ગ	ઉપયોગી અંગ	સિલક ને કીંમત	રીમાર્ક
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦
૧૧	मधुरा छत्रा, शालीनी मागधप्रिया, अतिशीतली पुष्पाह्वा, तंत्रा मधुरा, मांसिका मधुरिका, गर्भप्रसादना मधुरी, शीतशिवा मधुरी, सिति शालेय, मिश्रेया शितशिवा, सितरि सुगंधा, वृहताली सिता, शालीनी सुरसा, शालीनी.	૧ વરીયાળી ૨ વિલાયતી વરીયાળી	૧ બડીશેપ ૨ સેંદેશેપ	૧ / ૨ સોંફ	૧ પાન્મોહુરી	૧ પેરુ ઝિરકમ	૧ કાસબ્બસિગે	૧ સોંપુ	૧ બાદિયાન	રાઝિયાનજ અનસુન	Fennel seeds. Anise.	Fœniculum vulgare Gart. Pimpinella anisum. Lin.	”		”	”	૧ ફળ.	૧. આમાંથી તેલ નીકળે છે ને ઍનીશીડ બને છે. જેમ કરીને, કપડવંજ, ખાનદેશમાં થાય છે ૨ આમાંથી પણ ઍનીશીડ તેલ નીકળે છે. ઇરાનથી આવે છે ને તેલ બને છે.	
૧૨	बहुपत्रा बहुबीजा, कुंचिका बोधिनी, वैश्यी मेथा, ज्योति मिश्रपुष्पा, गंधफला मेथिका, पत्रका मेथिनी, दीपनी मेथी, पीतबीजा वल्लरी, पत्रका वेधिनी, बहुपत्रिका वेधि, बहुपर्णी शाकशालेय-...	મેથી.	મેથી.	મેથી.	મેથી	વેદાયમ		મેંતુલુ	શમલીત	હુલ્બાહ	Fenugreek.	Trigonella Fœnum-Græcum Lin	વાતહર કફહર. / જ્વર.	મેથીમોદક.	”	Leguminoceæ.	બીજ.		સઘળે ભાગ થાય છે. કરાચીથી આવે છે. ઘણું ને ગુજરાતમાંથી આવે છે.

वनभवा. रक्ता वर्णपुष्पी.	ગદબ.	ગુનમેથી.	ઝુઝુરુ.								Melilotus sp.	"		"	"	"	જંગલી મેથી ઘોડાની દવામાં વપરાય છે.	
२४ आशालिके. कारवी. काल्मेयी. नंदिनी. हरकृष्ण. दीर्घबीज. पशुमेहनका-रिका. भद्रा. आहेलिम. चंद्रिका. चर्महंत्री. रक्तराजी रक्तबीज. वासपुष्पा. सिद्धप्रयोजना सुवासरा.	અહેળિયો.	અસાળિયા. અહળીવ.	હુર્ફ હલીમ.						હબ્-અલ્-રશાદ.	Common cress.	Lepidium-setivum. Lin	વાતહર કફઘ્ન. શોષક / અતિસાર		"	Cruciferæ.	ગુંદર	ઈરાનમાંથી આવે છે.	ન ૧૧-૧૭-૨૨-૨૪, આ ચારને ચતુર્બીજ કહે છે.
२५ अगूढगंध. भरयुम. कारवी. कर्वरी. काएयूक्ष जतुक. जरण. पृथ्वित्. पृथुहंकधा. पलंतिका. बालिहक बाल्हीक. मूलकाम. रक्षोघ्न. रामठ. सहस्रवेधी. गूढधूपन हिंगु हिंगुपत्रिका.	હિંગ. વઘારણી	હિંગુ. હિંગ.	હીંગ.		ક્ષમ્ પેરુગયમ્	લેસુ	ઇંગુ	અન્જુદાન્	હિલીટ હિલતીત.	Assafœtida.	1 Ferula alliaca, Boice. 2 ,,—Narthex	ઉષ્ણ પાચન. વાતહર કફઘ્ન. / શૂળ ગુલ્મ	હિંગ્વષ્ટક. હિંગ્વાદિચૂર્ણ હિંગ્વાદ્યચૂર્ણ.	"	Umbelliferæ	ગુંદર.	આમાંથી તેલ નીકળે છે ટર્કી તથા ઇરાનની મેરથી આવે છે.	૧ હીંગ ૨ હીંગડો.

નંબર.	સંસ્કૃત નામો	ગુજરાતી.	મરાઠી.	હિંદી.	બંગાળી.	તામીલ.	કર્ણાટકી.	તેલુગુ.	ફારસી.	અરબી.	અંગ્રેજી.	લાટિન.	ગુણ	ઉપચારો	વર્ગ	કુદરતી વર્ગ	ઉપયોગીભાગ	વિશેષ હકીકત.	રીમાર્ક.
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦
૨૧	कर्वुका. छत्रा. कृमिघ्नी. मागध्यप्रिया. अग्निदीपनी. शूपाहरा. गंधा. मधुरा. गंधिका. मधुरिका. गर्भप्रदासदा. मधुरी. घोषवती. माधुरी. मिशि. शालेय. मिश्रेया. शितादीया. मिसि. सुगंधा. वृहपाली. सिता. शाली. सुरसा. शालीनी.	૧ વરીયાળી ૨ વિલાયતી વરિયાળી.	૧ બડીશેપ. ૨ એનીસ.	૧ ૨ } સોંફ.	૧ પાન્મોહુરિ.	૧ પેરુ જિરગમ્.	૧ દાસઅણ્સિગે.	૧ સોંફ.	૧ બાદિયાન.	રાજ્યાનજ્. અનસુન.	Fennel seeds. Anise.	Foeniculum vulgare. Gurt Pimpenella anisum. Lin.	,,		,,	,,	૧ ફળ.	૧. આમાંથી તેલ નીકળે છે તે ઓનીસીડ ઓઈલ કહેવાય છે. લખનૌ, રંગપુર, ખાનદેશમાં થાય છે. ૨ આમાંથી પણ ઓનીસીડ નીકળે છે. ઈરાનથી આવે છે તે તેલ બને છે.	
૨૨	अश्वबला. बहुबीजा. कुंचिका. बोधिनी केरवी. मंथा. ज्योति. मिश्रपुष्पा. गंधफला. मेथिका. चमका. मेथिनी दीपनी. मेथी. पीतबीजा. वल्लरी. पथ्यका. वेधिनी. बहुपत्रिका. वेधि. बहुपर्णी. शाकशाले- सारयबका नी.	મેથી.	મેથી.	મેથી.	મેથી.	વેંદાયમ્.		મેંતુલુ.	શમ્લીત.	હુલ્બાહ.	Fenugreek.	Trigonella Fœnu-Greekum. Lin.	વાતહર કફહર. / જ્વર	મેથીમોદક.	,,	Leguminoceæ.	બીજ.	...માં ઠાનીનો ભાગ વધુ છે. કચ્છથી આવે છે. ઇમજ ને ગુજરાતમાંથી આવે છે.	

૨૫	૨૪	૨૩
अगूढगंध. बाल्हिक / मधुर. बाल्हीक. / करवी. सूतकाम. / कर्वरी. रक्षोघ्न / कारवृस रामठ / जतुक. सहस्रवेधी / जरण. भूतघ्न. / गृहिवत्. हिंगु / पृथुकंपा. हिंगुपत्रिका. / पत्रतैलिक.	आशालिके. आहिलिम / कारवी. चंद्रिका. / काल्मेषी. चर्महंत्री / नंदिनी. रक्तराजी / दृढरूहा. रक्तबीज / दीर्घबीज. वासपुष्पा. / पशुमेहनका- निवृद्मयोज- / रिका. ना. / भद्रा सुवासरा.	वाहिल्या. शेलुका. / तिलकाख्य शैल्मेयिका / यामिका. स्वर्णपुष्पी. / घनमया.
હિંગ. વઘારણી	અશેળિયો	ગદભ.
હિંગુ. હિંગ.	અમાલિયા. અહળીવ	રાનમેથી.
હીંગ.	હુરૈ હલીમ	ગુગુરૂ.
કાયમ. પેરુંગાયમ.		
હેંગુ		
ઇંગુ		
અંગુધન		
હિલીટ હિલતીત	હબ્‌-અલ્‌-રશાદ	
Assafœtida.	Common cress.	
१ Ferula alliaca Boice २ „—Narthex.	Lepidium-setivum. Lin	Melilotus sp.
उष्ण. पाचन. वातहर. कफघ्न | शूल. गुल्म	वातहर कफघ्न गोधक | अतिसार	"
हिंग्वष्टक / हिंग्वादिचूर्ण / हिंग्वाद्यघृत		
"	"	"
Umbelliferæ	Cruciferæ	"
ગુચ્છ.	ગુચ્છ	"
...માંથી તેલ નીકળે છે ટર્કી તથા ઇરાનની બેરથી આવે છે.	ઇરાનમાંથી આવે છે	જંગલી મેથી. ઘોડાની દવામાં વપરાય છે.
૧ હીંગ. ૨ હીંગડો.	નં. ૧૧-૧૭-૨૨-૨૪, આ ચારને चतुर्बीज કહે છે	

નંબર	સંસ્કૃત નામ	ગુજરાતી	મરાઠી	હિંદી	બંગાલી	તામીલ	કાનડી	તેલુગુ	ફારસી	આરબી	અંગ્રેજી	લૅટિન	ગુણ	ઉપચારો	વર્ગ	અંગ્રેજી વર્ગ	ઉપયોગીભાગ	વિશેષ હકીકત	રીમાર્ક
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०
१६	उग्रगंधा. जटिला. षड्ग्रंथा. जलजा. गोलोमी. लोमशा. तीक्ष्णगंधा. मंगल्या. विजया. शतपर्विका. वचा. [illegible]	ઘોડાવજ.	વેખંડ.	બચ ઘોડ બચ.	બચ.			વસા.		ઉદ્રવજ.	Sweet Flagroot.	Acorus calamus. Lin.	દીપક. દીપન. વામક. કફઘ્ન. વાતહર. કૃમિઘ્ન. / ઉગ્ર. આકરી.	સારસ્વત ઘૃત. સારસ્વત ચૂર્ણ.	હરિતપર્ણ (ભાગ)	Aroideæ.	મૂળ.	આમાંથી એકોરિન અને છે. તથા તેલ નીકળે છે. ઉત્તર હિંદુસ્તાનમાં થાય છે.	::
१७	कार्पेली. पारसीकवचा. दीर्घपत्रा. शतपर्वा. भोगवती. श्वेता. मेध्या. शुक्ला. हैमवती.	ખુરાસાની. ઇંગ્લિશ. [illegible]	,,	,,	,,			,,		,,	,,	,,	,,		,,	,,	,,	પરદેશીજ છે.	
२८	उग्रगंधा. तीक्ष्णमूल. कुलंजन. महाकुलंजन. कुलंज. महाभरीवचा. गंधमूल. सुगंधा.	કળીંજન.	કોળિંજન.	પાનજીરહ. મહાભરીવચ.	પાનજીરહ.	શિતારત્તઇ.			ખુલુંજાન.	ખુલંજાન.	Galangal.	Alpinia officinarum, [illegible]ns. A. galanga.	કફહર. / ઉધરસ.		,,	Scitamineæ.	,,	[illegible]માં થાય છે. તે [illegible] નીકળે છે.	

२९	अश्वगंधा, यौगधि, चोरचीनी, अमृतोपमहिता, द्वीपांतरवचा	ચોપચીની.	ચોપચીની. ચોબચીની	ચોબચીની.	ચોબચીની	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	China root.	Smilax China. Lin.	ગ્રાહક. ઉષ્ણ. દીપન. વાતહર. — ગુણ. આરોગ્ય.	ચોપચીનીપાક અમૃતયોગ ચૂર્ણ	,,	Liliaceæ.	,,	ચીન તથા [illegible]	નં. ૨૬-૨૭-૨૮ [illegible]
३०	पुष्पवल्ली, विश्रा, वपुसा, हपुषा, निर्गंधिका, द्वीपेग, विश्रगंधा.	[illegible]	[illegible]	[illegible]			[illegible]					Butea superba Rox	દીપન. પિત્તહર. વાતહર. — અર્શ. મરડો.	હપુષાદિ ચૂર્ણ	,,	Leguminoseæ.	ગુંદર	[illegible]	
३१	अपराजिता, अश्वत्थकला, गौहर्णी, मत्स्यगंधा, विषघ्नी, घ्रांशनाशीनी, घ्रांशनाशिका, गुल्हंगी, स्थलकला	,,	[illegible]	,,			,,					Thevetia neriifolia.	ઉષ્ણ. વિષ.		,,	Apocyneæ.	,,	[illegible]	
३२	अमिघ्नक, अमोघा, कपालका, कापाली, कृमिघ्न, कृमिघ्ना, कृमिघ्नी, कृमिहंत्री, कृमिहा, कृष्णतंडुला, केरला, चित्रबीजा, गहूर, जंतुनाशन, जंतुघ्नी, जंतुहंत्री, तंडुला, पुष्पानुपुष्प, मरिचानाक, मृगगामिनी	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]			Embelia ribes. Berm.	ઉષ્ણ. દીપન. કટુ. કૃમિઘ્ન. વાતહર. — ગુણ. આફરો. [illegible] ઉદર.	વાતારિરસ. વિડંગાદિચૂર્ણ. વિડંગાદિ ગુટી.	,,	Myrsinaceæ	ફળ	[illegible]	

નંબર.	સંસ્કૃત નામો	ગુજરાતી.	મરાઠી.	હિંદી.	બંગાલી.	તામીલ.	કર્ણાટકી	તેલુગુ	ફારસી.	આરબી.	અંગ્રેજી	લાટિન.	ગુણ.	ઉપયોગ	વર્ગ	કુદરતી વર્ગ	ઉપયોગીભાગ	વિશેષ હકીકત.	રીમાર્ક.
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦
	क्षुद्रतंडुला. घातारि. गुच्छमंजरी. वायुभृंग. घोघा. विडंग. चित्रतंडुला. विडंगा. वेल्ल.																		
૩૩	अनुज. तुंबरु. अंधक. वनज. तीक्ष्णपत्र. सौरभ. तीक्ष्णफल. सानुज तीक्ष्णवल्क. सौर महामुनि.	તુંબરૂ.	તિરફળ. ચિરફળ.					દુત્તાભીમ.				Xanthoxylum Rhetsa. D. C.	ઉષ્ણ. દીપન રૂક્ષ વાતહર કૃમિઘ્ન — શૂળ. શ્વાસ પ્લીહ.		,,	Rutaceæ.	,,	[illegible] તેજ નીકળે છે.	
૩૪	कामंरी. वंशक्षीरी कौमारी. वंशजा. क्षीरी. वंशरोचना तुगा. वंशलोचना. तुंगा. वांशी. त्वक्क्षीरी. वंशशर्करा. त्वक्सारा. वैणवी. पिंगा. शुभ्रा रोचनिका शुभ्रा. वंशकर्पूरका. श्वेता.	વંશલોચન. વાંસકપૂર	વંશલોચન. વેળુ.	બંસલોચન. બાંસલોચન	બાંસકપૂર.	મુંગાપુ.	વંશરોચના.	વંશલોચના.	તબાશીર.	તબાશીર	Tabashir The Siliceous concretion	Bambusa arundinacea. Retz.	રૂક્ષ. રૂચિકર. શીતલ. પિત્તહર. શોષક વાતહર — જ્વર. શ્વાસ. કફરસ તૃષા. ક્ષય. કમળો. કોઢ. પાંડુ	[illegible]ચૂર્ણ.	,,	Gramineæ.	[illegible]	વાંસમાંથી નીકળે છે. તેના [illegible]	[illegible]

૩૮	૩૭	૩૬	૩૫
कांपिल्ल. कर्कश. चंद्र. रक्तांग. रोचन.	मधुलिका	क्लीतक. यष्टिमधु. यष्टिमधुक	अब्धिकफ. उदधिफेन. डिंडीरक. पयोधिज. फेन. तुच्छक. तुच्छा. समुद्रफेन. सागरजमल
કપીલો.	જળજેઠી મધ.	જેઠીમધ.	સમુદ્રફીણ.
કંપિલ્લા કમીલા કપીલો.	"	જેઠિમધ	સમુદ્રફેણ.
કમલા.	"	જેઠીમધ	સમુદ્રફેન
કમિલા			
કમેલામનુ	"	અતિમદુરમ્	
કપિલક.	"	યષ્ટિમધુ	કડલનાગલે.
	"	યષ્ટિમધુકમુ	સામુદ્રનાલિકે
કપિલા.	"	મેહક મધુ	કડેદરિયાલ.
કિમ્બિલ	"	સસ	જુઅદુલીકેર.
Kamala.	"	Liquorice root.	Cuttle fish bone.
Mellotus philippensis. Rotlerra tinctoria.	"	Glycyrrhiza glabra Lin.	Sepia officinalis.
[illegible]	"	[illegible]	[illegible]
		[illegible]	
"	"	"	"
Euphorbiaceæ.	"	Leguminoceæ,	પ્રાણિજ.
મૂળ.	"	મૂળ.	અસ્થિ.
વાયવ્યપ્રાંતો, કોંકણ ને મદ્રાસમાં થાય છે.	"	આમાં ગ્લીસર્હીઝીન હોય છે. ઇરાન તથા કરાચીમાં થાય છે.	સમુદ્રમાં કટલફિશ નામે માછલી થાય છે તેનાં હાડકાં છે.

[illegible]	૨૦			
[illegible]	૧૯	સાર, ગુદર, ગુંદ સ્પેરે તેમાં છે	ક્રમાઝોનમાં થાય છે.	કોફિક આસિડ તથા ચિરેટીન નામનો ... વેદનામાં ખડુ થાય છે.
[illegible]	૧૮	૧૪ (નિગ)	મૂળ.	છોડ.
[illegible]	૧૭	Leguminoceæ.	Scrofulariaceæ.	Gentianaceæ.
[illegible]	૧૬	:	:	:
[illegible]	૧૫	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	૧૪	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	૧૩	Cassia [illegible] L.	Picrorhiza. Kurroa	Swertia chirata. Ophelia chirata.
[illegible]	૧૨	[illegible]	Hellebore (Indian)	Chirata.
[illegible]	૧૧	[illegible]	[illegible]	કરીઆતું.
[illegible]	૧૦	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]		[illegible]	કુટકી	[illegible]
[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]

५२	नेपालक	નેપાળી કરિયાતું.																
५३	इंद्रयव कटुबीज कलिंग कालिंग मद्रयव यव शक्रयव	૧ ઇંદરજવ ૨ કડો	૨ કુડા ૧ ઇંદરજવ ૧ ઇંદરજેન	૨ કુરૈયા ૧ ઇંદરજવ	૧ ઇંદરજવ	૧ કુડપાલ [illegible]	૧/૨ કોડસિગેય	૧ કુડિસેપાલુ ૨ અલેડુ ૨ ચગલડુ	૧ [illegible]	૧ [illegible] ૨ તિલ્લર	૨ oval-leaved Rose-Bay. ૧ Bitter sparrow's tongue.	૧ Holarrhena antidysenterica. ૨ writia antidysenterica.	[illegible]	[illegible]	”	Apocynaceae.	બીજ.	આના ઝાડને ગુજરાતીમાં 'કડો' કહે છે. તેની ફળીનું અથાણું થાય છે.
५४	कालिंगयव.	મીઠા ઇંદરજવ. ધિંગા ઇંદરજવ	પાલકુડા.									Writia tinctoria	”		”	”	”	”
५५	करहाट छदन पिंडीतक पिंडीतक. राठ. मदन. मरुबक. विषपुष्पक. शल्यक. [illegible]	મીંઢળ.	મેણ મેણી	માદન	મેનફલ	મદનફલ.	બોનમરે રેનુ બોનમરે [illegible]			ગેળફળ.		Randia dumetorum.	[illegible]	[illegible]	”	Rubiaceae	ફળ	
५६	रास्ना [illegible]											Vanda Roxburghii	[illegible]	[illegible]	”	Orchidaceae.	મૂળ	

[illegible] નથી તેમ લીધેલ છે.			[illegible]
[illegible]	૬	૧૪	૨૧
Celastraceae.	Rutaceae.	Malvaceae.	Apocynaceae.
Celastrus paniculata.	Xanthoxylum alatum, Roxb.	Hibiscus [illegible]	[illegible]
[illegible]	Toothache Tree.	[illegible]	

નં.	સંસ્કૃત નામ											English	Latin				Family		
૫૧	उत्पल पारिभद्र कपाल पाव्य कुष्ठ कौबेर	કઠ. ઉપલેટ.	કુષ્ઠ કુટ.	કુટ	પાચક.	ગોરનમ.	કોઠ.	ચગાકુડ	કુની-ઇ-ગરી કોશ્ઠ.	કુસ્તબહેરી.		Costus.	Saussurea Lappa.	[illegible]	[illegible]	„	Compositæ	મૂળ.	ઓન દેશથી આવે :
૫૨	काश्मीर पद्मपत्र पुष्कर पुष्करमूल पाष्कर	પોખરમૂળ	પુષ્કરમૂલ.	પુષ્કરમૂલ.			પુષ્કરમૂલ.							[illegible]		„		„	ન.૫૧નો ભેદ છે.
૫૩	कटुपर्णी पीतदुग्धा हिमावती हैमवती हेमाह्वा हैमवती	દારૂડી.	દારૂડી કાંટેધોત્રા	સત્યાનાશી બર્બર પિમોળા.	શિયાળકાંટા.		ચિક્કણીદિપભેદ.					Gamboge. Argemone thistle	Argemone mexicana.	[illegible]		„	Papaveraceæ.	[illegible]	આમાં મોરિયાનો ભાગ છે. આમાંથી ઝેરી તેલ નીકળે છે
૫૪	अजशृंगी कर्कटशृंगी कुलीरविषा शिका कर्कटाह्वया नताङ्गी चक्रा शृंगी कुलीरा वक्रा विषाणी	કાકડાશીંગી.	કાંકડાશિંગી.	કાકાશિંગી		કાકટશીંગી.	કર્કટશૃંગી.						Pistacia integerrima. Rhus Kakrasingi.	[illegible]	[illegible]	„	Anacardiaceae.	[illegible]	ઉત્તર હિંદુસ્તાનમાં થાય છે. [illegible] ભાગ વધારે છે.
૫૫	कट्फल कुमुदिका कुम्भिका कैटर्य महावल्ली भद्रा श्रीपर्णिका सोमवल्क	કાયફળ (જંગલી જાયફળ)	કાયફળ	કાઇફલ.	કાઇફલ.	મરુદમપટ્ટાઇ	કિરસિવલિ.		દારશિથાન્	ઉદૂલબકં			Myrica sapida.	[illegible]	[illegible]	„	Myricaceæ.	[illegible]	ઉત્તર હિંદુસ્તાનમાં થાય છે.
૫૬	कट्फल	જંગલીજાયફળ.	કાયફલ રામપત્રી									Arillus	Myristica malabarica.	„		„	Myristiceæ.	[illegible]	આમાં સ્ટાર્ચ, આલ્બ્યુમેન ને તેલ છે ચરબી પણ છે.

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	અરબી	અંગ્રેજી	લૅટિન	ગુણ	ઉપચારો.	વર્ગ	કુદરતી વર્ગ	ઉપયોગી અંગ	વિશેષ હકીકત.	રીમાર્ક.
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦
૭	महाकुंभा	[illegible]	[illegible]			[illegible]						Careya arborea Roxb.	વાતહર. કફઘ્ન / જ્વર શ્વાસ પ્રમેહ અર્શ.		"	Myrtaceæ.	છાલ	આમાંથી ગુંદર નીકળે છે.	
૮	पद्मा भार्गी [illegible] भृगुभवा [illegible] भृगुजा अंगारवल्ली [illegible] ब्रह्मयष्टिका खरशुष्पा	ભારંગી	[illegible]	[illegible]	[illegible]		કિરેટ્ટુ.					Clerodendron Siphonanthus.	ઉષ્ણ. પાચન દીપન. કફઘ્ન / જ્વર. શ્વાસ.	ભાર્ગીગુડ. ભાર્ગ્યાદિ ક્વાથ.	"	Verbenaceæ	મૂળ.		
૯	अश्मघ्न पाषाणभेद गिरिभिद् [illegible]	પાષાણભેદ.	[illegible]	પથ્થરચૂર.	પથ્થરચૂર.		[illegible]	તેલ્લમુરિકી.	[illegible]	[illegible]	Borage.	Coleus atomaticus.	શીત. બસ્તિશોધક. / પથરી. મૂત્રરોગો.	પાષાણભેદાદ્યઘૃત.	"	Labiateæ.	પત્ર.		
૧૦	पाषाणभेद. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]	[illegible]										Iris. sp.	"		"	Irideæ.	મૂળ.	ઈરાનમાંથી આવે છે.	
૧૧	कुंजरा. बहुपुष्पी ताम्रपुष्पी. [illegible] धातकी. [illegible] धातुपुष्पी [illegible] मद्यपुष्पी [illegible]	ધાવડી	[illegible]	ધાઈ.	ધાઈફુલ.		[illegible]	[illegible]				Woodfordia floribunda.	શીતળ. પિત્તહર કૃમિઘ્ન. [illegible] / અતિસાર [illegible]	ધાતક્યાદિ.	"	Lythraceæ.	પુષ્પ.	[illegible] આવે છે [illegible]	

६२	अरुणा. मंजुषा. कालमेषिका. मंडूकपर्णी. काला योजनवल्ली. गंडीरी रक्तयष्टिका जिंगी रक्तांगी. भंडी. रसायनी. भंडीरी. वस्त्ररंजिनी भंडीतकी. विकसा. मंजिष्ठा. समंगा ताम्रमूला. रागांजी. वस्त्रभूषणा. लोहितलता	મજીઠ.	મજિઠ.	મંજિટ.	મંજિટ.	મંજિટ્ઠિ. શેવેલિ	મજિષ્ઠ		ફનાસ.	ફુવ્વહ. ફુવ્વતુસ્સિબાગ. ઉરૂકુસ્સુબાગીન.	ગ્રીક.-ફ્રુઅર્દ્રેસ Madder root	Rubia cordifolia. Lin.	ઉષ્ણ. તિક્ત. — શ્લેષ્મ. શોથ. યોનિરોગ. નેત્રરોગ. કર્ણરોગ. અતિસાર. જ્વર. વ્રણ. પ્રમેહ.	મંજિષ્ઠાદિક્વાથ. મહામંજિષ્ઠાદિક્વાથ. લઘુમંજિષ્ઠાદિ ". બૃહન્મંજિષ્ઠાદિ ". મધ્યમમંજિષ્ઠાદિ ".	"	Rubiaceæ.	મૂળ.	નેપાળ, ઇરાન, અરબસ્તાન ને કાશ્મીરમાં થાય તેનાથી તે ક જાતે છે ને તેથી રંગ નીકળે	
६३	कुसुंभ. वह्निशिख. वस्त्ररंजक. कमलोत्तर. वनकुसुंभ. पट्टरंजक. अलक्त. पावक.	કસુંબો.	કુસુંભા. કડૈયા.	કુસુંબાલ	કુસુમ.	કુસુંભા.	કુસુંભ.		ખસફ્રૂઘનાફ.	ઉફ્રુમ. હબ્બેલઅસ્ફર. અક્ષ્ફ્રીર.	ગ્રીક. અટ્રકટ્રસ.	Carthamus tinctorius. Lin.	વાયુકર. રક્તપિત્ત-હર. કફઘ્ન. — મૂત્રકૃચ્છ્ર		"	Compositeæ.	ફળ તથા પુષ્પ.	બધે થાય છે.	જુઓ નં ૫૧૦
६४	अंगारवल्ली. ब्राह्मणी. अरत्नाका. याव. अलक्त. लाक्षा. जतु. वृक्षामय. पलंकषा. द्रुमव्याधि.	લાખ.	લાખ.	લાહિ.			અરગુ.	લાકા.	લાક.	લુક.	Shell-lac Sealing-wax.	Coccus lacca.	પિત્તહર. કફઘ્ન. શીતલ. — શ્વાસ. જ્વર. વ્રણ. રક્ત. દાહ. કૃમિ.	લાક્ષાદિતૈલ. લાક્ષાદિગુગ્ગુલુ.	"		રસ.	ઝાડોમાંથી ઝરતાં બનાવેછે.	
६५	कांचनी. वरवर्णिनी. क्षमिघ्ना. हरिद्रा. निशाख्या. हलदी. पीता. हरिद्राविलासिनी. योषित्प्रिया. रजनी. वर्णदात्री. रंजनी. निशा	હળદર.	હળદ.	હરિદ.	હલદ	મંજલ	અરસીન	પાસુપુ	ઝર્દચુબાહ ઝર્દચોબ.	ઉરૂકસ્સબાઘીન. ઉરૂકસ્સફર	Turmeric	Curcuma longa. Roxb.	ઉષ્ણ. કફઘ્ન. પિત્તહર — પ્રમેહ. સોજો. પાંડુ. વ્રણ.	નિશાદિતૈલ. રજનીલેપ. રજન્યાદિચૂર્ણ. હરિદ્રાદિલેપ.	"	Scitamineæ	મૂળ.	કલીકટ, કલકત્તા, વગેરેમાં થાય છે	

નંબર	સંસ્કૃત નામો	ગુજરાતી	મરાઠી	હિંદી	બંગાળી	તામીલ	[illegible]	તેલુગુ	ફારસી	અરબી	અંગ્રેજી	લેટિન	ગુણ	[illegible]	વર્ગ	કુદરતી વર્ગ	ઉપયોગીઅંગ	[illegible]	રીમાર્ક.
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦
૧૬	आम्रगंधा गुर्वति? कर्चूर दुर्लभा? द्राविड गन्धसारा द्राविडक? वास्तवगन्धा? [illegible] [illegible]	[illegible]	[illegible]			[illegible]	[illegible]	[illegible]			Zedory turmaric.	Curcuma aromatica.	શીતળ. પિત્તહર | પ્રમેહ.		હરીતક્યાદિ.	Scitamineæ.	મૂળ	મલબારમાં થાય છે.	
૧૭	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]				જદ્વાર.	જદ્વાર. માહ્દૂર-બિન્દ. અતિસા?	મીઠ-વાલ્ડુંસ?	Delphinium denudetum	વાતહર. રક્તદોષહર.		,,	Renunculaceæ.	,,	,,	
૧૮	कटंकटेरी पर्जन्या कालेयक पर्जनी कालीयक पर्जन्या कालेयक पीतद्रु दारुहरिद्रा पीतद्रु दार्वी पीता हरिद्रु.	દારૂહળદર.	દારૂહળદ.	દારૂહલદ.			મરમંજીન.?	પસુપુ.?	આર્ચિસ દારચોબ.?	[illegible]	Barbery.	Berberis aristata. Bent.	,,	દાર્વીતૈલ. દાર્વ્યાદિપાન.	,,	Berberideæ.	થડ, મૂળ, છાલ, ફળ.	ઉત્તરહિંદુસ્તાન તથા મદ્રાસમાં થાય છે.	
૧૯	रसांजन तार्क्ष्यशैल. रसगर्भ तार्क्ष्यज	રસવતી.	રસાંજન.	રસૌત.			રસોંત.?	રસાંજનમુ.?		[illegible]		Extractum Berberis.	નેત્રરોગ	રસાંજનલેપ. રસાંજનાદિચૂર્ણ. રોપણીક્રિયા. રોપણીવટી.	,,	,,	રસ.	નં ૧૮ નો ક્વાથ ની બનાવાય છે.	

७०	अवल्गुज. कालमेषी. कुष्ठघ्नी. कृष्णफला. पूतिफली. वाकुची. शशिलेखा. सुपर्णिका. सोमराजी. सोमवल्ली. सोमा.	બાપચી.	બાવચ્યા.	બાબુચી. બુકુચી.		કપોકૈશિ.	બાકુચિગે				Psoralia corylifolia, Lin.	રસાયન. મારક. કફઘ્ન. પિત્તહર. / શ્વાસ. કુષ્ઠ. કોઢ. પ્રમેહ.	સોમરાઇ ઘૃત	"	Leguminoceæ.	બીજ.	આમાં રેઝીન તથા તેલ હોય છે.	
७१	एडगज. चक्र. चक्रमर्द. दद्रुघ्न. पुन्नाट. प्रपुन्नाट. पमाड. मेषलोचन.	કુવાડિયો.	તરવટા. ટાંકલા ટાકળા	ચકોદા. પન્વાર		ઉશિત્તગરાઇ			સજ્જિસાબોયાહ- ચકોદા.		Cassia tora. Lin.	પિત્તહર. વાતહર. શીતલ. / ધાધર. શ્વાસ. કૃમિ.	ચક્રમર્દ તૈલ	"	"	પત્ર બીજ.	સર્વત્ર થાય છે તે- માંથી તેલ બનેછે.	જુવો નં. ૫૮૪
७२	अतिविषा. अरुणा. उपविषा. घुणवल्लभा. प्रतिविषा. भंगुरा. विषा. विश्वा. शुक्लकंदा. शृंगी.	અતિવિષનીકળી.	અતિવિષ.	અતીસ.		અતિવદયમ	અતિવિષા	અતિવાસા.	પર્તબિષ્ત. શામકંદ.		Aconitum hetero-phyllum.	ઉષ્ણ. પાચન. દીપન. કફઘ્ન / અતિસાર. કુષ્ઠ. વિષ. જ્વર	અતિવિષાવલેહ.	"	Ranunculaceæ.	મૂળ.	મારવાડમાં થાય છે. અતી- સાઇન નામે તત્ત્વ નીકળે છે	
७३	क्रमुक. जीर्णपत्र. तिरीटक. पत्री. बृहत्पत्र. मार्जन. लाक्षाप्रसादन. लोध्र. शाबर. स्थूलवल्कल	લોદર.	લોદ. લોધ.	લોધ્ર	લોધ.		લોધ.			મુગ્દસ	Symplocos racemosa. Rox	સ્તંભક. શીતલ. કફઘ્ન. પિત્તહર / જ્વર. રક્તપિત્ત. અતિસાર. સોજો.	લોધ્રાદિચૂર્ણ	"	Styraceæ.	છાલ.	નેપાલ, કુમાઓન, બર્દ- વાનને મિદનાપોરમાં થાય છે.	
७४	पट्टिकालोध्र	[illegible]									Symplocos Beldomei	"		"	"	"	"	

નંબર	સંસ્કૃત નામો	ગુજરાતી.	મરાઠી.	હિંદી.	બંગાળી.	તામીલ.	કર્ણાટકી.	તેલુગુ.	ફારસી.	અરબી.	અંગ્રેજી.	લાટિન.	ગુણ.	ઉપચારો.	વર્ગ.	કુદરતી વર્ગ.	ઉપયોગીભાગ	વિશેષ હકીકત.	રીમાર્ક.
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦
૭૫	अरिष्ट. यवनेष्ट. उग्रगंध. रसोन. महौषध. रसोनक. म्लेच्छकंद. लशुन. वातारि. गृंजकंद. महाकंद. दीर्घपत्रक. भूतघ्न.	લસણ.	લસૂણ. લસુન.	કાજુઆ. લહસુન.			બિલ્લીપવેલ્લુલ્લી. કપિલવેલ્લુલ્લી	તેલ્લાગડ્ડલી ગાડ	સીર.	પ્રસ્તુઈમ થમલ્મેરી સુમ. સુમલ્ફેચાર	Garlic.	Allium sativum Lin.	વૃષ્ય. ઉષ્ણ. પાચન વાતહર. સારક પિત્તહર. શોધક. રસાયન. — જ્વર. બધકુષ્ટ શ્વાસ.	રસોનકલ્ક. રસોનપિંડ. રસોનાદિકષાય. રસોનાષ્ટક.	હરીતક્યાદિ.	Liliaceae.	કંદ.	મરકત તથા બીજે બધે થાય છે. તેલ બને છે	
૭૬	दुर्गंध. मुखदूषक. पलांडु. यवनेष्ट.	ડુંગળી.	કાંદા.	પીયાજ.			ચોહીબિલ્લી. ઉલ્લી.	નીરૂલ્લી.	પુ-યાઝ. અશ્યાસ. પ્યાજ.	મરેશ બસલ.	Onion.	Allium sepa Lin.	,,		,,	,,	,,	બધે થાય છે.	
૭૭	अग्निक. भल्लातक. अग्निमुखी. भल्ली. अरुष्क. वीरवृक्ष. अरुष्कर. शोफकृत्.	ભીલામો.	બિબલા. બિબવી.	ભેલા. ભિલાવા.		શે-કોટાઇ. શેરા-કોટાઇ.	કેરુબીજ.	નાલજીડી.	બિલાદુર.	હબ્બુલકલ્મ.	Marking nut.	Semecarpus anacardium. Lin.	પાચન. ભેદક. રેચક. દીપન. કફઘ્ન. વાતહર. — વ્રણ. અર્શ જ્વર.	ભલ્લાતકાદ્ય તેલ. ભલ્લાતકાવલેહ. મહા ,, નારસિંહચૂર્ણ	,,	Anacardiaceae.	ફળ.	તેમ નીકળે છે. જુદી જુદી જગોએ હિંદુસ્તાનમાં થાય છે.	

	नाम					
७८	गंजा जया भंगा	मातुलानी मादिनी विजया	[illegible]	Cannabis sativa Lin.	Urticaceæ.	[illegible]
७९	गंजा.		[illegible]	Hemp. Cannabis Indica.		[illegible]
८०	चरस.		[illegible]			
८१	अहिफेन. अहिफेनक	आफूक.	[illegible]	Opium. Extractum Papaver		
८२	खसबीज. खाखसतिल		खसखस [illegible]	Poppy. Papaver somniferum Lin.	Papaveraceæ.	[illegible]

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	ગુણ	ઉપચારો.	વર્ગ.	કુદરતી વર્ગ.	ઉપયોગીભાગ	વિશેષ હકીકત.	રીમાર્ક.
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]					[illegible]			Papaver Rhoeas. Lin	[illegible] વાતકર.		[illegible]	Papa-veraceae.	બીજ.	,,	
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]			[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	Rock-salt.	Sodii chloridum.	દીપન. પાચન. શીતલ. [illegible]	[illegible]	,,		[illegible]	સિંધમાં થાય છે.	
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]			[illegible]		[illegible]		Carbonate of Soda.	Sodii Carbonas.	વાતહર. પિત્તકર. કફકર. ભેદક.		,,		,,	ખારી જમીનમાં બનાવે છે.	
[illegible]	[illegible]	[illegible]	નિમક.			[illegible]	[illegible]	નમક.	[illegible]	Common Salt.	Sodii Murias.	દીપન. ભેદક. વામક. કફકર. વાતહર.		,,		,,	સરેસ અને દરિયાના પાણી-માંથી બનાવે છે.	
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]							Black salt.		દીપન. [illegible]		,,		,,	મીઠામાંથી બનાવે છે.	
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]			[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible] Sodii chloridum.	ભેદક. દીપન. વાતહર. [illegible]	[illegible]	,,		,,	ઉખાર અને મીઠામાંથી બને છે.	

૪૯	काचलवण. कुरुविंद. काचमल. त्रिकूट.	કાચલવણ. બાગડીખાર	બાગડખાર.	કચનોન			નમકેશીશા.	નિમકેશીશહ					"		"	કાચમાંથી [illegible] બનાવતા ક્ષાર નીકળે છે તે.
૫૦	क्षारभिद पांशुलवण	ખારો.	ખારદિમીક.	ખારીનોન.			બોરેઅર્મેની	બોરકઅર્મની			શીતળ. પાચક.		"		"	જમીનમાં થાય છે. પાપડમાં પડે છે.
૫૧	चणकाम्लक	ચણાનોખાર.	ચિનગરી.						Oxalic acid.	Acidum Oxalicum.	દીપન. | શ્વા. અજીર્ણ.		"		"	ચણામાંથી બને છે. ખાટો છે. પ્રવાહી હોય છે.
૫૨	क्षार. यवाग्रज. पाक्य. यावशूक. यवसार.	જવખાર.	જવખાર.	જવાખાર.	યવક્ષાર.	યવખાર.	•	તુરસ.	Carbonate of potash.	Potassi cabonas.	દીપન પાચક રૂક્ષ | અર્શ ગુલ્મ	યવક્ષારાદિચૂર્ણ	"		"	જવને બાળીને બનાવે છે
૫૩	कापोत. सुवर्चिका. क्षार. सर्जिका. सुखवर्चक.	સાજીખાર.	સજીખાર.	સજ્જી.	સાજીખાર.		સજ્જરકલિયા.	કલીજ શબ્બુલસફર.	Saltpetre. Nitro Soda plant.	Caroxylon foetidum	"	સ્વર્જિકાદ્ય તૈલ	"	Chenopodiaceæ.	"	ઝાડમાંથી બને છે.
૫૪	क्षार. टंकण. धातुद्रावक. सौभाग्य	ટંકણ	ટંકણખાર ખાંગીખાર.	સોહાગા.	ટંકણખાર બિડીપટંકણ	એલિગાર	ટીગાર.	સુરગ	Borax.	Borax	દીપન રૂક્ષ પાચક					...ય છે.

નંબર.	સંસ્કૃત નામ.	ગુજરાતી.	મરાઠી.	હિંદી.	બંગાળી.	તામીલ.	કર્ણાટકી.	તેલુગુ.	ફારસી.	અરબી.	અંગ્રેજી.	લાટિન.	ગુણ.	ઉપચારો.	વર્ગ.	કુદરતી વર્ગ.	ઉપયોગીભાગ.	વિશેષ હકીકત.	રીમાર્ક.
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦
૫૫	चुक्र. अम्लान्न चुक्रिका. चुक्र सहस्रवेधि अम्लान्न	ચુકો.	ચુકા.	ચુક.			[illegible]		[illegible]	હુમ્માઝઈ.	Bladder-Dock.	Rumex vesicarius Lin.	દીપન. પાચન. | [illegible]		"	Polygonaceæ.	પત્ર. ફળ.	ભાજી થાય છે. ખાટી છે.	
૫૬	कर्पूर. घनसार शीतलरज हिम. सिताभ्र हिमवालुक तुषारांशु हिमकर.	કપૂર.	કાપૂર.	કપૂર.	કર્પૂર.	કર્પૂરમ્.	કર્પૂર.	કર્પૂરં.	કાફૂર.	કાફૂરીચીની.	Camphor.	Cinnamomum camphora.	શીતલ વૃષ્ય. | વિ. શિ. દુર્ગંધી.	કર્પૂરાદિચુર્ણ.	કર્પૂરાદિ (ભાગ)	Laurineæ.	રસ.	ઝાડનો રસ છે. ચીન, જાપાન, વગેરેમાં થાય છે. પણ કપૂર છે.	
૫૭	कर्पूर.	ભીમસેની કપૂર		ભીમસેની કપૂર.							Borneo camphor.	Diobalanops aromatica.	"	લેખનીક્રિયા.	"	Dipterocarpeæ.	"	" અપક્વ કપૂર.	
૫૮	चीनाकर्पूर	ચીનાઈકપૂર.	.								China camphor.	Cinnamomum camphora.	"		"	Laurineæ.	"	ચીનમાં થાય છે.	૫૫-૫૮ એકજ છે.

૯૯	૧૦૦	૧૦૧	૧૦૨	૧૦૩	૧૦૪
कस्तूरिका. मृगमद. कस्तूरी. वेधमुख्या. मृगनाभि. सहस्रभित्	लताकस्तूरिका.	गंधमार्जारवीर्य.	[illegible]	[illegible]	[illegible]
કસ્તુરી.	મુશ્કદાણા.	જબાદકસ્તુરી.	સુખડ.	પીતચંદન.	[illegible]
કસ્તુરી.	કસ્તુરભેંડી	જબાદિ-કસ્તુરી	ચંદન.		[illegible]
કસ્તુરી	મુશ્કભેંડી.	મુશ્ક-દાનાકસ્તુરી.	ચંદન. સંદલ.		[illegible]
			ચંદન.		
	કસ્તુરકસ્તુરીને કદૂકસ્તુરી		[illegible]		[illegible]
કસ્તુરી.			[illegible]		[illegible]
કારતુરી			ચંદન.		[illegible]
મુ'ક.	મિ'કદાનાક.		[illegible]		[illegible]
મિસ્કતીતી.	હબેલ્મિશ્ક		સફેદ અબીયદ.		[illegible]
Musk.			Sandal.		Red Sandal
Moscus.	Hibiscus abel-moschus. Lin.		Santalum album. Lin.		Pterocarpus santalinus Lin
[illegible]	[illegible]	,,	[illegible]	,,	[illegible]
[illegible]			[illegible]		[illegible]
,,	,,	,,	,,	,,	
પ્રાણિજ.	Malvaccae.	પ્રાણિજ.	Santalaceae.		Leguminosae.
મદ.	બીજ.	વીર્ય.	કાષ્ઠ.		કાષ્ઠ
એક જાતના મૃ ન બિનોગલ ભ લની જેમ છે	આમાંથી તેલ બને છે.	જંગલી બિલાડાનું વીર્ય છે.	મલબાર તથા મૈસૂરમાં થાય છે. સુગંધી છે.	કુંકુમ, અગરુ અને ચંદન મેળવીને બને છે.	કોકણ અને મલબારમાં થાય છે

નંબર	સંસ્કૃત નામો.	ગુજરાતી.	મરાઠી.	હિંદી.	બંગાલી.	તામીલ.	કર્ણાટકી.	તેલુગુ.	ફારસી.	આરબી.	અંગ્રેજી.	લાટિન.	ગુણ.	ઉપચારો.	વર્ગ.	કુદરતી વર્ગ.	ઉપયોગીભાગ	વિશેષ હકીકત	રીમાર્ક.
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦
૧૦૪	कुचंदन. रक्तसार. पट्टरंजक. रंजन. पत्तंग. सुरंग पत्तूर रंगदायक.	પતંગ.	પતંગ.	પતંગ.	બક્કમ.	વેત્તાગિ. વંદિ.	પતંગ.		બક્કમ.	બક્કમ.	Sapan.	Caesalpinia Sappan. Lin.	શીતલ. / વર્ણ્ય.		કુંકુમાદિ (ભાગ)	Leguminoceae	કાષ્ટ.	સીંગાપોરમાં થાય છે. રંગવાના કામમાં આવે છે.	
૧૦૫	अगुरु. योगज. प्रवायक. राजार्ह क्रिमिज. लोह. क્रिमिजग्ध पांतिक प्रवर.	અગર.	અગર, કાળાઅગર.	અગર.	અગર.			અગ્રુ.		ઊદ. આઘાલુજી.	અઉડ-અગાલોચમ્. Lign-aloes.	Aquilaria Agallocha. Roxb.	પિત્તકર. વાતહર.	આગરધૂમાદ્યતૈલ	"	Thymelaceae.	અગિયો.	સિયામ અને સિંગાપોરથી આવે છે.	સુગંધી, મળો, ધૂપ, સ્નાન, કેશ, અને મંગલકારી, એમ પાંચ જાતિનો છે.
૧૦૭	इन्द्रदारु. दारु. शाम्भव. मस्तदारु. दारुभद्र. द्रुकिलिम. देवदारु. सुरभूरुह	દેવદાર.	દેવદાર.	દેઓદાર.	દેઓદાર.		ચોપદેવદાર	દેવદારચેટ્ટુ.	દેવદાર.	શજરતુલ્જિન.		Cedrus deodara.	ઉષ્ણ. કફઘ્ન. વાતહર. / જ્વર. રક્તરોગ	દારુષટ્કલેપ દેવદાર્વાદિ કવાથ.	"	Coniferae.	કાષ્ટ	આમાંથી તેલ નીકળે છે તે ટરપેન્ટાઇન તેલ છે.	
૧૦૮	पीतवृक्ष. सुरभिदारु. सरल. फ. सरलद्राव.	પીળોગેરલ.	સરલદ્રુ.	સરલ. ગંધાબિરોજાઝાડ.			સરલદેવદાર				Turpentine.	Pinus longifolia.	ઉષ્ણ. કફઘ્ન. / કાનરોગો. નેત્રરોગો. કંઠરોગો.	સરલધૂપ	"	"	કાષ્ટ. તેલ	નં. ૧૦૭ માંથી મળે છે.	.
૧૦૯	कालानुसार्य. नत. कुटिल. नहुष. तगर पिंडितगर. दीनदस्नी. बर्हिण.	તગર	તગરગંઠોડા	તાગર	તાગર		તગર.	તગરચેટ્ટુ.	અસારૂન	અસારૂન.		Valeriana Hardwickii. Roxb.	ઉષ્ણ વાતહર / શૂળ. વિષ. ત્રિદોષ.		"	Valerianaceae.	મૂળ.	કુમાઉ, કાશ્મીર, ભૂતાનમાં થાય છે.	

૧૧૦	पद्मक. पद्मग्रंथि. मलय पीतरक्त. केदार. शीतवीर्य.	પદ્મક.	પદ્મકાષ્ઠ.	પદ્મકાઠ.			પદ્મક.	પદ્મપુચેકલ.				Prunus pudum. Rox!	શીતલ વાયુકર — રક્તપિ. રક્તરોગ	ખુશ્કપદ્મકતૈલ. પદ્મકતૈલ પદ્મકાદિતૈલ. મહાપદ્મકતૈલ	,,	Rosaceae	કાષ્ઠ.	આનો ફુળમાં બદામનો ગુણ છે	
૧૧૧	कुमुदाम यवंर. कुंभोलूखल- पलंकष. क. पुर कौशिक. महानील. गुग्गुलु. महिषाक्ष. जटायु. हिरण्य देवधूप. घोल पद्म. गंधरस सुगंध नालक पीर. गुरम पिंड. विश्वगंध.	૧ ગૂગળ. ૨. બેએલ્યૂગળ ૩. બોળ્યૂગળ.	૧ સાળી	૧ સલાઇ. ૩ હીરાબોળ		૧. કુન્દુરુક્ષમુખિથિન.	૩ ફાડબોલ.	૨. માહિયાછી.	૧ બોએજ્જુદાન, ૩. મુર.	૧ મુકિલેઅર્જક. ૩. મુર્સાફ. ૧ મુકુલ. ૩. મુરમકી	1 Frankincense. 2 Bdellium. 3 Myrrh.	1 Boswellia serrata. Roxb. 3 Balsamodendron Myrrha. 2 Balsamodendron Mukul.	વાજીકર રસાયન દીપન. કફઘ્ન. વાતઘ્ન — વ્રણ ગાઠ. પ્રમેહ. પથરી. કોઢ. આમવાત શિરોપ.	અમૃતાગુગ્ગુલુ. આભાગુગ્ગુલુ એકવિંશતિક ,, કાંચનાર ,, કૈશોર ,, ત્રયોદશાંગ ,, નવકાર્ષિક ,, પથ્યાદિ ,, પુનર્નવા ,, મહાયોગરાજ ,, યોગરાજ ,, રાસ્ના ,, લાક્ષાદિ ,, વગદિ , શકેગામ ,, ષડંગ ,, સિંહનાદ ,, સ્વાયંભુવ ,,	,,	Burseraceae.	રસ.	ઝાડોના રસ (ગુંદર) છે.	૩. મારે જુવો નં. ૪૫૫.
૧૧૨	वृकधूपक. श्रीवेष्ट श्रीवास. सरलद्राव.	દેવદારનો ગુંદર.																નં. ૧૦૭ તથા ૧૦૮ જુવો, ૧૦૮ તેજ આ છે	
૧૧૩	देवधूप. शालनिर्यास यक्षधूप सर्जरस राल सर्वरस	રાળ	સાલકી રાળ.	સેલ. ધુના			સન્દ્રૈરસ.		ગતેમનરેશી.	કિકર.	Rosin.	Shorea robusta.	ગ્રાહી — રક્ત વ્રણ અતિસાર	શવાદિમલમ	,,	Dipterocarpeae.	ગુંદર	મોટા ગજના ઝાડનો ગુંદ છે એ ઝાડને શાલ કહે છે.	

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	ગુણ	ઉપચારો.	અંગ	કુદરતી વર્ગ	ઉપકુદરતી વર્ગ	ગ્રા. વિ.	ટીપાઈ.
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦
૧૦૬	કેસર [illegible] [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]		[illegible]	1 Coltras Saffron	1 Mesua ferrea. 2 Ochrocarpus longifolius	પાચન. / જ્વર. વમન. [illegible] [illegible] [illegible] રક્ત.		પુંકેસર (ભાગ)	Guttiferae.	પુષ્પકળી.		
૧૦૭	[illegible] [illegible]	૧૦૦	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	Saffron	Crocus sativus Lin	કૃમિઘ્ન / મસ્તકશૂલ. વમ. ત્રિદોષ	કુંકુમાદ્યતૈલ. કેશરાદિવટી.	"	Iridae.	પુષ્પકેસરા.		
૧૦૮	ગોરોચના [illegible]	[illegible]	[illegible]	ગોરોચન			ગોરોચન	ગોરોચનમ્		[illegible]	Gallstone Bezoar	Bos taurus.	શીતલ. / વિષ. [illegible] ક્ષત. રક્તદોષ		"	પ્રાણિજ	પિત્ત.	ગાયનું પિત્ત છે.	
૧૦૯	[illegible] [illegible]	1 [illegible] 2 [illegible]	1 [illegible] 2 [illegible] 1 [illegible] 2 [illegible]				1 [illegible] 2 [illegible]		1 [illegible]	1 [illegible] 2 [illegible]	Shell.	Helix aspera.	[illegible] [illegible] [illegible] વાતહર. / જ્વર. [illegible] [illegible]		"	"	શંખ.	[illegible] છે.	

૧૨૮	૧૨૯	૧૩૦	૧૩૧
उशीर. हीबेर. वारिद. सुगंधमूल. वाल. दीर्घपत्र. कच. दाहहरण. पालक	मधुमूलक. वीरतरु. वीर. उशीर. वीरण. नलद. मधुनाल. सेव्य.	जटामांसी. मांसी. जटिला. तपस्विनी. मांसिनी. कृष्णा. भूतजटा. मी.	कालानुसार्य. शिलावल्क. वृद्ध. शैलेय. शिलापुष्प. हिमसित. पलित. अश्मपुष्प.
સુગંધીવાળો.	કાળોવાળો.	જટામાંસી.	છડીલો.
વાળા.	કાલાવાલા. વારેણુ.	જટામાસી.	દગડફુલ.
ખસ.	કાલા વાળા	બાલ્ચર.	પત્થરફુલ. છડિલા
બેન.		જટામાસી	
વેત્તિવેર.		જટામાસી	કલ્પાસી.
વાળ્ઠવેરુખસ.		જટામાંસી.	કલ્લુ.
વાટ્ટિવેરુ	નલ્લવાટ્ટિવેરુ	જટામાસી	
ખસ્ખાના.	ઇરૂખીરીનમી	સમ્બુલેહિંદી.	ગુલીસમ.
		સમ્બુલ્લિબ.	ઉસ્નાઓકીરીશ
		Indian Valerian	
Andropogon muricatus.	Pavonia odorata.	Nardostachys Jatamansi.	Parmelia perlata.
શીતળ, દીપન, પાચન | સ્તંભ, અતિસાર.	પાચન, શીતળ | ઉ. સ્તંભ, મૂત્રલ.	ઉષ્ણ | ઉ. સ્તંભ, વિરેચ.	શીતળ, કફ, પિત્તહર | મૂત્રલ.
[illegible]	ઉધ્રોપ્રચ		
=	=	=	=
Gramineae.	malvaceae.	Valerianeae.	Lichenes.
ખડ.	=	મૂળ	લીલ.
પાણીમાં નાખવાથી ઠંડું … થાય છે.	દવામાં વપરાય છે.	ઉત્તરહિંદુસ્તાનના પહાડોમાં થાયછે.	… તરીકે વપરાય છે.

અંક	સંસ્કૃત નામો.	ગુજરાતી.	મરાઠી.	હિંદી.	બંગાલી.	તામીલ.	કર્ણાટકી.	તેલુગુ.	ફારસી.	અરબી.	અંગ્રેજી.	લાટિન.	ગુણ	ઉપચારો.	વર્ગ.	કુદરતી વર્ગ.	ઉપયોગીભાગ.	વિશેષ હકીકત.	રીમાર્ક.
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦
૧૩૨	१ मुस्तक. मुस्त. कुरुविंद. गुंद्रा. २ नागरमुस्त. ३ कोरक- शेरक. ४ भद्रमुस्त	૧. મોથ. ૨. નાગરમોથ. ૩. કશેરૂ. ૪. ભદ્રમોથ.	૧. નિળવ્હ. ૨. લવ્હાળા. ૩. કચેર. ૩. કચરા.	૧. મોથ. ૨. નાગરમોથ. ૩. કશેરૂ.	૧. મૂથ. ૨. નાગરમોથ. ૩. કશેરૂ.	૧. કોરાઇ.	૧. મુસ્તા. ૨. નાગરમુસ્તા. ૩. ભદ્રમુસ્તા.	૧ તુંગમુસ્તા.	૧. મુશ્કજમીન. ૨. સુઆદ.	૧. સાદકોફી.		Cyperus rotundus. Lin C. pertenuis. Scirpus kysoor. S subulatus	શીતલ. ગ્રાહી. દીપન. પાચન કફઘ્ન. પિત્તહર — જ્વર. કૃમિ.	ભદ્રમુસ્તાદિક્વાથ. મુસ્તકાદિચૂર્ણ. મુસ્તકાદિસ્વરસ.	કર્પૂરાદિ (ભાવ)	Cyperacea	મૂળ.	વગડામાં ઘણી જગોએ થાય છે.	
૧૩૩	कर्चूर. वेधमुख्य. कल्पक. शटी. द्राविड. गंधमूल.	કચૂરો.	કચોરા. કચૂર. કચોરી.	કચૂર.	શટી. કચૂર.	પલ્લિકઝંગુ.	કચોરા.	કચોરામુ.	જરંબાદ.	ઉરૂકકાફૂર	Indian zedoary.	Curcuma zedoaria.	દીપન — અર્શ. વ્રણ. શ્વાસ. કૃમિ.	કર્ચૂર તેલ. શટયાદિકલ્ક. શટયાદિક્વાથ.	"	Scitamineae.	"	સીલોનથી આવે છે.	
૧૩૪	गंधकुटी. तालपर्णिका. दैत्या. सुरभि. मुरा. गंधकुटी.	મેરમાંસી.	મોરમાંસી.	મુરા.			મુરે.						શીતલ. પિત્તહર. વાતહર. — જ્વર.		"			અમસિક છે.	
૧૩૫	गंधमूलिका. पलाशी. गंधपत्र. षठी. गंधारिका. सुव्रता. गंधाढ्य. पृथुसंधा.	કપૂરકાચલી.	કપૂરકચરી.	કપૂરકચરા. ગંધપલાશી.	કપૂરકચરી.	કિચિલિકિઝંગુ.	[illegible]		જરંબાદ.			Hedychium spicatum.	સોજા. કાસ. વ્રણ. શ્વાસ. શૂળ.	શટયાદિચૂર્ણ.	"	Scitamineae.	મૂળની છાલ	કુંકણમાં થાય છે.	

No.	Sanskrit										Latin					Family	Part		
१३६	अंगना. प्रिया. कान्ता. प्रियंगु. गुंद्रफला. फलिनी गुंद्रा लता. विष्वक्सेना श्यामा.	કાંગ	કાંગ.	કંગની			નવણે		ગઝ		Aglaia odorata	જ્વર ઓટી. તૃષા પિત્ત			”	Gramineæ.		જુઓ નં. ૫૫૮.	પાનીતાં પહુચિતો ખસરાય છે.
१३७	प्रियंगुका.	ગહુંલા	ગહુલા.	કુકુંઈન			નેપિલ્લુ				Prunus mahaleb Lin	”			”	Rosaceæ			નંબર ૧૩૬ ને આ એકજ જ જાય છે.
१३८	कापिला राजपुत्री द्विजा. रेणुका. नंदिनी.	રેણુક	રેણુકી.						પરન્યુરત	રુમ્ભસતબીરાક	Vitex agnus castus Lin	પિત્ત કફ દીપન પાચન | પિત. શ્રમ			”	Valerianaceæ	બીજ		કેટલાક આનો મેલી કહે છે !
१३९	कुक्कुर. शुकपुष्प. बर्हिबर्ह. शुकबर्ह. शुकच्छद. शर्णिरोमयु-स्थौणेयक. क.	બરક	મુરેર	મુરેર, બાટ	બાટ		સ્થોણેયક.				Clerodendron infortunatum.	કુષ્ઠ કૃમિઘ્ન | જ્વર. દાહ			”	”	પત્ર		
१४०	कितव. धनहार गणहारक. निशाचर.	મરીડેર										,			”	”		નં ૧૩૯ ને મા આ એક જ લાગે છે	
१४१	तालीस. पत्राढ्य धात्रीपत्र. धामलकीप-शुकोदर. त्र. अर्कवेध. उध्वनलप-शिखा तारीश.	તાલીસપત્ર.	ભમ્રપટિ. તાલીસપત્ર	બધી. ખરસી. સમો			તાલીસપત્ર	તાલીસપત્રી.	બરેતન.	ઉત્તરેલ્વસ	Taxus baccata. Lin.	કુષ્ઠ કફ વાતકફ | શ્રમ. ક્ષય	તાલીમાધચૂર્ણ		”	Coniferæ	પત્ર	નં ૩ વાળો આ જ્ગાના જોડના પત્ર વપરાય છે.	૩

નંબર	સંસ્કૃત નામ	ગુજરાતી	મરાઠી	હિંદી	બંગાળી	તામીલ	કાનડી	તેલુગુ	ફારસી	અરબી	અંગ્રેજી	લાટિન	ગુણ	ઉપચારો	વર્ગ	કુદરતી વર્ગ	ઉપયોગી ભાગ	વિશેષ હકીકત	રીમાર્ક
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦
૧૪૨	कंकोल कोशफल कोलक	[illegible]										Eugenia acris.	કફઘ્ન. વાતહર / છાતીનાં દરદો.		[illegible] (ભાવ)	Piperaceæ.	ફળ.	ચીનીકબાબનું ફળ જુદું છે. વહેલો નં. ૧૪ મો તે જાવામાં થાય છે.	૧૪૫
૧૪૩	गंधकोकिला-१ गंधमालती-२	૧. ગંધકોકિલા. ૨. ગંધમાલતી.											ઉષ્ણ. કફઘ્ન.		"			અપ્રસિદ્ધ છે.	
૧૪૪	अमृणाल. लघु. अभयजलद. सेव. जलवासक. लामज्जक. नलद. सुनाल. सेव्य.	સ્વાદમાં. મૂત્રમાર્ગરૂપક.	વાળા. પીતવાળા.	વાળા. પીળા વાળા.									સ્વેદ. / મૂત્રકૃચ્છ રક્તરોગ પિત્ત		"		મૂળ.	"	
૧૪૫	एलवालु. कपित्थ. एलवालुक. पत्र. एलालु. सुगंधी. पेलेय. हरिवालुक.	ચણકબાબ.	કબાબચીની.	કબાબચીની.	કબાબચીની.	વાલમિલકુ.	ગાલમેણસ.	કબાબચિની.	કબાબા.	કબાબાહ.	Cubeb. [illegible]	...per cubeba. Lin.	શીતલ. / વ્રણ. ઉપદંશ. પિત્ત. મૂત્રકૃચ્છ		"	Piperaceæ.	ફળ.	નં. ૧૪૨ [illegible] છે	

१४६	१४७	१४८	१४९	१५०
कुटन्नट. दासपुर. कैवर्तीमुस्तक. परिपेलव. प्लव. गोनर्द. वालेय. गोपुर.	वलंकोशिका लघु. कोटिवर्षा. लता. देवी. समुद्रांविधु. ब्राह्मणी स्पृक. मरुन्माला स्पृक्का.	कृष्णा. जननी. चक्रवर्तिनी. जनी. जतुका. अग्निसंस्पर्शा. जतुकृत्. पर्पटी. जतुकृष्णा. रंजनी.	अंजनकेशी. नलिका. कपोतचरणा. निर्मथ्या. धमनी. विद्रुमलता. नर्ती. सुषिरा. नली.	मधुपुष्प. पौंडर्य. पौंडरीयक. प्रपौंडरीक.
કેવડીમોથ.	કપૂરીમધુરી.	પાપડી પદ્માવતી.	નાલી. સુગંધજલાપૃતિ	પુંડરીક. પડરિયો.
કેવડીમોથા.	ગંગોના. કાપુરમધુર.	પાપડીરગ. બાશા	પવારી.	પુંડરીક
ગુડતજ્ઝકારદુલા.		પપરી		પુંડરી. પડરિયા.
	સિદ્ધુસ્લયવધુર.			
	હિરવે.	જતુકા.	વેતનલિકે.	પુંડરીક
	પિશાકોવ			
	Erua lanata	Pavetta Indica, Lin.		
શીતલ. કષાય. પિત્તહર — વિષ. દાહ.	શીતલ વૃષ્ય. — દાહ વિષ. દાહ.	શીતલ. — વ્રણ શૂળ. દાહ. રક્તરોગ	શીતલ — મૂત્રકૃચ્છ્ર પથરી રક્તરોગ દાહ.	શીતલ વૃષ્ય પિત્તહર કષાય
,,	,,	,,	ચંદનાદિ (શુંઠ્યાદિ)	,,
	Amarantaceae.	Rubiaceae.		
		મૂળ.		
	મૂળ.			
અપ્રસિદ્ધ લાગે છે.	કોંકણમાં થાય છે.	મુંબઈ પાસે થાય છે.	અપ્રસિદ્ધ છે.	,,

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	હિંદી	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦
૧૫૧	अमृतवल्ली श्यामा अमृतसंभ- [illegible] वा ज्वरारि अमृतवल्लरी तंत्रिका अमृता धारा कुण्डली देवनिर्मिता गुडूची नागकन्यका चक्रलक्षणि- निर्विषया का मंडली. जीवन्ती मधुपर्णी. चन्द्रहासा रसायनी. छिन्नरुहा वत्सादनी छिन्ना वयस्था छिन्नोद्भवा सोमवल्ली विशल्या सोमा	ગળો.	ગુડવેલ. ગરોળ. ગિલોગી.	ગુલંચ. ગિલોય. ગુડચ.	ગુલંચ. ગિલોય. ગુડચ.	શિન્દિલકોડિ	અમરદવલ્લી.	તિપ્પતિગ.	
૧૫૨	कंदगुडूची कंदोद्भवा	કંદગળો	કંદગુળવેલ.	[illegible]					
૧૫૩	नागवल्ली ताम्बूलवल्ली ताम्बूली नागिनी	નાગરવેલ.	નાગવેલ.	પાન	પાન	વેટ્રીલી.	[illegible]	તમલપાકુ	બર્ગ-તંબોલ.

[illegible]	અરબી.	અંગ્રેજી.	લાટિન.	ગુણ.	ઉપચારો.	વર્ગ.	કુદરતી વર્ગ.	[illegible]	વિશેષ હકીકત.	રીમાર્ક.
૧	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦
૧૫૧			Tinospora cordifolia.	રસાયન. આદી. દીપન. — દાહ. પ્રમેહ. પાંડુ. કમળો. કોઢ. જ્વર.	અમૃતાદ્યઘૃત. અમૃતાદ્યતૈલ. અમૃતાદ્યચૂર્ણ અમૃતાષ્ટકવાથ અમૃતાદિમ અમૃતેશ્વરસ. ગુડૂચીઘૃત. ગુડૂચીતૈલ. ગુડૂચીસ્વરસ. ગુડૂચ્યાદિક્વાથ. બૃહદ્ગુડૂચ્યાદિક્વાથ મહાગુડૂચીઘૃત	ગુડૂચ્યાદિવર્ગ (આમ્રમિશ્ર)	Menispermaceae.	૫૩.	૧૫૨.	
૧૫૨			Cocculus leaeba.	"		"	"	૬૬.	નં. ૧૫૨ નો ૬૬ છે.	
૧૫૩	તાંબોલ.	Betle leaf.	Piper Betle. Lin.	ઉષ્ણ. રક્તપ્રદ પિત્તકર કફઘ્ન.		"	Piperaceae.	૫૧.	[illegible] જુદી જુદી જાતો થાય છે.	

१५४	बिल्व. मालूर. शांडिल्य. शैलूष. श्रीफल	બીલી.	બિલ બિલવા.	બેલ.	બેલ.	બિલ્વપત્રમ્	બેલપુ.	મારેડી.	બેલ.	બેલ.	Bengal Kins.	Ægle marmelos	ग्राही. दीपन. पित्तहर. वातहर. रुक्ष	मूत्रविरह. पित्तकफ. पित्तनील. पित्तातिसार. पित्तवातघ्न. सर्वरोगप्रणाशक	"	Rutaceae.	ફળ. પત્ર. મૂળ.	સરત થાય છે.
१५५	काश्मरी. काश्मर्य. काश्मीरी. कृष्णवृंता. गंभारी. श्रीपर्णी. पीतरोहिणी मधुपर्णी मधुपर्णिका मधुरसा. महाकुसुमिका. हीरा.	શીવણ.	શિવણી.	ખંભારી. કભારી.			શીવની.	સારવાગુમુડીચેટુ				Gmelina arborea, Roxb.	उष्ण. दीपन. पाचन. भेदन. | भ्रम. अर्श. ज्वर. क्षत.	दाहघ्न.	"	Verbenaceae.	મૂળ.	"
१५६	अलिवल्लभा. पाटलि. कालस्थाली. फलेरुहा कुबेराक्षी. मधुदूती. कृष्णवृंता. मोघा ताम्रपुष्पी पाटला.	કાકચ.	પાઢી. પરળ.	પાડ. પારલ.	પારુલ.		હાડરી.					Stereospermum suaveolens.	श्वास. शोफ. छर्दी. तृषा.	दाहघ्न.	"	Bignoniaceae	મૂળ. ફળ.	આનાં ફૂલ બહુ સારાં થાય છે.
१५७	काष्ठपाटला. मुष्कक. घंटा. मोक्षक. पाटला. सिता. पाटलि.	ધોળીકાકચ. કાકચિયા.										Bignonia suaveolens, Roxb	शीतल. रुक्ष. पित्तहर. |	दाहघ्न.	"	"	"	
१५८	अग्निमंथ. तर्कारी. गणकारिका नादेयी. जय. वैजयंतिका जया. श्रीपर्णी. जयंती	અરણી.	અરણિ. નરવેલ.	અર્ણી. અગેથ.	ભૂતભિરવી.	મુન્નિવુર.	નરબલ્	નેલીચેટુ.	અગીથ.		Appel.	Premna integrifolia	उष्ण. दीपन. रुक्ष. वातहर. | पांडु. शोफ.	दाहघ्न.	"	Verbenaceae.	મૂળ.	આના કાષ્ઠને ઘસવાથી અગ્નિ ઉત્પન્ન થાય છે.

નંબર	સંસ્કૃત નામો	ગુજરાતી	મરાઠી	હિંદી	બંગાળી	તામીલ	કનારી	તેલુગુ	ફારસી	અરબી	અંગ્રેજી	લાટિન	ગુણ	ઉપચારો	વર્ગ	કુદરતી વર્ગ	ઉપયોગીભાગ	શોધ. નિત.	રીમાર્ક
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦
૧૫૯	अरलु. कट्वंग. कुटनट. कुटंभर. टुंटुक. शुकनास. श्योनाक. नट. पत्रोर्ण. दीर्घवृन्त. पृथुशिंब. मंडुकपर्ण. शोषण.	અરલુ. અરડૂસો. અરડુ. ટુંડુક.	ટેંટૂ. ટેંટુ. ટટણી.	અરલુ.	નાસોના.	વંગમરમ્.	શોણશોલિગમર્.	પેદ્દમાનુ.				Oroxylum indicum	દીપન. શીતલ. ગ્રાહી. કફઘ્ન. વાતહર. પિત્તહર.	દશમૂલ.	ગુડૂચ્યાદિ વર્ગ (આત્રભિષ.)	Bignoniaceae.	ફળ.	ન. ૧૫૫ થી આહીં સુધીનાં બૃહત્પંચમૂલ કહેવાય છે.	
૧૬૦	अंशुमती. गुहा. त्रिपर्णी. दीर्घपत्रा. दीर्घांगी. पीवरी. विदारिगंधा. शालिपर्णी. सौम्या. स्थिरा.	મોટોસમેરવો.	સાલવણ.	સરિવન.			મુરલુમોને.	કોલાકુપન્ના.				Desmodium gangeticum.	રસાયન. — જ્વરઘ્ન. શ્વાસ. ઉધરસ. અતિસાર. વિષ. ક્ષત.	દશમૂલ.	"	Leguminoceae.	"	સમૂળ વપરાય છે.	
૧૬૧	अहिपर्णी. कलशी. क्रोष्टुविन्ना. गुहा. चित्रपर्णी. धावनी. पृथक्पर्णी. पृष्टिपर्णी. सिंहपुच्छी.	નાનોસમેરવો. ગંધીસમેરવો.	ડવલા.	પિટવન.	ચાકુલિયા.		નોરેમાંક.	કોલાકુપન્ના.				Uraria lagopoides.	વૃષ્ય. ઉષ્ણ. સારક. — જ્વર. શ્વાસ. અતિસાર.	દશમૂલ.	"	"	મૂળ.	"	

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	બેઠીભોરીંગણી.	ઊભીભોરીંગણી.
[illegible]		ભુરરીંગણી.	ડોરલી. રીંગણી.
[illegible]		ભટકટ્યા. કરાંઠ. રીંગણી.	બિરૂંડ
		કંટકારી.	બ્યાકુરા.
[illegible]		કંટકજીરી	[illegible]
[illegible]		નેલગુરૂ	ઢેંગ્ગુરૂ.
[illegible]		બેરીમુંગા	ચેલ્લમુલગા.
[illegible]		ભાટિભનતેલઝ.	ભાલભનજગલી.
[illegible]		ઢાકડ.	ભાલુનન.
[illegible]	Solanum Jacquini.	Solanum xanthocarpum.	Solanum indicum Lin
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]		[illegible]	[illegible]
"	"	"	"
Zygophylleæ	"	"	Solanaceæ.
"	"	"	"
"	"	"	"

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	અંગ્રેજી.	લૅટિન.	ગુણ	ઉપચારો.	વર્ગ	ઇંગ્રેજી વર્ગ.	[illegible]	[illegible] કીમત.	રીમાર્ક.
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०
११२	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]		Pedalium murex. Lin.	શીતળ. / મૂત્રરોગ પથરી. પ્રમેહ.	[illegible]ગોક્ષુરઘૃત. [illegible]	ગુડૂચ્યાદિવર્ગ (આરબિક)	Pedalineae.	„	નં. ૧૧૦થી અહીં સુધીનાં [illegible]	
११३	[illegible]	[illegible]	[illegible]									Trapa natans. Lin.	„		„	Compositae.	„	સિમમાં થાય છે.	
११४	[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]					Dregea volubilis.	શીતલ રસાયન. આદી. / ત્રિદોષ.		„	Apocynaceae.	ફલ.	માળવ થાય છે.	
११५	मुद्गपर्णी [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]			[illegible]	[illegible]				Phaseolus trilobatus.	શીતલ રુચ્ય. આદી. / અતિસાર જ્વર. અર્શ. [illegible]	[illegible]	„		પત્ર.	[illegible] છે.	

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]		એરંડ. એરંડી.	[illegible]
[illegible]		એરંડી.	[illegible]
[illegible]		[illegible]	
[illegible]		[illegible]	[illegible]
[illegible]		[illegible]	[illegible]
[illegible]		[illegible]	[illegible]
[illegible]		[illegible]	
[illegible]		[illegible]	
[illegible]		Castor.	
[illegible]		Ricinus Communis. Lin.	Gangea ma fras-patna.
[illegible]		[illegible]	[illegible]
[illegible]		[illegible]	[illegible]
:	.	:	:
[illegible]	:	Euphorbiaceæ	Compositeæ
[illegible]	.	મૂળ	પત.
[illegible]	:	આનાથી તેલ નીકળે છે.	
	:	ગુજરાત અને ખાનદેશમાં થાય છે.	[illegible] થાય છે.

નંબર	સંસ્કૃત નામો	ગુજરાતી	મરાઠી	હિંદી	બંગાળી	તામીલ	કાનડી	તેલુગુ	ફારસી	અરબી	અંગ્રેજી	લાટિન	ગુણ	ઉપચારો	વર્ગ	કુદરતી વર્ગ	ઉપયોગીભાગ	વિશેષ હકીકત	રીમાર્ક
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦
૧૭૪	अर्क. विक्षीर. अर्कपर्णं. रक्तपुष्प. भानु. शुक्लफल. स्फोट.	ધોળો આકડો.	શ્વેતમંદાર.				મદારકે	તેલજિલ્લેડુ	ઉક્રજી.	ઉશર	„	Calotropis procera.	સારક વાતહર. ઝેર વ્રણ ગાઠ. અર્શ અતિસાર		ગુડુચ્યાદિવર્ગ (ભાવમિશ્ર.)	Apocynaceæ.	મૂળ પત્ર. પુષ્પ.	જુઓ ન. ૫૨૩.	
૧૭૫	सेहुंड. सिंहतुंड.	ડાંડલીથોર	નરસેજ.	સેહુંડ.	મનસાસીજ.	ઇલૈક્કલ્લિ	નિર્ગુંડી	એકુજેમુડુ.	જકુમ	ફર્ફ્યુન.		Euphorbia nerrifolia	દીપન વાતહર. અર્શ કોઢ.		„	Euphorbiaceæ.	દૂધ.	જુઓ ન. ૨૮૯.	સઘળા થાય છે.
૧૭૬	वज्रद्रुम. वज्री.	ત્રિધારીથોર	નિવડુંગ.	થોહર.					ફરબ્યુન.			Euphorbia antiquorum Lin	„		„	„	„		„
૧૭૭	समंतदुग्धा. सुधा.	કાંટાળોથોર							શિબરમ.			Euphorbia nivulia.	„		„	„	„		„
૧૭૮	गुडा. स्नुक. स्नुही.	દંડાળીથોર.										Euphorbia tirucalli Lin.	„		„	„	„	જુઓ ન. ૫૨૪.	„

179	चर्मकषा सातला भूरिफेना सप्तला विदुला. सारा. विमला.	ચાતલાયોર.	શિકાકાઇ	માતલા.	કોચઇ.	શીઆકાઈ.	વડીલસોનુગી.		એશન.	સાતર.		Acacia concinna	વાયુકર. શીતલ | ગ્રાહી. આફરો.		"	Leguminocæ	"	
180	अग्निशिखा वह्निवक्त्रा. अनंता. दाकपुष्पी. फलिहारी. हलिनी गर्भनुत् विशल्या लांगली.	કલમારી દેશીવછનાગ. દુધીયાવછનાગ.	ખડ્યાનાગ.	લાંગુલી. કરિહારી કુલ્હારી.	બિચલાંગુલી.	કલૈપૈકિઝગુ	ગડ્ગારી.				Wolfsbane.	Gloriosa superba Lin.	મારક. ઉષ્ણ પિત્તકર. કૃમિઘ્ન | કોઢ. ગોળા અર્શ. શૂળ.	લાંગલીગુટિકા. વિપરીતમલ્લતૈલ વિષ્યન્દનતૈલ.	"	Liliaceae.	"	જુવો ન ૫૨૫.
181	अश्वमारक. शतकुंभ. करवीर.	ધાળીકણેર.	કણેર. કણેરી.	કનીર.	કરબિ.	અલરિ	વાકણુલિગે.	કાનેરચેટુ	સગલુબિમાર.	ખરજ્હેરા	Oleander.	Nerium odorum	ઉષ્ણ | વ્રણ કોઢ.	કરવીરાદિતૈલ.	"	Apocynaceæ	"	જુવો નં. ૫૨૬.
182	चंडात. लगुड. रक्तपुष्प	રાતીકણેર					કેંકણુલિગે		દિફ્લિ.		"	Nerium oleander	"		"	"	"	જુવો નં. ૫૨૬.
183	उन्मत्त धत्तूर. तूरी. धुत्तूर देवताकितव धूर्त	ધોળોધતૂરો.	ધતૂરા. ધોત્રા.	ધતુરા.	ધતુરા.	ઉમત્તઇ.	મદકુણિકે.	નાલ્લઉમ્મેતે.	તાતુલાહ્	જૌઝમથિલ	Datura	Datura alba	મદક. દીપન. વાયુકર | જ્વર. વ્રણ વિષ.	ઉન્મત્તતૈલ ધત્તૂરાદ્યતૈલ	"	Solanaceæ	ડોડવા પત્ર	જુવો ન ૫૨૯.

નંબર	સંસ્કૃત નામ	ગુજરાતી	મરાઠી	હિંદી	બંગાલી	તામીલ	કર્ણાટકી	તેલુગુ	ફારસી	અરબી	અંગ્રેજી	લાટિન	ગુણ	ઉપચારો	વર્ગ	કુદરતી વર્ગ	ઉપયોગીભાગ	વિશેષ હકીકત	રીમાર્ક
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦
૧૮૮	महामोही मातुल मदन. शिवप्रिय	કાળોધંતૂરો.	ધોત્રા પરમની	"	"						Strammonium	Datura fastuosa.	માદક. દીપન વાયુકર. | જ્વર. વ્રણ. વિષ.	ધતૂરાનીબીડી.	"	"	ડોડવા. પત્ર.	જુઓ નં. ૫૨૯.	
૧૮૯	अटरूषक आटरूष वासा. वासक. वृष. सिंहपर्णी. सिंहास्य	અરડૂસી.	અડુળસા.	અરૂસા.	બાસક.	આધાતોદઇ.	આડસોગે	આડાપાકુ.				Adhatoda Vasica.	કફઘ્ન. વાયુકર. શીતલ. જ્વરઘ્ન.	વાસકાદિક્વાથ. વાસાદિક્વાથ. વાસાઘૃત. વાસાદિમ. વાસાવલેહ.	"	Acanthaceæ.	પત્ર, મૂળ, પુષ્પ.	કફ ઉપર મુખ્ય છે.	
૧૯૦	भिषङ्माता. वाजिदंता वासिका. सिंहिका. वासा.	અરડૂસીકાળો.	"	"	"	"	"	"				Justicia picta.	"		"	"	"	"	
૧૯૧	पर्पट. पर्पटक. वरतिक्त	ખડસલિયો.	પિતપાપડા. શાતરા.	શાહતરહ. પીતપાપરા.			પર્પાટકમુ	પર્પાટક.	બકલતુલમલિક.	શાહતરહ.	..an fumatory.	Fumeria officinalis Lin.	માદી. શીતલ વાયુકર પિત્તહર. | જ્વર.	પર્પટપાન	"	Fumariaceæ.	પત્ર.	.. ઉપર ઠીક છે.	

१४९	अरिष्ट. तिक्तक निंब पारिभद्र	पिचुमंद पिचुमर्द हिंगुनिर्यास	[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		Nimb Margosa	Melia azadirachta Lin	[illegible]	[illegible]	"	Meliaceae	[illegible]	[illegible]
१५०	उद्रेका कार्मुक केशा जीय	महानिंब मुष्टिनिंब रम्यक विषमुष्टिक.	[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	"	[illegible]	Persian lilac	Melia Azedarach Lin	"		"	"	"	[illegible]	
१५१	निंबतरु पारिजात.	पारिभद्र. मंदार.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]				Murraya koenigii.	[illegible]		"	Rutaceae.	"	[illegible]	
१५२	कांचनक. कांचनार.	गंडारि. द्रोणपुष्पक	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]					Bauhinia variegata Lin	"	[illegible]	"	Leguminosae.		[illegible]	१५३
१५३	कुंडली. कुद्दाल कोविदार. चमरिक	ताम्रपुष्प. युगपत्रक. स्मंतक. स्वल्पकेशरी	[illegible]	[illegible]				[illegible]					Bauhinia purpurea.	"		"	"	"	[illegible]	१५२

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]				Horse radish	Moringa ptery-gosperma.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	Moringaceæ.	〃	[illegible]	
[illegible]	[illegible]	[illegible]				[illegible]							〃		〃	〃	〃	[illegible]	
[illegible]	[illegible]	[illegible]				[illegible]							〃		〃	〃	〃		
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]		[illegible]		Indian mezereum	Clitorea ternata Lin.	[illegible]		〃	Leguminoceæ	[illegible]	[illegible]	
[illegible]		[illegible]		[illegible]		[illegible]	[illegible]						〃		〃	〃	〃	〃	
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	

२००	नीलपुष्पी शेफाली निर्गुंडी सुरहा	કાળીનગડ					હસિક્કો.					Vitex trifolia. L	આમ. વાયુ. જ્વર. કૃમિ		"	"	"	"
२०१	करज चिरबिल्व करंज. क नक्तमाल	કરંજ.	કરંજ	કિરમાલ કરંજ		પગમરમ.	તાપસીમરનુ.	કેળ				Pongamia glabra	ઉષ્ણ / અર્શ યોનિ વ્રણ કૃમિ	કરંજતૈલ કરંજાદિચૂર્ણ કરંજાદિઘૃત.	"	Leguminoceæ.	મૂળ.	સઘળે થાય છે.
२०२	करंज पूतिकरंज घृतपूर्ण पूर्ती पूतिक. प्रकीर्य. सोमवल्क	પુતિકરંજ.	સાગરગોટી ગજગા	કટકરંજ	નાટા	ગેચ્ચક્ક						Caesalpinia Bonducella	"		"	"	"	નં. ૨૦૧ ની જાતિ છે.
२०३	उदकीर्य. षायसी करंजिका. षड्ग्रंथा करंजी. हस्तिवारुणी मर्कटी	ઉદકીર્ય. (કરંજની જાતિ).											ઉષ્ણ. વીર્યંત-ભક. વામક. / અર્શ પ્રમેહ કોઢ.		"	"	"	"
२०४	उच्चटा. काकानंती काकचिंची. कृष्णला.	ધોળી ચણોઠી.	ગુંજ	ગુંજ		ગુરુમનિ.	ગુલુગુંજે.	ગુરુગિંદે.	ગઅમેખરમ્	કળસુખં	Cock's eye	Abrus precatorius. Lin	રૂષ્ય વાતહર પિત્તહર વિષ / વ્રણ	ગુંજાતૈલ ગુંજાપાક	"	"	બીજ. મૂળ પત્ર	જુવો નં ૫૨૭
२०५	काकतीन्दु काकादनी काकपल्ल-री रक्तिका	[illegible]ની ચણોઠી.		ઘુંઘચી.			એરડુ.			અઇનહિ	Beadtree	"			"		"	જુવો નં ૫૨૭.

નંબર	સંસ્કૃત નામ	ગુજરાતી	મરાઠી	હિંદી	બંગાળી	તામીલ	[illegible]	તેલુગુ	[illegible]	અરબી	અંગ્રેજી	લાટિન	ગુણ	ઉપચારો	[illegible]	કુદરતી વર્ગ	ઉપયોગીભાગ	વિશેષ હકીકત	રીમાર્ક
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦
૨૧૫	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]				Indian mallow.	Sida rhombifolia Lin.	મૂત્રરોગ.	શતપાક બલાતૈલ સહસ્રપાક બલાતૈલ	[illegible]	Malvaceae.	મૂળ.	મૂત્રકૃચ્છ મટાડે છે. તથા વાયુને [illegible] શમાવે છે.	
૨૧૬	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		,,	[illegible]					Sida spinosa Lin.	,,	નાગબલાતૈલ.	,,	,,	,,	ઠંડી સાકર સાથે પ્રમેહ મટાડે છે.	
૨૧૭	[illegible]	[illegible]										Sida carpinifolia Lin.	,,		,,	,,	,,	—	
૨૧૮	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]						Anamirta cocculus.	માથાનાં દરદ. ત્રિદોષ ધાતુ વધારે છે		,,	Menispermaceae.	ફળ.	[illegible]	
૨૧૯	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]				Putranjiva roxburghii.	પુત્રોત્પાદક.		,,		બીજ.	[illegible] નં. ૩૭૮.	

२२०	कपोतकी. तुंडकेरी. कार्पासी समुद्रांता.	વણ ૩	કાપશી. કાપુસ.	કપાસ.		પરુથી.	હતી. કાકહતી	પતિયેર.	કુતન.	કુતન.	Cotton.	Gossypium herbaceum	ઉષ્ણ. વાતહર. રૂક્ષ.		,,	malvaceae.	ફળ.	કાપડ બને છે.	
२२१	कर्मार. मस्कर. तृणध्वज. वेणु वेजन. शतपर्वा. त्वक्सार. शतफल. त्वचिसार. वंश	વાસ.	વેદુ.	બાંસ.			વરુ બિદીરુ	ઝીંગાઈ	કસળ.		Bamboo	Bombax vulgaris.	શીતલ. રૂક્ષ. કષાય. પિત્તહર | મધુર. સોજા		,,	Gramineae.	પાં.	જુઓ નં. ૩૪–૫૫૫	
२२२	धमन पोटगल. नल. शून्यमध्य.	ભર નાળી	દેવનળ.	આંછિ			દેવનાલ.	ઘુગુલિંગુ.				Lobelia nicotinaefolia	ઉષ્ણ. કફઘ્ન. પિત્તહર. | દાહ.		,,	Lobeliaceae.	,,	વૈખણ્યુ થાય છે.	
२२३	चक्षुरंजन. भद्रमुंज. तेजन. शर बाण.	પાન બાહારિયુ.	બાન બેલીન.									Bougainvillea spectabilis.	શિતલ રૂક્ષ. | દાહ. તૃષા. રક્ત. વિદોષ.		,,		પત્ર.	અપ્રસિદ્ધ છે.	
२२४	बाण. सुमेखल. मुंज. स्थूलदर्भ मुंजातक	મુંજ.											,,		,,		મૂળ.	ખડની જાત છે	

[illegible]	कत्तृण. रोहिष. देवजग्धक. ध्यामक. भूतीक	[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]				Andropogon Schoenanthus, Lin.	[illegible]		„	„	तेल.	[illegible]
[illegible]	[illegible] सुगंध	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]			Lemon-grass.	Andropogon citratus.	[illegible]		„	„	घा.	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]			Cynodon dactylon.	[illegible]	[illegible]	„	Gramineae.	„	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]			[illegible]	[illegible]			–	[illegible]		„	„	„	„
[illegible]	[illegible]	[illegible]									[illegible]		„			[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]			[illegible]	[illegible]			[illegible]	[illegible]	[illegible]	„	[illegible]	[illegible]	[illegible]

નંબર.	સંસ્કૃત નામો.	ગુજરાતી.	મરાઠી.	હિંદી.	બંગાળી.	તામીલ.	કાનડી.	તેલુગુ.	ફારસી	અરબી.	અંગ્રેજી.	લાટિન.	ગુણ.	ઉપચારો	વર્ગ	કુદરતી વર્ગ	ઉપયોગીભાગ	વિશેષ હકીકત.	રીમાર્ક.
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦
૨૩૬	क्षीरशुक्ला. पर्यकारा-गृष्टि. स्वुक. बृद्री. पयस्विनी. पाराहवदना	ભોં કોહોળું. પાતાળકોહોળું.	ભુઈ કોહોળી.	બિલાઈ કંદ	ભુઈકુમ્રા.							Batatas paniculata.	"		ત્રિવૃતાદિ (ભાગાવાન)	Convolvulaceae.	"	વિદારી કંદની જાત છે	
૨૩૭	तालमूली. मुशली.	ધોળી મુસળી	સફેત મુસળી	સફેદ મુસલી.	મુસલી કંદ.	નિલાપાનીકિલંગુ						Asparagus adscendens. Roxb	"	મુશલ્યાદિચૂર્ણ મુશલીપાક.	"	Liliaceae.	મૂળ.	બહુ પૌષ્ટિક છે.	
૨૩૮	पीतपुष्पा. खर्जूरी.	કાળી મુસળી.	કાળી મુસળી	કાલી મુસલા.	"	"		નેલતાડી.				Hypoxis orchioides.	"		"	Amaryllideae.	મૂળ.	"	
૨૩૯	इन्दीवरी. भीरुवरी. नारायणी. शतपदी. पीवरी. शतवीर्या. बहुसुता. शतावरी.	શતાવરી.	શિતાવરી. શિતાવેલી.	શતાવર.			હિરીયખાસડી.	એડુમદીટેંગ.				Asparagus sarmentosus.	"	શતાવરીકલ્ક. શતાવરીઘૃત. શતાવરીપાક. શતાવર્યાદિક્વાથ.	"	Liliaceae.	મૂળ.	"	
૨૪૦	अर्द्धकंठिका. महोदरी. सूष्मा. शतमूली. [illegible]	શતાવરી.	શતમૂલી. શતાવરી.	શતાવર.			[illegible]					Asparagus racemosus	"		"	"	"	.	

११५	११६	११७	११८	११९
[illegible]	[illegible]	त्रिवृता रेचनी त्रिपुटा सर्वानुभूति त्रिवेला सरला भंडी	अंबष्ठी पापचेलिका श्रेयसी प्राचीना एकाष्ठीला पाठा रसा पाठिका	अश्वगंधा पुत्रदा गंधांता. वराहकर्णी. तुरगंधिनी हयाह्वया
[illegible]	કાળું નસોતર.	ધોળું નસોતર.	કાળીપાટ. કરેઢિયું	આસોંદ.
[illegible]	„	નિસોતર.	પાઢ્ઝડ. વેલ્ડીવેલ	નિહિમ.
[illegible]	„	નિસોત. તહૂસ્બર.	ડ્મનિર્મિશી. આકનાદી.	અસૃગંધ.
[illegible]	„	તેઓરી.	નેમુક.	અસગંધ.
[illegible]	„	તિરબદ.		અકુસ ગ.
[illegible]	તિગડે	તિગડે.	પાડા.	આમાકુરાગુર.
	તેગડ.	તેગડ.	પાડા.	પિવિમ્માંડ્ર.
[illegible]	„	ચુંકુ.		મેહાન્ચરી.
[illegible]				
[illegible]		Turbith.	Pareira root.	Winter cherry.
[illegible] Lin.		*Ipomœa* turpethum.	*Cissampelos* pareira. Lin.	*Withania* somnifera.
[illegible]	„	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]
„	„	„	„	„
	„	Convolvulaceæ.	Menispermaceæ.	Solanaceae.
	„	મૂળ.	મૂળ.	મૂળ.
આમાંથી તેલ બને છે તે સખત રેચક છે.	„	આમાંથી ટર્પિથાઇન નીકળે છે.	પંજાબ અને સિંધમાં થાય છે.	„

અનુક્રમ	સંસ્કૃત નામો.	ગુજરાતી.	મરાઠી.	હિંદી.	બંગાળી.	તામીલ.	કાનડી.	તેલુગુ.	ફારસી.	અરબી.	અંગ્રેજી.	લાટિન.	ગુણ.	ઉપચારો.	વર્ગ.	કુદરતી વર્ગ.	ઉપયોગીભાગ.	શોધ. વિગ.	રીમાર્ક.
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦
૨૫૫	अधःशल्य. दुर्ग्रहा. अपामार्ग मयूरक. किणिहि. मर्कटी. खरमंजरी. शिखरी.	અઘેડો.	અઘાડા.	ચિરચિરા.	આપાંગ.	નાયુરિવિ.	ઉત્તરાણી. ચિરચિરા	ઉત્તરેણિ.	ખારેવાઝૂન	અત્કમ	Rough chaff-tree.	Achyranthes aspera. Lin.	કફઘ્ન સારક. દીપન. પાચન — છાતીરોગ	અપામાર્ગાવલેહ	ગુચ્છાદિ (ખાર.)	Amarantaceae.	પંચ.	ખેતરોની વાડ આગળ સર્વત્ર ઉગે છે	
૨૫૬	अपानिर. धामार्गव. कपिपिप्पली प्रत्यक्पर्णी. केशपर्णी. वृंतफल.	રાતો અઘેડો	લાલ અઘાડા.	લાલ ઓંગા			કેમ્પુઉત્તરણિ	ઉત્તરેણ્ણી				Plectranthus cordifolius.	વાતઘ્ન કફઘ્ન પાચન દીપન. — છાતીરોગો		"	"	"	"	
૨૫૭	इक्षुबालिका. क्षुर. इक्षुर. क्षुरक. इक्षुगंध. कांडेक्षु. काकेक्षु भिक्षु. कोकिलाक्ष.	એખરો.	તાલીમખાના. કોળસુંદ.	તાલમખાના.	કુલિયાખારા.	નીર્મુલ્લિ.		ગોલી.			Barleria.	Hygrophila spinosa.	શીતલ. વૃષ્ય. પિત્તકર — પથરી. સોઝા. વાતરોગો.	ઇક્ષુગંધાદિચૂર્ણ.	"	Acanthaceae.	બીજ.	ચોમાસાનાં ખેતરમાં ઉગેછે. [illegible]	
૨૫૮	अस्थिशृंखला. ग्रंथिमान्. अस्थिसंहारी. वज्रांगी.	હાડ સાંકળ.	ચોધારી. કાંડવેલ.	હડજોડ. નાગર.		પિરંડઈ.		નાલ્લેરુ.				Vitis quadrangularis	હાડકાં સાંધનાર. વૃષ્ય. પિત્તકર. — અર્શ.		"	Ampelideae.	પંચ	[illegible]	

२०९	कन्या कुमारी गृहकन्या घृतकुमारिका.	કુંવાર. એળિયો.	કોરફડ.	એલવા.	એલવા	કરિયાપોલમ.			દરખ્તે સિબ.	મુસબ્બર.	Aloe.	Aloe. abyssinica.	[illegible] દસ્તો.	[illegible] કુમારિકાસવ.	"	Liliaceae.	પત્ર તથા એળિયો	જાફરાબાદ,ગોગ્રા [illegible] જગ્યાએમા, થાય
२१०	दीर्घपत्रिका. शोथघ्नी. पुनर्नवा श्वेतमूला.	શ્વેત સાટોડી.	પેઢુલી.	ખાપરા.			દુધેલા.	ગાકજેરૂ.		ઇંદ્રુકી.	White Boerhavia	Trianthema obcordata.	દીપન. વાતહર. કફઘ્ન. — ગ્રહ. પાંડુ.	—	"	Ficoidiene.	પત્ર. મૂળ.	ચોખાના ખેતરોમાં થાય છે.
२११	कठिल्लक रक्तपुष्पा शुद्रवर्षाभू वृश्चिकंतु पुनर्नवा शिलाटिका	રાતી સાટોડી.	પુનર્નવા.	સાન્ત.	પુનર્નવા.	મુખુરતાવ.	"	"		"	Hog-wood.	Boerhavia diffusa, Lin.	શીત. વાયુકર. ગ્રાહી. પિત્તહર. —	સુકુમારકપુનર્નવાલેહ. પુનર્નવાલેહ. પુનર્નવાગુગ્ગુલુ. પુનર્નવાદિક્વાથ. પુનર્નવાદિચૂર્ણ. પુનર્નવાદિમંડુર. પુનર્નવાદ્યરિષ્ટ. પુનર્નવાઘતેલ.	"	Nyctaginaceae.	"	"
२१२	कटंभरा राजबला. प्रसारणी. भद्रा. प्रगारणी सरणी चरा. सारिणी भद्रपर्णी	નરી.	હિરણ્બેલ. પસારણ.	ગંધેલી.	ગંધભાદુલી.							Paederia foetida, Lin.	ઉષ્ણ. સંધાનક. મારક. ઉષ્ણ. વાતહર. કફઘ્ન. —	પ્રસારણીતેલ. પ્રસારણીલેહ.	"	Rubiaceae.	"	વગડામાં થાય છે. સંધિવા ઉપર ઉત્તમ ઉપાય છે.
२१३	[illegible] गोपी कृष्णा शारिवा. [illegible] श्यामा. [illegible] सुगंधा	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]					Indian sarsaparilla.	Hemidesmus indicus.	ઉષ્ણ. દીપન. — કામ. શ્વાસ. વિષ. પ્રદર.	પિંડતેલ. મહાપિંડતેલ. સારિવાદિકાક.	"	Asclepiadeae.	મૂળ.	[illegible] તથા જંગ- લમાં થાય છે.

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	ગુણ	ઉપચારો.	વર્ગ.	કુદરતી વર્ગ.	ઉપયોગી અંગ.	[illegible]	રીમાર્ક.
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]								Cucumis amara.	[illegible]		[illegible] (ઔષધિ)	Cucurbitaceae	ફળ.	[illegible]	
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]				Screw-tree.	Gymnema sylvestre.	વાયુકર | [illegible]		,,	Asclepiadeae.	મૂળ. પત્ર.	[illegible] ઉપર વપરાય છે.	
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]			[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	Maiden hair-fern.	Adiantum venustum.	શીતલ. | [illegible]	હંસરાજનો લેપ.	,,	Filices.	મૂળ.	[illegible] પહાડોમાં થાય છે.	
[illegible]	[illegible]											Adiantum lunulatum.	,,		,,	,,	,,	,,	
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]			[illegible]	[illegible]				[illegible]	રસાયન. | [illegible]		,,		[illegible]	[illegible]	

२७७	अमरवल्लरी. खवल्ली. आकाशवल्ली.	અમરવેલ.	આકાશ વેલ	અમર બેલી.			ઉલ્લમ.		અલ્ગીમૂર.		Cassytha filiformis.	ગ્રાહી. દીપન. પિત્તહર. કફહર.	[illegible]	"	Lauraceae.	"	પિત્ત તથા ... ઉપર ઉત્તમ છે.	
२७८	छिलिहिंट. महामूल. पातालगरुड.	પાતાળગરુડી.	વાસણવેલ.	[illegible]		મધુકટી.					Cocculus villosus.	રંભ. વાતહર. કફઘ્ન.	પાતાલગરુડાદિ.	"	Menispermaceae.	મૂળ. પત્ર.	[illegible]	
२७९	वंदा. वृक्षरुहा. वृक्षभक्ष्या वृक्षादनी.	વાંદો. [illegible]	[illegible]	[illegible]			[illegible]	[illegible]			Loranthus longiflorus.	શીતલ. કફઘ્ન. વાતહર. વ્રણ વિષ.		"	Loranthaceae.	પુષ્પ.		
२८०	मोहिनी. वटपत्री. रेचनी.	વટપત્રી.										ઉષ્ણ. મૂત્રરોગ. યોનિરોગ		"		ઔષ.	પાષાણભેદની નહિ [illegible] છે.	
२८१	कयरी. पृथ्विका. पृथु हिंगुपत्री. पृथुका	[illegible]	[illegible]								Corchorus fascicularis.	શ્લેષ્મ. ગુલ્મ. વાયુ.		"	Tiliaceae.	પત્ર.	[illegible]	

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	અંગ્રેજી	લાટિન.	ગુણ	ઉપયોગ.	વર્ગ.	ઇંગ્રેજી વર્ગ	ઉપવર્ગ	ઊગવાનું સ્થાન.	રીમાર્ક.
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦
૧-૧ [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]		Gardenia lucida.	શ્લેષ્મ, ગુલ્મ વાયુ.		ગુગ્ગલિ (જાત).	Rubiaceae.	મુદ્દ.	સઘળે થાય છે.	
૧-૨ [illegible]	[illegible]	[illegible]											આદી પિત્તદ? / રક્તદોષ.		,,		પ્ર.	તોરેલની જાતિ થાય છે.	૯૭
૧-૩ [illegible]	[illegible]	[illegible]											પાણીઓ-નાશિ		,,		,,	,,	,,
૧-૪ [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]			[illegible]					Evolvulus alsinoides.	સારક, રુચ્ય, રસાયન, દીપન / વિષ.	શંખપુષ્પીરસ.	,,	Convolvulaceae.	છે.	[illegible] છે.	

२९०	१५१	२८८	२८७	२८६
शरा तामलकी बहुपत्रा बहुफला. बहुवीर्या. भूम्यामलकी. शिवा	क्षीरा दुग्धिका. विक्षीरिणी स्वादुपर्णी.	[illegible] खरत्वक्. मेदोगन्धा	माहिस्त्रा. जलकामुका. नमस्कारी रक्तपादी लज्जालु शमीपत्रा समंगा	अर्कपुष्पी. कुरकर्मा. जलकामुका पयस्या
ભોં આમલી.	નાગલાજુંની દુધેલી.	અત્રપુષ્પ	રીસામણી.	સૂરજમુખી.
ભુઇ આંવળાં.	દુધી.		લાજવંતી.	સૂર્યકાન્ત
[illegible]	દુધીકલમ.		લાજાળુ.	સોંચલી. કુર્ડુજ.
ભુઇ આમલા			લાજક.	
[illegible]			તોતાલવડી.	
[illegible]	[illegible]		મુદિરેમુરુટ.	કુરકુર.
નેલ. ઉસીરીક.				સૂર્યકાન્તિ.
	નિશાદન.			ગુલેઆફતાબપરસ્ત.
				આરદ્યૂન.
				Sun-flower.
Phyllanthus Neruri	Euphorbia hirta.		Mimosa pudica.	Helianthus annuus
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
		[illegible]	[illegible]	
,,	,,	,,	,,	,,
,,	Euphorbiaceae.		Leguminoceae.	
છોડ.	પત્ર.	,,	પત્ર.	પુષ્પ.
કમળા તથા મૂત્ર બંધ થાય તેમાં ઠીક છે.	ચોરની જાત છે. દુધિયો થોર કેટલાક કહે છે.	એ પ્રસિદ્ધ લાગે છે.	પત્રને આંગળી અડાડતાંજ કરમાઈ જાય છે.	"સૂરજમુખી" કહેવાય છે
	१५१	२८७	२८८	

ક્રમ.	સંસ્કૃત નામો.	ગુજરાતી.	મરાઠી.	હિંદી.	બંગાલી.	તામીલ.	કર્ણાટકી.	તેલુગુ.	ફારસી.	અરબી.	અંગ્રેજી.	લાટિન.	ગુણ.	ઉપચારો.	વર્ગ.	કુદરતી વર્ગ.	ઉપયોગીભાગ.	વિશેષ હકીકત.	રીમાર્ક.
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦
૨૫૧	भूम्यामलकी.	ભોં આંબલી રાતી.	,,	,,	,,	,,						Phyllanthus urinaria.	વાયુકર. શીતલ. પિત્તહર. રૂક્ષ. — રક્તદોષ.		ગુડૂચ્યાદિ. (ભાવ.)	Euphorbiaceae	છોડ.	,,	—
૨૫૨	कपोतवंका. सरस्वती. ब्राह्मी. सोमवल्ली.	બ્રાહ્મી.	કરિવણા.	બ્રહ્મમંડુકી.	થાનકુની.	વલ્લારઇ.	ઓંદેલગ.				Indian penny-wort.	Hydrocotyle asiatica. Lin.	શીતલ. સારક. રસાયન. — પ્રમેહ. પાંડુ. રક્તરોગ	બ્રાહ્મીઘૃત. બ્રાહ્મવ્યાધિવલેહ.	,,	Umbelliferæ.	,,	કુદરતી તથા માનુષીથી આવે તેમાંથી વેલાદિન મત છે.	—
૨૫૩	त्वाष्ट्री. महौषधि. दिव्या. मांडूकी. मंडूकपर्णी.	ખડબ્રાહ્મી. નેવરી	બ્રાહ્મી.	ચરેલીસરબી.	બ્રાહ્મી	નિર્બ્રાહ્મી.						Herpestis monniera.	,,		,,	Scrofulariaceae.	,,	,,	
૨૫૪	द्रोणपुष्पी. फलेपुष्पा. द्रोणा.	કુંભો	...મા. ગોમા.	ગુમા.			તુમ્બેગિડ.	ગમ્મચેટ્ટુ.				...s cephalotes.	વાતહર. કફઘ્ન.		,,	Labiatae.	પત્ર.	... ૫૪ ઉપર ગણ્યો.	

२९५	वङ्गा. सुवर्चला. परदा. सूर्यभक्ता. रविप्रीता. सूर्यावर्ता.	તલવણી.	કાનફોડી. ઢિગળ્યું.	હુલહુલ. હુરહુરે.		નરાવલી.	નીલવણી.					Cleome viscosa. Lin.	શીતલ. ગ્રાહક. કફઘ્ન. વાતહર		"	Capparideæ.	બીજ.	રાઈના જેવાં બીજ હોય છે.	
२९६	मल्लपुटुलिंगा	"	ઢિગળ્યું.	કરૈલા.	કરૈલા.	વાયુસી.			મજહુલ.			Gynandropsis pentaphylla.	રક્તદોષ. શ્વાસ. કાસ. જ્વર.		"	"	"	"	
२९७	कन्या. योगेश्वरी. कर्कोटकी. वंध्या. देवी. विषकंटकिनी. नागदमनी नागारि.	વાંઝકંટોલી.	કરેંડુલી. કંટોલી.	વાંઝકોલા.		બંજખેખસા.	વાંઝકકોડા.					Momordica dioica.	કફઘ્ન / વ્રણ. રક્ત. સર્પવિષ		"	Cucurbitaceæ.	મૂળ.	કંસારાના જેવું મૂળ થાય છે. ફળ ગળાં થાય છે.	
२९८	भूमिसाली. मार्कंडी. मार्कंडिका. मृदुरेचनी.	મીંઢી આવળ.	સુનામુખી.	સોનામુખી.		નિલાવિરાઇ.	તગાસટ્ટ.	નેલાવરી.	સના.	સના.	Sena.	Cassia angustifolia.	કોઢ. જ્વર. શ્વાસ. કાસ	માહેંડીક્વાથ. પવિત્રચૂર્ણ.	"	Leguminoceæ.	પત્ર.	સર્વત્ર થાય છે.	
२९९	कर्कटी. देवताडी. गरा. देवदाली. गरी. पुष्पजाल. जीमूत. वेणी.	કડવાંઇ.	રેશંકુરી.	કડવેલ.			કડુતુ.		કડુઇ.			Luffa echinata.	વામક. કફઘ્ન. / અર્શ. શ્વાસ. પાંડુ.		"	Cucurbitaceæ.	ફળ.	ગુજરાતમાં થાય છે.	
३००	गरागरी. देवदाली. राजकोशातकी. [illegible]	દેવદાલી. [illegible]										"			"		"	"	

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	લાટિન	ગુણ.	ઉપચારો.	અંગ.	કુદરતી વર્ગ.	ઉત્પત્તિસ્થાન	વિશેષ હ-કીકત.	રીમાર્ક.
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦
૧૧૧	भूम्यामलकी	[illegible]	"	"	"	"						Phyllanthus urinaria.	મધુર. શીતળ. પિત્તહર. શ્રમ. — રક્તરોગ.		ગુચ્છાદિ (ભાગ)	Euphorbiaceae.	છોડ.	"	—
૧૧૨	कपोतवंका मण्डूकपर्णी ब्राह्मी सोमवल्ली	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	વલ્લારઈ.	[illegible]				Indian penny-wort.	Hydrocotyle asiatica. Lin.	શીતલ. સારક. રસાયન. — પ્રમેહ. પાંડુ. રક્તરોગ.	બ્રાહ્મીઘૃત. બ્રાહ્મ્યાદ્યવલેહ.	"	Umbelliferae.	"	ડુંગરો તથા મનવીશી થાય છે. તેમાંથી વેલ્સાકૃતિ બને છે.	—
૧૧૩	ब्राह्मी, महौषधि दिव्या माण्डूकी मण्डूकपर्णी.	[illegible]	બ્રાહ્મી.	[illegible]	બ્રાહ્મી.	નિર્બ્રાહ્મી.						Herpestis monniera.	"		"	Scrofulariaceae.	"	"	—
૧૧૪	शंखपुष्पी पतंगपुष्पा. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]					[illegible] cephalotes.	વાતહર. શ્રમ. —		"	Labiatae.	૧૫	[illegible] ઉપર થાય છે.	

३०५	प्राणकुम्थदा क्षवकृत् छिक्कनी. तीक्ष्णा छिक्किका.	नाक छींकणी	छिकनी.	नाकचिकणी.	नाकचिकणी				[illegible]	[illegible]		Centipeda orbicularis.	रुच्य. दीपन. पित्तकर. वातघ्न. कफघ्न. कृमिघ्न.		"	Compositae.	छोड	छिंकणी आपनारुं घास छे. छींक लावे छे
३०६	कुकुंदर. मृदुच्छद. ताम्रचूड. सूक्ष्मपत्र.	[illegible]	[illegible]	[illegible]					[illegible]	[illegible]		Blumea odorata.	कफघ्न. ज्वर. कफदोष		"	"	छोड	[illegible] तेल नीकळे.
३०७	चक्राव्हा. सुदर्शन मधुपर्णिका. सोमवल्ली	सुदर्शन.											रुच्य. कफघ्न. वातघ्न.		"		६६	६६ छे.
३०८	आखुकर्णपर्णिका. मया.	उंदरकर्णी	उंदिरकानी.	[illegible]			[illegible]		[illegible]	[illegible]		Ipomaea reniformis	शितल. कफघ्न. कृमिघ्न. मूत्ररोग.		"	Convolvulaceae.	पंचांग.	उंदरना कान जेवा पांदडां होय छे.
३०९	आखुकर्णी. मूषरी.	"	"									Lactuca remotiflora.	"		"	Compositae.	"	"
३१०	नीलकंठाग्नि· मयूरशीखा ग्या. सहस्त्राहि मधुच्छदा.	[illegible]	[illegible]	[illegible]			[illegible]					Celosia argentea	पित्तघ्न. कफघ्न. अतिसार		"	Chenopodiaceae.	पत्र	काकडीमां भाजी तरीके खवाय छे.

૧	૧૦૧	૧૦૨	૧૦૩	૧૦૪
૨ [illegible]	जलपिप्पली शारदी [illegible]	खरपर्णी. गोजिह्वा गोजी गोजिह्विका. दार्विका	नागदमनी बलामोटा नागदमन. महायोगेश्वरी [illegible] विषापहा.	[illegible]
૩ [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
૪ [illegible]	[illegible]	પથરી	[illegible]	[illegible]
૫ [illegible]	[illegible]	ગેળી	નાગદોન	[illegible]
૬ [illegible]		[illegible]	નાગદૌન.	[illegible]
૭ [illegible]	[illegible]	[illegible]	માચિપત્રી.	[illegible]
૮ [illegible]				[illegible]
૯ [illegible]				
૧૦ [illegible]	[illegible]	[illegible]	આફસંતીનહિંદી.	
૧૧ અરબી	[illegible]			
૧૨ અંગ્રેજી		Prickly-leaved Elephant's foot.	Indian worm-wood	
૧૩ લેટિન	Lippia nodiflora	Elephantopus scabre. Lin.	Artemisia vulgaris. Lin.	[illegible] regia.
૧૪ ગુણ	ગ્રાહી. શીતલ. રુચ્ય. દીપન. — વ્રણ.	શીતલ. ગ્રાહી. કફઘ્ન. પિત્તહર. પ્રમેહ. જ્વર વ્રણ	કફઘ્ન પિત્તહર — મૂત્રરોગ વ્રણ. નેત્રરોગ	[illegible]
૧૫ ઉપચારો		ગોજીતેલ.		
૧૬ વર્ગ	ગુડૂચ્યાદિ (ભાવ.)	„	„	[illegible]
૧૭ કુદરતી વર્ગ	Verbenaceae.	Compositeae.	„	[illegible]naceae.
૧૮ ઉપયોગી ભાગ	પત્ર.	પત્ર.	છોડ.	[illegible]
૧૯ [illegible]	બાળકોની ઉધરસપર અપાય છે.	સઘળે થાય છે.	વગડામાં સર્વત્ર થાય છે. આનું [illegible] થાય છે.	[illegible]
૨૦ રીમાર્ક.				

क्र.	नाम										
	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	Compositae [illegible]	[illegible]	Compositae	[illegible]	[illegible]
	..हर. मूत्रघ्न. नाम्रचूड. मूत्रमल.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]
३०७	मकाक्षा. सुदर्शन मधुपर्णिका. मांसधारी	[illegible]						[illegible]		[illegible]	[illegible]
३०८	माण्डूकपर्णिका. मधा.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	Ipomoea reniformis	[illegible]	Convolvul[aceae]	[illegible]
३०९	आखुकर्णी. मूषकी.	"	"					Lactuca remotiflora	"	Compositae	"
३१०	नीलकंठशि- मयूरशिखा खा. महस्राहि मधुच्छदा	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]			Celosia argentea	[illegible]	Chenopod[iaceae]	[illegible]

[illegible]	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
[illegible]	Lotus	Nymphaea Lotus Lin.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	પુષ્પદલો (બાહ્યદલ)	Nymphaeaceae.	મહેલ, બીજકોશ, પુષ્પ, પત્ર, [illegible]	[illegible] ભાગ છે.	[illegible]
[illegible]		lotidium / [illegible]	[illegible]			..	[illegible]	..	..	

No.	Names										English	Latin	Properties			Family	Part	Remarks
३१३	कुमुद. कुमुदिनी. कुमुद्वती. कुवलय कैरव. कैरविका.	पोयणुं.	कंजवेल.	[illegible]			तारदेवभेद	तामरा.				Nelumbium speciosum	शीतल.		"	Nymphaeaceae.	"	नं ४३२ नं. ४३५
३१४	कुमिका १ दीपल २ पारिपर्णी १ दीपाल. २	१ जळवेलो २. शेवाळ.	जलमंडपी.	[illegible]			[illegible]	नासु	परोमदस. [illegible]	[illegible]	Moss	Serratophyllum submersum.	शीतल. मधुर. रक्तपित्त. ज्वरहर		"	Serratophylleae.	बीज.	पाणीमां थाय छे.
३१५	कर्णिका. शतपत्री तरुणी.	धोळो गुलाब.	गुलाब.	गुलाब	गुलाप	गुलाप.	[illegible]	गुलाबगुल	गुल.	[illegible]	White rose.		शीतल. ग्राही. रुच्य. रक्तपित्त. पित्तहर.		"	Rosaceae	पुष्प	बागोमां थाय छे. सुगंधी नथी.
३१६	पाटकेसरा. महाकुमारी	रातो गुलाब.	"	"	"	[illegible]	"	"	"	"	Red Rose.		"	[illegible]	"	"	"	मोसमे थाय छे. सुगंधी नथी.
३१७	गंधाढ्या [illegible]	देशी गुलाब.	"	"	"	"	"	"	"	"	Garden rose.	Rosa Damascena	"		"	"	"	सर्वत्र थाय छे सुगंधी छे.
३१८	[illegible]	पीळो गुलाब. जंगली.	"	"	"	"	"	"	"	"	Yellow wild rose.		"		"	"	"	बागोमां थाय छे. सुगंधी नथी.

													ગુણ.	ઉપયોગ.				ટીકા.	રીમાર્ક.
	१	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०
१९	आर्तिगृहम	પીળું ગુલાબ ફૂલ	”	”	”	”	”	”	”	”	Yellow garden rose.		શીતળ. મધ્ય. રૂચ્ય. — ગ્રહદોષ ત્રિદોષ.		પુષ્પવર્ગ(જાતિ...)	”	”	”	
२०	राजकुसुम	ઘણીક ગુલાબ.	”	”	”	”	”	”	”	”	Dog-rose.	Rosa canina.	”		”	”	”	વિશાયતી છે.	
२१	भ्रमरपत्री	પૂરવ કુન્જી ગુલાબ.	”	”	”	”	”	”	”	”	White cluster-rose.		”		”	”	”	”	
२२	विदेशीकुसुम.	વડેકમળ ગુલાબ.	”	”	”	”	”	”	”	”	Wild rose		”		”	”	”	”	
२३	नवमालिका. वासंती. वेशाखी. सप्तला.	મદનમાળતી. નેવરી.	મદનમાળ.	મોગરા.	મલ્લિકા							Jasminum sambac.	શીતળ. — રક્તદોષ. ત્રિદોષ.		”	Oleaceæ.	”	ખર્ચ સુગંધી છે. તેલ નીકળે છે.	
२४	मालती धीवरी. सुमनपत्ना. चहलरा. चर्मितवली	કચો. વેલ.	મોગરી.	મોગિરો.			મલ્લિમલ્લિકા.	મલ્લિપુષ્પક.					શીતળ. — કર્ણરોગ નેત્રરોગ મુખરોગ.		”		”	”	

No.	Sanskrit											Latin							
११५	जाति. जाती. मालती राजपुत्रिका. श्वेतिका. सुमना. सप्तगंधा	चमेली.	चमेली चमेली	चमेली.	जाति.		[illegible]		[illegible]	[illegible]		Jasminum grandiflorum. Lin.	ઉષ્ણ. — રક્તદોષ. મુખરોગ. વ્રણ.	[illegible]	„	Oleaceæ	„	„	
११६	स्वर्णजातिका.	पीली चमेली.	„	„	„		„		„	„			„		„	„	„	„	
११७	अंबष्ठा. यूथिका गणिका	जूही.	जूई.	जूही.			[illegible]	[illegible]				Jasminum auriculatum.	શીતલ. [illegible] — વ્રણ. રક્તદોષ.		„		„	„	
११८	हेमपुष्पिका	पीली जूही.	पिवळी जूई.	„			„	„				Jasminum aurum.	„		„		„	„	
११९	बकुल मधुगंध. सिंहकेसरक	मौलसरी.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]			Mellar	Mimusops Elengi.	[illegible]		„	Sapotaceæ	„	„	
१२०	[illegible]	[illegible]	„	„	„	„	„	„			„		[illegible]		„		„	„	

સંસ્કૃત નામ.	ગુજરાતી.	મરાઠી.	હિંદી.	બંગાલી.	તામીલ.	કર્ણાટકી.	તેલુગુ.	ફારસી.	અરબી.	અંગ્રેજી.	લાટિન.	ગુણ.	ઉપચારો.	વર્ગ.	કુદરતી વ	ઉપયોગીભા	વિશેષ હકીકત.	રીમાર્ક.
૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦
धातिसंकुला.	પીળા ગુલાબ દેશી.	”	”	”	”	”	”	”	”	Yellow garden rose.		શીતલ. ગ્રાહી. વૃષ્ય. — રક્તદોષ ત્રિદોષ.		પુષ્પવર્ગ(ભાગમિશ્ર.)	”	”	”	
राजकुसुम.	ધલીક ગુલાબ.	”	”	”	”	”	”	”	”	Dog-rose.	Rosa canina.	”		”	”	”	વિલાયતી છે.	
श्वेतगुच्छी.	ધોળા ગુચ્છી ગુલાબ.	”	”	”	”	”	”	”	”	White cluster-rose.		”		”	”	”	”	
विदेशीकुसुम.	વાઇલ્ડઆક ગુલાબ.	”	”	”	”	”	”	”	”	Wild rose		”		”	”	”	”	
नवमालिका. वासंती. नेपाली. ससला.	નવમોગરો. તેવરી.	નવમોગરા.	સેમા.	મહ્રિપુ.							Jasminum sambac.	શીતળ. — રક્તદોષ. ત્રિદોષ.		”	Oleaceae.	”	મૂળ મુગરી છે. તેલ નીકળે છે.	
२४ मालंदा. भीपदी. मुक्तबंधना. चद्रपदा. वार्षिकी.	મુગરો. વેલ.	મોગરી.	મોતિયો.			વલ્લિમલ્લિગે.	મલ્લિપુવ્વુ.					શીતળ. — કર્ણરોગ. નેત્રરોગ મુખરોગ		”		”	”	

No.	Sanskrit names	Vernacular names								Botanical name	Remarks		Family		
११४	जाति. जाती. मालती. राजपुत्रिका. श्वेतिका. सुमना. हृदयगंधा	चमेली.	चमेल चमेली.	चमेली.	जाति.		चमेलीई.	यास्मीन्.	यासमन.	Jasminum grandiflorum. Lin.	[illegible]	[illegible]	"	Oleaceæ	"
११५	सर्वजातिका	पीत चमेली	"	"	"	"		"	"		"				
११६	अंबष्ठा गणिका यूथिका	जूई.	जुई	जूई		[illegible]	Linkaka			Jasminum auriculatum.	शीतल. [illegible] / मधु [illegible]		"	"	"
११७	हेमयूथिका	पीली जूई.	पिवली जूई.	"		"	"			Jasminum aurum.	"		"	"	"
११८	बकुल मधुगंध सिंहकेसरक	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		Mellar	Mimusops Elengi.	[illegible] / [illegible]		"	Sapotaceæ	"
११९	[illegible]	[illegible]													

નંબર	ઔષધ નામ.	ગુજરાતી.	મરાઠી.	હિંદી.	બંગાળી.	તામીલ.	કર્ણાટકી.	તેલુગુ.	ફારસી.	અરબી.	અંગ્રેજી.	લાટિન.	ગુણ.	ઉપચારો.	વર્ગ.	કુદરતી વર્ગ.	ઉપયોગીભાગ	વિશેષ હકીકત.	રીમાર્ક.
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०
३३१	चंपक. हेमपुष्प. चांपेय.	ચંપો.	ચાંપા.	ચંપા.		શંપગિ.	ચંપગે.	ગન્ધુચેટ્ટુ.				Michelia champaca. Lin.	શીતલ. વાતહર. — રક્તદોષ.		ગુડૂચ્યાદિ (આપમિશ્ર)	Magnoliaceae.	”	”	
३३२	गंधफली.	રાય ચંપો.	હિરવા ચાંપા.	આખીન.			ચંપગે.	ચંપગી.				Artabotrys odoratissima.	”		”	”	”	”	
३३३	कदंब. वृत्तपुष्प. नीपं. हलिप्रिय. प्रियक.	કદંબ.	કદંબ.	કદમ.			કડંબ.	કદંબ.		કદંબ.		Anthocephalus cadamba.	શીતલ. સારક. કફકર. વાયુકર. ધાતુવર્ધક.		”	Rubiaceae.	”	મોટું ઝાડ થાય છે.	
३३४	अतिकेसर. वृहत्पुष्प. कंटकाढ्या. भद्रतरणी. कुब्जक. महासहा. नीलालिकुलसंकुला.	કુંજરો.											સારક વૃષ્ય. — ત્રિદોષ.		”		”	”	
३३५	भद्रयंती. भूपदी. मल्लिका. शीतभीरु.	મોગરો.											વૃષ્ય વાતહર પિત્તહર. — બળ		”		”	ઝુપો થાય છે.	

No.	Sanskrit names										Latin	Properties			Family	Part used	Remarks
३३६	अतिमुक्त मंडक. माधवी. कामुक. वासंती. पुंड्रक. भ्रमरोत्सव. विमुक्त.	મધુમાધવી.	કુસર. કુમરી. કુંદ.	માધવી.			વિરવતિગે.				Hiptage. Jasminum arborescens.	શીતળ. | વિરેચ.		,,	Oleaceae	,,	
३३७	केतक मंडूक. क्रकचच्छद. सूचिकापुष्प. पुष्पचामरी. सुगंधिनी.	કેવડો. કેતકી.	કેતક. કેતકી.	કેતકી.			કેદગે.	મુગલીપુવુ	કરજ	કારો.	Pandanus odoratissimus	ઉષ્ણ. રૂક્ષ.		,,	Pondanaceæ.	પત્ર	સર્પને પ્રિય છે.
३३८	किंकिरात. पीतभद्रक. पीतक. हेमगौर.	રામ બાવળ.	રામ બાબુળ.	બાબુલ.		કુરુવેલમ્.			મખિલાન્.		Acacia arabica.	શીતળ. રૂક્ષ. [illegible] | [illegible]		,,	Leguminoceæ.	શુંદર. લાકડું.	દાતણ કરાય છે.
३३९	कर्णिकार. परिव्याध. [illegible]	પીળી કણેર.	પીતગીકણ્હિર.	પીલાકનીર.	કોલકાફૂલ.	પચ્ચાઇઅલરિ.	બાકબુલિગે	કાનેર.	ખરેન્જહરા.	સુંમુરિહમાર	Cerbera thevetia.	ઉષ્ણ. | [illegible]		,,	Apocynaceae.	,,	સર્વત્ર થાયછે. સુગંધ નથી.
३४०	अशोक. कंकेली. [illegible] हेमपुष्प.	આસોપાલવ.	અશોક.	અશોક.	અશોક.						Saraca indica.	શીતળ. ગ્રાહી. | [illegible]		,,	Leguminoceae.	છાલ.	ગર્ભાશય શુદ્ધ કરનારછે.

નંબર.	સંસ્કૃત નામો.	ગુજરાતી.	મરાઠી.	હિંદી.	બંગાળી.	તામીલ.	કર્ણાટકી.	તેલુગુ.	ફારસી.	અરબી.	અંગ્રેજી.	લાટિન.	ગુણ.	ઉપચારો.	વર્ગ.	યુરપી વર્ગ.	ઉપયોગીભાગ.	વિશેષ હકીકત.	રીમાર્ક.
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦
૩૪૧	अम्लातक. अम्लात. कुरंटक. महासह. अम्लाटन. पर्णपुष्प.	[illegible]											ઉષ્ણ. સ્નિગ્ધ.		પુષ્પવર્ગ (ભાવમિશ્ર)		પુષ્પ.		
૩૪૨	कटसारिका. सहाचर. झिंटी. सैरेय. श्वेतपुष्प. सैरेयक. सहचर.	કાંટાશેળીયો.	કોરાંટા. પહ્વંટી,	કટસરૈયા.	કાંટાજાતી.	વરમુલી.	ગોરટે.	ગોરંટુ.				Barleria prionitis. Lin.	ઉષ્ણ. કફઘ્ન. વાતહર — દોષ. રક્તદોષ		„	Acanthaceae.	„	[illegible]	
૩૪૩	कुरंटक. कुरवक. बाणा. दास. आर्त्तगल.	„પીળો. „રાતો. „કાળો.	„ „ „	„ „ „	„ „ „	„ „ „	„ „ „	„ „ „					„ „ „		„ „ „	„ „ „	„ „ „	„ „ „	
૩૪૪	कुंद. १ माध्य. १ सदापुष्प २	ડોલર ૧ મહાલીલાગળ ૨	૧. કુંદકાગના.					૧. મુલ્લે					શીતળ. કફઘ્ન. પિત્તહર.		„			[illegible]	

१८५	अश्मपुष्प. चित्रक.	प्रतिविष्णुक. मुचुकुंद.	મુચકુંદ.	મુચકુંદ.	મુચકુંદ.			મુચકુંદ.					Pterospermum suberifolium.	પિત્તહર. / શિર. માથાના રોગો.		„	Sterculiaceae.	પુષ્પ	ધોળાં સુંદર ફુલ થાય છે.
१८६	क्षुरक. छिन्नमस्तक. तिलक.	पुरुष. श्रीमान्.	તિલક. [illegible]	તિલક.	તિલક.			તિલક.						ઉષ્ણ [illegible] કફઘ્ન. કૃમિઘ્ન / મુખરોગો.		„		„	અપ્રસિદ્ધ છે.
१८७	बंधुक. बंधुजीव.	माध्याह्निक. रक्त.	[illegible]	[illegible]	[illegible]				[illegible]				Lauranthus longiflorus	કફકર [illegible] વાતહર પિત્તહર.		,	Lauranthaceae.	„	ફુલ બહુ સારાં થાય છે.
१८८	ओड्रपुष्प. जपा.	त्रिसंध्या	१. [illegible] २. [illegible]	१. [illegible] २. [illegible]	[illegible]			[illegible]	[illegible]			Shoe-flower	Hibiscus Rosa-sinensis Lin.	[illegible] કફકર. વાતહર	[illegible]	„		„	ઘણાં દેખાવડાં ફુલ થાય છે.
१८९	[illegible]	सिंदूरी [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]			[illegible]				Ornatto	Bixa orellana Lin.	[illegible] પિત્તહર / [illegible]		„	Bixineae.	„	„

	संस्कृत नामो.	ગુજરાતી.	મરાઠી.	હિંદી.	બંગાલી.	તામીલ.	કર્ણાટકી.	તેલુગુ.	ફારસી.	અરબી.	અંગ્રેજી.	લાટિન.	ગુણ.	ઉપચારો.	વર્ગ.	કુદરતી વર્ગ.	ઉપયોગીભાગ	વિશેષ હકીકત.	રીમાર્ક.
	२	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦
१	अम्लातक. अम्लात. कुरंटक. महासह. अम्लाटन. पर्णपुष्प.	આમ્લપુષ્પ.											ઉષ્ણ. સ્નિગ્ધ.		પુષ્પવર્ગ (બાહ્યમિશ્ર)		પુષ્પ.		
२	कटसारिका. सहाचर. भिंटी. सैरेय. श्वेतपुष्प. सैरेयक. सहचर.	કાંટાશેરિયો.	કોરાંટા, વજ્રદંતી.	કટસરૈયા.	કાંટાઝાંટી.	વસુઝી.	ગોરટે.	ગોરેટુ.				Barleria prionitis. Lin.	ઉષ્ણ. કફઘ્ન. વાતહર. / કોઢ. રક્તદોષ.		〃	Acanthaceae.	〃	સરખો થાયછે. સુગંધ નથી.	
३	कुरंटक. कुरवक. बाणा. दासी. आर्तगल.	„પીળો. „રાતો. „કાળો.	〃 〃 〃	〃 〃 〃	〃 〃 〃	〃 〃 〃	〃 〃 〃	〃 〃 〃					〃 〃 〃		〃 〃 〃	〃 〃 〃	〃 〃 〃	〃 〃 〃	
४	कुंद. १ माध्य. २ सदापुष्प २	[illegible]	[illegible]					[illegible]					શીતળ. કફઘ્ન. પિત્તહર.		〃			[illegible]	

No.	Names		Local names					Botanical name		Family	Remarks
३४५	हस्तपुंड, चित्रक	प्रतिविष्णुक, गुगुंदर	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
३४६	क्षुरक, त्रिप्रमल्लक, तिलक	पुरुष, धीमान्	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
३४७	बंधुक, बंधुजीव	माध्यान्हिक, रक्त	[illegible]		[illegible]			[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
३४८	ओड्रपुष्प, जपा.	त्रिसंध्या	१ [illegible] २ [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		Shoe-flower Hibiscus Rosa-sinensis Lin.	[illegible]	[illegible]	[illegible]
३४९	रक्तपुष्पा, रक्तबीजा.	सिंदूरी, शुकोमला.	[illegible]	शेंदरी केसरीओ(?)	[illegible]	सिंदूरी		[illegible]rnatto [illegible] orellana [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

નમ્બર	સંસ્કૃત નામો.	ગુજરાતી.	મરાઠી.	હિંદી.	બંગાળી.	તામીલ.	કર્નાટકી.	તેલુગુ.	ફારસી.	અરબી.	અંગ્રેજી.	લાટિન.	ગુણ.	ઉપચારો.	વર્ગ.	કુદરતી વર્ગ.	ઉપયોગી ભાગ.	વિશેષ હકીકત.	રીમાર્ક.
१	२	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦
३५०	अगस्ति. मुनिपुष्प. अगस्त्य. वंगसेन मुनिद्रुम.	અગથિયો.	અગસ્તા.	હથિયા ઝાડ.	બક.	અગતિ.		અનીસે.				Sesbania grandiflora.	શીતળ. વાયુકર. કફઘ્ન. પિત્તહર.	અગસ્ત્યસ્વરસ.	પુષ્પવર્ગ (બાવળિયા.)	Leguminaceae.	પુષ્પ.	આ ફૂલનું શાક થાય છે.	
३५१	अपेतराक्षसी. बहुमंजरी. गौरी. सुरसा. ग्राम्या. सुलभा. तुलसी. शूलघ्नी. देवदुंदुभि	તુળસી.	તુળસ તુળસી.	તુલસી	તુલસી.	તુલસી.	તુલસી.	તુલસી.	રેહાન.	ઉસલીમરહત.	Basil.	Ocimum sanctum. Lin.	દીપન. પિત્તહર. કફઘ્ન. વાતહર. — મખરૂજ. [illegible]		"	Labiatae	પત્ર.	આ પત્ર સુગંધી છે. હિંદુ લોકો પૂજે છે.	
३५२	प्रस्थपुष्प. फणिज्जक मरु. मरुवक मरुत्. मारुत फणी. समीरण.	મરવો.	મરવા.	મરવા.			મરવા.	મરવાય.	મરઝંગુસ.	મર્ઝંગુશ	Marjoram	Origanum Marjorana. Lin.	દીપન. રુચ્ય. પિત્તકર		"	"	"	સુગંધી છે. [illegible]	
३५३	कलपत्रक. दान्त. गंधोत्कट. ब्रह्मजटा. तपोधन. मुनिपुत्र. दमनक. विनीत.	દમરો.	દવણો.	દૌના.			દવના.		અફસતીન		Worm-wood.	Artemisia sieversiana.	ઉષ્ણ. — ત્રિ. [illegible]		"	Compositae.	"	સુગંધી છે.	

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	૧૧૭ [illegible]
[illegible]	[illegible]	૧ રામતુળસી	તામરિયાં.	મરેલી.
[illegible]	[illegible]	૧ વનતુળસી		આજવાક. આજવાયા
[illegible]	[illegible]	૧ રામતુળસી		મરૂ.
[illegible]	[illegible]			
[illegible]	[illegible]			ફોગરલી.
[illegible]	[illegible]			કાળતુળસી
[illegible]	[illegible]			બાબુઇ તુળસી. પત્રપુષ્પક.
	[illegible]			[illegible]
[illegible]	Banyan tree			
[illegible]	Ficus bengalensis. Lin	1 Ocimum gratissimum Lin	Ocimum pilosum.	Ocimum basilic
[illegible]	[illegible]	,,	,,	[illegible]
[illegible]	[illegible]			
,,	[illegible]	,,	,,	,,
,,	Urticaceae.	,,	,,	Labiateae.
,,	[illegible]	,,	,,	,,
[illegible]	[illegible]	,,	,,	તુળસીનીજ જાતિ

ક્રમ.	મૂળ નામો	ગુજરાતી.	મરાઠી.	હિંદી.	બંગાલી.	તામીલ.	કર્નાટકી.	તેલુગુ	ફારસી.	અરબી.	અંગ્રેજી	લાટિન.	ગુણ	ઉપચારો.	વર્ગ.	કુદરતી વર્ગ	ઉપયોગીભાગ	વિશેષ હકીકત	રીમાર્ક.
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦
૩૦૯	कंदराल. गर्दभांड. पारिषूल. पलाश. कपीतन. पारीष. पलंकषु. सुपार्श्वक.	પારસ પીપળો. ભીંડી.	ભિંડી.	પારસ પીપલ.		પૂરશમરમ્	મગરંદી.	ગંગરાવી	ચારસ્પેપ.			Thespesia populnea.	કૃમિઘ્ન. વૃષ્ય. કફહર.	પંચવલ્કલ.	વાલિકાં (આલચિય)	Malvaceae	,,	મોટું ઝાડ છે.	
૩૧૦	प्लक्षभेद. नंदीवृक्ष. हायतरु. प्ररोही क्षीरी. वनस्पति. गजपादप. स्थालीवृक्ष.	પીલીઓ પીપળો. નાંદરણી	નાંદરૂખ નાદરૂખી.									Ficus retusa Lin.	ઉષ્ણ. રક્તભક પિત્તહર કફઘ્ન. — વિષ. રક્તદોષ.	પંચવલ્કલ.	,,	Urticaceae.	,,	,,	
૩૧૧	उदुंबर. यज्ञांग. जंतुफल. हेमदुग्धक.	ઉમરો.	ઉંબર.	ગુલર	જગ્નોડુમર	કૃષ્યામ	અત્તિ.	બાડુંબેડુ	અંઝીરેઆદમ	જમીઝ.	Adam's apple.	Ficus glomerata Roxb.	શીતળ કફઘ્ન પિત્તહર. — વ્રણ.	પંચવલ્કલ.	,,	,,	,,	,,	
૩૧૨	काकोदुंबरिका फल्गु. मल्पू. जघनेफला.	કાકોડુમરો.	ભોંયાણ.	કઠુંબરી.			કાલાત્તિ.	કાકીઆડુંબેડુ.	અંઝીરેદશ્તી.	તબ્નીરે		...us hispida. Lin.	અધિક. શીતળ કફઘ્ન. પિત્તહર — વ્રણ. ...		,,	,,	,,	,,	

३१७	३१६	३१५	३१४	३१३
गजभक्ष्या. रम्या. सारकी. गुग्गा. सुपवा. सुरभि.	अजकर्णी. मालियामक. शाल. सर्जक.	अश्वकर्णक. कार्श्य. शाल. सर्ज. सस्यसंवर.	कपीतन. मंडी. मंडार. मंडोल. मृदुपुष्प. शिरीष. शुकप्रिय.	जटी. पर्करी. पर्करी. [illegible]
દેવીશર. ચાલેડુ.	સર્જ. ધોળોડામર	મોટો ગર્જ.	સરસડિયો	પીપર.
સરૂ.	ઘેર સગરૂ.	સાલ.	ગુલાઈ. શિરસી	પીંપરી.
શાવઇ.	દેદ.	સાકોહ.	શિરીષ	પાકરી.
સરાઇ.				
તદીક			શિન્સુ	ખસુરી.
		ડપાડામર.	શિરીષઆનુ	
			જકરિયા	
			સુસ્તાનુપરસ્કાર	
		Sal-tree		
Cupressus glauca.	Vateria indica.	Shorea robusta	Albizzia amara.	Ficus virance.
[illegible]	,,	[illegible]	[illegible]	[illegible]
,,	,,	,,	,,	,,
Myricaceae	,,	Diptero-carpeae.	Leguminoceae.	,,
કાષ્ટ.	,,	કાષ્ટ	,,	,,
ઇમારતી છે	ઇમારતી લાકડું થાય છે.	કામરનું ઝાડ છે.	,,	,,

નંબર.	સંસ્કૃત નામ.	ગુજરાતી.	મરાઠી.	હિંદી.	બંગાલી.	તામીલ.	કર્ણાટકી.	તેલુગુ.	ફારસી.	અરબી.	અંગ્રેજી.	લાટિન.	ગુણ.	ઉપચારો.	વર્ગ.	કુદરતી વર્ગ.	ઉપયોગીભાગ.	વિશેષ હકીકત.	રીમાર્ક.
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦
૩૬૮	कुंदुरकी. पद्दकी. बहुस्रवा. महेरणा.	વિલાયતીસરુ.	વિલાયતીસરુ.	,,	,,		,,					Casuarina muricata.	,,		વટાદિવર્ગ (ભાવમિશ્ર.)	Myricaceae	છાલ.	,,	
૩૬૯	कृष्णसारा. श्यामा. पिच्छिला. सागुरु. शिंशिपा. मसगर्भा २	સીસમ. ૨. પીળુસીસમ.	શિંશિપા ૨. સીસ.	સિસવ.			ધુમિક	જિટ્ટેગુ.		સીસમ.	Black-wood. Sissoo.	Dalbergia sissoo. Roxb.	ઉષ્ણ. ગર્ભપાતક / કોઢ. મૂત્રરોગ વમન. રક્તદોષ	ધૂપેલતેલ.	,,	Connaraceae.	,,	ઝાડનું મજબૂત લાકડું સારું થાય છે.	
૩૭૦	इंद्रद्रु. नदीसर्ज. ककुभ. नीरवृक्ष. धवल. धीर.	આસુંદરો.	આપટા.	સિરહટા			અશ્તર					Bauhinia tomentosa. Lin.	શીતળ. / ક્ષય. વિષ. રક્તદોષ	અર્જુનઘૃત. વીરતર્વાદિગણ. વીરતર્વાદ્યતેલ.	,,	Leguminoceae.	મૂળ. પત્ર.	સફેદ થાય છે. મટેરો-ગપરસરસ છે.	
૩૭૧	पीतशाल. बंधूकपुष्प. पीतसार. बीजक. प्रियक. सर्जक. असन. २	૧. બીઓ ૨. ગુડર. ૧ બીબેઓ. ૨. બીલ્લાઝાણો.	૧. બીબલા. ૧. દુધી. ૨ બીનાઝાઉં.	૧ બીજીસાર. ૨. કમરકસ		૧. વેંગમરમ્	૨. હોનિહોને.				Kino.	Pterocarpus marsupium. Roxb	રસાયન / કોઢ. રક્ત. પ્રમેહ. જ્વર. ચળ. નેત્ર	અમનાદિયોગ.	,,	,,	,,	ઝાડનું સારું થાય છે.	

૩૩૨	कंटकी. बहुशल्य खदिर. बालपत्र गायत्री. यज्ञिय. दंतधावन रक्तसार	૧. ખેર ૨. ખેરસાર. ૩. કડીઓ કાથો.	૧ ખેર ૩. કાથ.	૧ ખેર. ૩. કથ્થા.	૧. ખેર.	૧ વોદલઇ ૧. વોદલમ્ ૩ કત્તકંભુ	૧ ખેર ૩ કાથ.	૧ રવાસુ.	૩ કાત	૩ કાત.	૩ Catechu.	૧ Acacia catechu.	શીતળ. — ગળ. દંતરોગ ઉધરસ પ્રમેહ. જ્વર. વ્રણ. આમ. પાંડુ કોઢ	કાથવટી ખદિરઆદિવટી. ખદિરારિષ્ટ.	„	„	સાર	કફનુ લાકડુ થાય છે. દાતનુ થાય છે.	
૩૩૩	कदर. सोमवल्कल. श्वेतसार.	ધોળોખેર. ચીનાઇ કાથો.	ચીનાઇકાથા.	૩ „	૩ „	૩ „	૩ „		૩ „	૩ „	૩ „	Uncaria gambier. Roxb.	કડવો. — મુખરોગ ગળરોગ.		„	Rubiaceae.	„	„	
૩૩૪	अरिमेदक. कालस्कंध. इरिमेद. विट्खदिर.	દુર્ગંધી ખેર.	ગધીહિવર.	ગધીખેર.							Sponge–tree.	Acacia farnesiana	કડવો. — મુખરોગ દંતરોગ વિષ. વ્રણ.		„	„	„	„	
૩૩૫	दाडिमपुष्प. रोहि. क. रोहितक. रोहितक	રક્તરોહીડો.										Rhamnus wightii	રક્તશોધક — બળ.	રોહિતારિષ્ટ.	„	Rhamneae.	છાલ.	બધિ થાય છે.	

નંબર.	સંસ્કૃત નામો.	ગુજરાતી.	મરાઠી.	હિંદી.	બંગાલી.	તામીલ.	કર્ણાટકી.	તેલુગુ.	ફારસી.	અરબી.	અંગ્રેજી.	લાટિન.	ગુણ.	ઉપચારો.	વર્ગ.	કુદરતી વર્ગ.	ઉપયોગીભાગ	વિશેષ હકીકત.	રીમાર્ક.
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦
૨૧૪	धामा. मोदिनी. किंकिराट. षट्पद. किंकिरात. सरीतक. पदूक.	બાવળ. આકાકિયા.	બાભુલ.	બાબુલ. કિકર		કુરુવેલ્લમ્	પુલઇ.		મુગિલાં.	અમુગિલાં.	Babul. Gum Arabic.	Acacia arabica.	ગ્રાહી કફઘ્ન. કૃમિઘ્ન / વિષ		વટાદિવર્ગ (ભાવમિશ્ર.)	Leguminaceae.	કાષ્ટ.	લાકડું ઊંચું ગણાય છે. દાતણ થાય છે.	
૨૩૩	अरिष्टक. पीतफेन. अर्थसाधन. फेनिल. कृष्णवर्ण. मांगल्य. गर्भपातन. रक्तबीज.	અરીઠા.	રીઠા.	રીઠા.		પોન્નાન્કોત્તય.		કુંકુડ.	ફિંદકહિંદા.	બુંદક.	Soapnut	Sapindus trifoliatus.	ગર્ભપાતક / ત્રિદોષ.		"	Sapindaceae.	ફળ.	સાબુની પેઠે ન્હાવામાં વપરાય છે.	
૨૩૮	अर्थसाधक. पुत्रजीव गर्भकर. यष्टिपुष्प.	જીવાપોતા.											વૃષ્ય. ગર્ભકર. મૂત્રલ. વાતહર કફઘ્ન. શીતળ.			"	"	જુઓ નં. ૨૧૯.	

Balanitis Roxburghii.	Odina wodier	Garcinia Xanthochymus	[illegible]
Delil.			
હિંગોરો.			
ગરા	મરી		
હિંગન	ઓદિયમરમ્		
હિંગોટ.	ઓદિયમરમ્		
હિંગણબેર.	ઝગન.		
હિંગોરિયું	કિમની. કીમની.	મેદ.	
	જિંગિની. ખૂબ મરેદી.	મેદ	
		[illegible] મેદ.	
Cimeruheae.	Anacardiaceae.	Guttiferae	[illegible]
હિંદુસ્તાન, દક્ષિણ વગેરેમાં થાય [illegible]	આમાંથી ગુંદર નીકળે છે.	આ [illegible] થાય છે.	[illegible]

નંબર	સંસ્કૃત નામ	ગુજરાતી	મરાઠી	હિંદી	બંગાળી	તામીલ	કાનડી	તેલુગુ	ફારસી	અરબી	અંગ્રેજી	લાટિન	ગુણ	ઉપચારો	વર્ગ	કુદરતી વર્ગ	ઉપયોગીભાગ	વિશેષ હકીકત	રીમાર્ક
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦
૩૮૩	સાપીન. તુન્નક. કચ્છક. તુણિક. ધનિષ્ક. તૂર્ણી. દુરંક. નંદિવૃક્ષ.	તુણી.	તુન.	તુન.		તુનુમરમ્.						Cedrela Toona. Roxb	ગ્રાહી. શીતળ. વૃષ્ય. — વ્રણ. રક્તદોષ		ચતુરિંદ્રિય (ભાગમિશ્ર)	Meliaceae.	છાલ.	મેહોગનીના જેવું લાકડું થાયછે	૨૦૭.
૩૮૪	કિંશુક. પર્ણ. ક્ષારશ્રેષ્ઠ. યાજ્ઞિક. પલાશ. રક્તપુષ્પક. બ્રહ્મવૃક્ષ. વાતહર. સમીદ્વર. કિંશુકપુષ્પ.૪ કિંશુકફલ.૫	૧. ખાખરો. ૨. ગોંદ. ૩. ગુંદ. ૪. કેસુડા. ૫. ખિખરાખડી.	૧. પળસ. ૩. પળસગોંદ. ૪. પળસપાપડા.	૧. પલાસ. ૨. ઢાક. ૩. પલાસગોંદ. ૪. પલાસપાપડા.		૧. પેલાસાન. ૫. મુરુક્કિલ્ટચ. ૩. મુરુક્કિન્પિસિન્.	૧ મુત્તુગ.	૧ મોદુગ.	૧. બર્ગેખ્વા.		૧ Bastard Teak.	Butea frondosa. Roxb	દીપન. વૃષ્ય. સારક. ઉષ્ણ — વ્રણ. ગોટો. ગુદરોગ. મસ્ટો.		૨	Leguminoceae.	મૂળ. પત્ર. પુષ્પ.	આનાં ફૂલ કેસુડાં તેનો રંગ હોળીના વખતમાં છાંટે છે.	
૩૮૫	કંટકાઢ્યા. મોચા. તૂલિની. રક્તપુષ્પા. પિચ્છિલા. શાલ્મલિ. પૂરણી. સ્થિરાયુ.	શીમળો.	સાંવર.	સેમલ.	રક્તશીમુલ.	મુલિલવમરમ્.	મદલહાગર.	રુગોડુ.			Silk-cotton.	Bombax malabaricum.	શીતલ રસાયન કફકર. પિત્તહર વાતહર	શાલ્મલીવેષ્ટકાદિ ચૂર્ણ.	૨	Malvaceae	મૂળ. મુસ.	મોચ રસ થાય છે.	૩૮૬.

	३८६	३८७	३८८	३८९	३९०
	पिच्छा. मोचानिर्यास. मोचरस. मोचास्राव. शाल्मलि-निर्यास. शाल्मलिवेष्ट.	कूटशाल्मलि. रोचन. कुलितनरा-वमलि.	गौर. घट. धव. धुरंधर. मंदिरक. स्थिर.	गोत्रवृक्ष. धन्वंग. धनुर्वृक्ष. सुतेजन.	ग्रन्थक. करीर. क्रकर. ग्रंथिल. मरुभूरुह.
	મોચરસ.	રક્તરોહીડો	ધાવડો. ધાવડા.	ધામણ.	કેરો કેર.
	સાંવરીચાડીક.	પાડરીઆગર ગમીરીઠ	દાઝિવા. દાંડરા.	ધામણ ધામણી.	નેરતી.
	સુપારીફૂલ.	રોહુંગ	ધાઓયા	ધામની.	કબર. કરીર.
			ધાઓયા.	ધામની.	
			વઝ્રઽનમ. વકેલાઇ		નિષ્પતિસે.
					કબર.
		સુપડુ			કેરક.
					કબાર
					Caper.
		Eriodendron anfractuosum.	Anogeissus latifolia.	Grewia tiliaefolia	Capparis spinosa. Lin
	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
	,,	,,	,,	,,	,,
	,,	,,	Combretaceae.	Tiliaceae.	Capparideae
	ગૂદર.	છાલ.	ગૂદર	છાલ	...ની છાલ.
	રોમણીનો ગુંદ.	પશ્ચિમદેશમાં થાય છે સો-મળની જાતિ જણાય છે.	કોંકણ વગેરેમાં થાય છે.	સઘળે થાય છે.	...ુ થાય છે.
	૩૮૫	૩૮૫			

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	હિંદી	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	ફારસી	અરબી	અંગ્રેજી	લાટિન	ગુણ	ઉપચારો.	વર્ગ	કુદરતી વર્ગ	ઉપયોગી અંગ	વિશેષ હકીકત	રીમાર્ક.
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]			[illegible]		[illegible]	[illegible]	Teak	Tectona grandis.	રૂક્ષ ગ્રાહક | અર્શ.		વાહિદનં (બાવિમ્ય).	Verbenaceae.	કાઠ.	દવાઓ સાગ.	૪૦૦
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]					Crataeva religiosa.	પિત્તકર. ભેદક. ઉષ્ણ. | મૂત્રકૃચ્છ્ર પથરી	વરુણકલ્પ. વરુણઘૃત. વરુણતેલ. વરુણાદિક્વાથ. વરુણાદિગણ.	"	Capparideae.	પત્ર. છાલ.	મલબાર, કાનડા અને આફ્રિકામાં થાય છે.	
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]						Careya arborea.	પ્રમેહ. અર્શ. ગ્રહ. કોઢ.		"	Myrtaceae.	છાલ.	[illegible] જાતિ છે.	૪૧૯
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]									ત્રિદોષ. વિષ. કોઢ. અર્શ.		"			અપ્રસિદ્ધ છે.	

४००	३९९	३९८	३९७	३९६	३९५
खरच्छद. मरिदाय. द्वारदारु. भूमीसह.	तिनिश. नेमी. स्पंदन. रथद्रु. स्यन्दन.	बृहत्वक्. विशालत्व-क्. विषमच्छद. शारद. सप्तपर्ण.	शमीर	केशहन्त्रीफला तुंगा. मंगल्या शिवा. लक्ष्मी. शर्मी सक्तुफला.	धारापुष्प. धारावेष्ठ. गोलिह. गोलीट. मोस. मोरक
સાગ.	તિનિશ. મીઞોહરમો.	સાતિન.	ખીજડી	ખીજડો	જખરિયો ખાખરો. મરખો.
સાગવાન.	તિનસ.	સાતિન.	શમી.	શમી શેખી	મોકડી. મોખા.
સાગૂન.	નિન્ઝુના.	છતીયાન.	સમી	કીકર.	ફરસાહ.
સેગૂન		છાતીન.			
તેકકુમરમ.		એઝીલેપ્પાલઇ.			
		એલેલેગ.	કાબમિ	બની.	મોખદલાઇ.
			શમી	શમી.	
સાજ.					
Teak.					
Tectona grandis. Lin	Ougenia dalbergia.	Alstonia scholaris.	Acacia suma.	Acacia pinnata.	Butea parviflora.
શીતળ. પિત્તહર.	કષાય. પિત્તહર. | કફ. પ્રમેહ. વણ.	દીપન. સારક. કફઘ્ન. વાતહર | વ્રણ.	„	શીતલ. રેચક. કફઘ્ન. મૂર્છાઘ્ન |	ઉષ્ણ. કૃમિઘ્ન. વાતહર. મૂર્છાઘ્ન |
„	„	„	„	„	„
Verbenaceae.	Leguminoceae.	Apocynaceae.	„	„	Leguminoceae.
કાષ્ટ	મૂળ.	છાલ.	„	છાલ.	પત્ર.
ઇમારત બાંધવામાં વપરાય છે.	મોટું ઝાડ છે.	આમાંથી ડીટેઇન નીકળે છે.		દાંતના દુખાવા ઉપર પત્રો ચવાય છે.	પહાડમાં થાય છે

નંબર.	સંસ્કૃત નામો.	ગુજરાતી.	મરાઠી.	હિંદી.	બંગાળી.	તામીલ.	કર્નાટકી.	તેલગુ.	ફારસી.	અરબી.	અંગ્રેજી.	લાટિન.	ગુણ.	ઉપચારો.	વર્ગ.	કુદરતી વર્ગ.	ઉપયોગીભાગ.	વિશેષ હકીકત.	રીમાર્ક.
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦
૪૦૧	आम्र. माकंद. कामांग. रसाल. पिकवल्लभ. सहकार. मधुदूत. सौरभ. ——— आम्रपुष्प. १ बालाम्र. २ तरुणाम्र. ३ शुष्काम्रत्वचा. ४ पक्वाम्र. ५ आम्रबीज. ६ आम्रपल्लव. ७	આંબો. ૧. મોર. ૨. ખાખડી. ૩. કાચીકેરી. ૪. સુકવેલી કેરીની છાલ. ૫. પાકી કેરી. ૬. ગોટલી. ૭. પાંદડાં.	આંબા. આંબોળી. અંબોશી. ૬. આંબાચાકા.	આંબ. આમ.		માંગમરં.	માવિનમર.	મામીડિ ચેટ્ટુ.	નગ્ઝક.	અમ્બજ.	Mango.	Mangifera indica. Lin.	શીતલ. ગ્રાહી. વાયુકર. પિત્તહર. ——— રક્તદોષ ઉદરરોગ નેત્રરોગ મળબંધ. છાતીના-રોગો. અતિસાર ત્રિદોષ. વિષમ-જ્વર. પ્રમેહ. મૂત્રરોગો.	આમ્રખંડ. આમ્રરસ.	આમ્રાદિકવર્ગ. (ભાવમિશ્ર.)	Anacardiaceae.	ફળ.	આંબાની જાતિઓ. ૧. આફૂસ ૨. પાયરી. ૩.ફાવસજી પટેલ. ૪.બનછો-ડ. ૫. પાખ-રિયા. ૬. પન્હા-ળા. ૭. બોરસા ૮. ફેરમા-ડીન. ——— કાચીકેરીનું અથાણું (રાઇતી) થાય છે.	૩૩.
૪૦૨	आम्रातक. पीतन. कपीतन. मर्कटाम्र.	જંગલી આંબો. અંબેડાં.	આંબાડા.	અંબાડા.			અંબોડેય.	આમટં.				Spondias mangifera.	વાતહર સારક. કફકર. વૃષ્ય. બૃંહક.		"	"	"	[illegible] થાય છે.	

४०७	४०६	४०५	४०४	४०३
अंशुमत्फला मोचा. कदली. वारणबुषा. रमा.	क्षुद्रपनस. डहू. लकुच.	मतिबृहत्फल. कंटकीफल. पणस. पनस.	कोशाम्र क्षुद्राम्र. कामिवृक्ष सुकोशक.	आम्रात. राजपुत्रक. कामांग. राजाम्र. टंक.
કેળ.	લુકુચ	ફણસ	હલકો આંબો.	હાડ્સ.
કે.ર. કદલી.	વેતખા બડર.	ફનસ.		
કેલા.	બડલ. બર્હર.	કંટલ		
કાલા.	માદાર			
વઢીપ્પઝમ.		પિલા.		
કદલી.		હલમીનહણુ		
ચક્રાકેલી.		પનરકાયા.		
તના.				
મૌઝ તલા.				
Plantain.		Jack.		
Musa paradisiaca. Lin.	Artocarpus Lacoocha Roxb.	Artocarpus integrifolia. Lin.		
શીતળ, ભારી, કફકર, પિત્તહર, વાતહર. | શ્રમ.	ઉષ્ણ, ભારી, વીર્યકર, અગ્નિકર. |	શીતળ, વાતહર, પિત્તહર, કફકર, શ્રમ. |	ભારી, વાતહર, પિત્તહર, દીપન, શ્રમ. |	શીતળ, ભારી | પિત્ત, ગ્રહ.
,,	,,	,,	,,	,,
Scitamineae.	,,	Urticaceae.	,,	,,
,,	,,	,,	,,	,,
પ્રસિદ્ધ છે.	જંગલી ફણસ.	આ ફળ બહુમ્હોટું થાયછે.	જંગલી આંબો છે.	બહુ મ્હોટાં ને મીઠાં થાય છે.
४०७				

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	ગુણ.	ઉપચારો.	વર્ણ	[illegible]	[illegible]	કિંમત.	રીમાર્ક.
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦
[illegible]	[illegible]	[illegible]									,,	,,	,,		[illegible]	,,	,,	[illegible]	
	મધુનવવલ્લી ૧	૧ ઇંચ [illegible]											,,		,,	,,	,,	[illegible]	૪૦૭
	ચાચવવલ્લી ૨	૨ ઇંચ [illegible]											,,		,,	,,	,,		
	માર્દવવલ્લી ૩	૩ ઇંચ [illegible]											,,		,,	,,	,,		
	[illegible] ૪	૪ ઇંચ [illegible]											,,		,,	,,	,,		

213	214	215
[illegible]	[illegible]	[illegible]
તડબુચ	નારિયેર.	ચીભડું. ચારિયું.
તડબુચ	નારલ. નારળી	ચિભૂડ. ચિભડ.
તડબુચ	નારિયલ	ચિભડ. ચિભૂડ.
તડબુજ	નારિકેલ	
[illegible]	તેંગાયકાય્	
[illegible]	નારિયલુ	
તડબુજ	[illegible]	ખુરબયુજ.
[illegible]	નારીગલુ.	
[illegible]	નારીગલુ	
Watermelon	Cocoanut.	Melon.
Citrullus vulgaris.	Cocos nucifera, Lin.	Cucumis melo, L.
[illegible]	[illegible]	[illegible]
	[illegible]	
:	:	:
Cucurbitaceæ	Palmeae.	Cucurbitaceæ
:	:	:
ઉનાળામાં ખવાય છે મબ્બું લાગે છે.	૧. [illegible] ૨. [illegible] ૩. [illegible] ૪. [illegible] ૫. [illegible] ૬. [illegible] ૭. [illegible] ૮. [illegible] ૯. [illegible] ૧૦. [illegible] ૧૧. [illegible] ૧૨. [illegible] ૧૩. [illegible] ૧૪. [illegible] ૧૫. [illegible] ૧૬. [illegible]	આનું શાખ થાય

નંબર	સંસ્કૃત નામ	ગુજરાતી	મરાઠી	હિંદી	બંગાળી	તામીલ	કાનડી	તેલુગુ	ફારસી	અરબી	અંગ્રેજી	લાટિન	ગુણ	ઉપચારો	વર્ગ	કુદરતી વર્ગ	ઉપયોગીભાગ	વિશેષ હકીકત	રીમાર્ક
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦
૪૧૩	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]			[illegible]		[illegible]	[illegible]		Citrullus amara.	મૂત્રલ. શીતળ વૃષ્ય પિત્તહર વાતહર		આમ્રાદિકવર્ગ (ભાગમિશ્ર.)	Cucurbitaceæ.	ફળ.	આનું શાખ થાય છે, [illegible] ખવાય છે.	
૪૧૪	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]			[illegible]	[illegible]				Cucumis amara.	તૃષા ગ્લાનિ દાહ. પિત્ત.		"	Bignoniaceæ.	"	શાખ થાય છે.	
૪૧૫	क्रमुक. पूगी गुवाक. पूगीफल. घोंट. उद्वेग. पूग.	સોપારી.	પોફળી. સુપારી.	સુપારી.	સુપારી.	કમુગુ. પાક.	અડકેહિકઇ.	પોકાચેક્કા.	ફુફલ	ફૂફલ	Betelnut.	Areca catechu. Lin.	શીતળ પિત્તહર દીપન. કફહર	પૂગપાક.	"	Palmeæ	"	[illegible] ખવાય છે.	
૪૧૬	ताल. महोन्नत. तृणराज. दीर्घपत्र.	તાડ.	તાડ. તાડ.	તાડ.	તાલ.	પનૈમરમ્.			તાલ.	તાર.	Palm.	Borassus. flabelliformis.	પિત્તહર. મૂત્રલ. કફહર. વૃષ્ય.		"	"	"	[illegible] તાડી [illegible] છે.	

No.	Sanskrit names	Vernacular names	English name	Botanical name	Remarks	Order	Notes
	दीर्घेन्य पुष्पफल	[illegible]	Elephant apple, wood apple.	Feronia elephantum.	[illegible]	Rutaceae.	[illegible]
४१८	त्वक्सुगंध नारंग नागरंग मुखप्रिय	नारंगी. नारंगी. [illegible]	Orange.	Citrus aurantium Lin.	[illegible]		[illegible]
४१९	असितका- तिंदुक. रक. स्फूर्जक. कालस्कंध	[illegible]	Lign-appel.	Diospyros Embryopteris.	[illegible]	Ebenaceae.	[illegible]
४२०	क्षुद्रजंबू. नादेयी. जलजंबुका. सूक्ष्मपत्रा	[illegible]		Eugenia Jambos.	[illegible] जांबवालु.	Myrtaceae.	[illegible]

નંબર	સંસ્કૃત નામો.	ગુજરાતી.	મરાઠી.	હિંદી.	બંગાળી.	તામીલ.	કાનડી.	તેલુગુ.	ફારસી.	અરબી.	અંગ્રેજી.	લાટિન.	ગુણ.	ઉપચારો.	વર્ગ.	કુદરતી વર્ગ.	ઉપયોગી ભાગ.	વિશેષ હકીકત.	રીમાર્ક.
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦
૪૨૧	कुपीलु. [illegible] काकेंदु. [illegible] काकतिंदुक. मर्कटतिंदुक. काकपीलुक. विषतिंदु कुपाक	ઝેરકોચલું.	કાજરા.	કુચિલા.	કુચિલા.	એટ્ટિકોટઈ.	કાંજ્રરું.	મુષ્ટિવિત્તલ.	અઝારાકી.	અઝારાકી.	Nux vomica	Strichnos Nuxvomica. Lin	શીતળ વાયુકર. રૂક્ષી. કફઘ્ન. પિત્તહર		આમ્રાદિફલવર્ગ (બાગનિઘ)	Leguminoceæ.	ફળ.	બીજિક તથા સર્વ ઝેરીયણ છે.	
૪૨૨	मेदृ. राजजंबू. फलेंद्रा. सुरभिपत्रा. महाजंबू. महाफला	મોટાં જાંબુ.	જાંભુળ.	જામૂન.	કાલાજામ.	નાવલ.	નિરલુ.	પેદ્દનેરેડી.				Eugenia Jambolana.	ગ્રાહી.	જમ્બ્વાદિતૈલ. જમ્બ્વાદિસ્વરસ.	"	Myrtaceæ.	"		૪૨૦.
૪૨૩	अजप्रिया. कोलि. कर्कंधू. कोली. कुहा. बदरी. सपकंटका. विपनी.	ચણિયાબોર.	બોર.	બેર			ઇલંદર.	રેગુપંડુ.	સિબિરિઇલ્યાની.	ઉન્નાબ.	Jujube.	Zizyphus vulgaris.	શીતળ. ભેદક. ગુરુ. પિત્તહર. ગ્રાહી. — ક્ષય. તૃષા.		"	Rhamneæ.	"	મીઠાં ફળ છે તે પથ્ય છે.	
૪૨૪	गुवार. पेतलिक. कोंकर. बदर. घोंटा.	બોર.	"	કુલી.			કેલ્ગુ.	ગુતોકુ.	કુનાર.	નબીક.	"	Zizyphus jujuba.	"	બદરીમૂલકલ્ક.	"	"	"	"	

૨૧૫ ખરસ્કંધ, પ્રિયાલ, ચાર, બહુલવલ્કલ, તાપસેષ્ટ, રાજાદન, ધનુષ્પટ, નયદ્રુ	૨૧૬ કરમર્દિકા	૨૧૭ કરમર્દ, સુષેણ, કૃષ્ણપાકફલ	૨૧૮ કોમલવલ્કલા, પાંડુફલી, સુગંધમૂલા	
ચારોળી.	નાના કરમદાં.	કરમદાં.	કરણારેવડી. ભારી આમળી	જંગલી આમળી
ચારોળી ઝાડ.	કરાંદા.	કરવંદ.	ચમ્બાલી	જગમ
	કરૌંદા.	કરોંદા.	કરણારેવડી.	પનિયાલા.
		કરવા.		
		કરાકા.		
		કરિછગે.		
		ચાકા.		

Buchanania latifolia, Roxb.	Dioscorea bulbifera, Lin	Carissa carandas, Lin.	Cicca disticha	Flacourtia cataphracta, Roxb
પિત્તહર કફઘ્ન ભારે / જ્વર ઘ્ન.	„	રક્તપિત્ત / [illegible]	અર્શ પથરી / [illegible]	જ્વર ત્રિદોષ.
		કરમદાનીચટણી		
„	„	„	„	
„	Dioscorineae.	Apocynaceae.	„	Bixineae.
„	„	„	„	„
તેલનો છે, તે પાક વગેરેમાં પડે છે.	„	કાચાં ખાટાં તથા પાકાં ગળ્યાં થાય છે.	આની ભાજી ખવાય છે.	અપ્રસિદ્ધ જેવાં છે.

નંબર	સંસ્કૃત નામ.	ગુજરાતી.	મરાઠી.	હિંદી.	બંગાલી.	તામીલ.	કર્ણાટકી.	તેલુગુ	ફારસી.	અરબી.	અંગ્રેજી.	લાટિન.	ગુણ.	ઉપચારો.	વર્ગ.	કુદરતી વર્ગ.	ઉપયોગીભાગ	વિશેષ હકીકત.	રીમાર્ક.
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०
४३०	क्षीरिका. राजन्या. फलाध्यक्ष. राजादनी.	રાયણ.	રાંજણી. ખીરણી.	ખીરી.	ખીરખેજુર.	પલા.	રેવળી. ખિરણિ.					Mimusops hexandra. Roxb.	વૃષ્ય. શીતલ. | ક્ષય. ત્રિદોષ.		આમ્રાદિફલવર્ગ (આમ્રાદિવર્ગ)	Sapotaceae.	„	મીઠાં ફળ છે. બે પ્રકાર છે.	
४३१	कटफी. यज्ञवृक्ष. ग्रंथिल. सुवावृक्ष. पिकंकत. स्वादुकंटक व्याघ्रपात.	વીકળો.	ભેકળ.	કટાઈ.			હુલુમાલિગે. માલિગે.					Celastrus montana.	સર્વદોષહર.		„	„			
४३२	गालोड्य. पद्मबीज. पद्मकर्कटी. पद्माक्ष.	કમળકાકડી.	કમળકાકડી.						ખાકલૂફ્રિન.		Coptic bean.	Nelumbium speciosum.	શીતળ. ગ્રાહી. વૃષ્ય. કફઘ્ન. વાતહર.		„	Nymphaceae.	બી.	નં. ૩૧૩ જુવો.	૪૩૫.
४३३	पद्मबीजाभ. मखान्न. पानीयफल.	મખાના.		મખાના.	ગીહાગીય.							...ryale ferox.	„		„	„	„	...માં મીઠ છે.	

४३८	४३७	४३६	४३५	४३४
मत्स्याक्षि. पक्व. परपट. परपक.	मधूलक.	गुडपुष्प. मधूक. मधुष्ठील. वानप्रस्थ. मधुस्रव.	कुमुदबीज. कैरविणीफ. कुमुदतीबीज. ल.	जलफल. शृंगाटक. त्रिकोणफल.
ફાલસાં.	જળમહુડાં.	મહુડાં.	પોયણાંના બીજ.	શીંગોડાં.
ફાલસે.	જલમોહા	મોહા		શિંગાડે.
પરુષા.	હોલ.	મોહરા. મોહવા		સિંઘાડા.
		મોઆ.		
		કુમુદ્દુપ્પઇ.		
એટ્ટાદાગાલ.	જલમહ્વે.	મહુપપ્પે		સિંઘાડે.
		ઇપ.		
ફાલસા.	ચકી.	દરખ્તેગુલ્યકાન.		સુરંજાન.
ફાલસા.				
		Elloopa tree.		Water caltrop
Grewia asiatica. Lin.	Bassia longifolia.	Bassia latifolia. Roxb.		Trapa bispinosa
પિત્ત. શીતલ. આદ્રી | જ્વર	"	શીતલ. રૂપ. વાતઘ્ન. પિત્તઘ્ન.	પિત્ત.	રૂપ. વાતરક્ત. કફ. પિત્તઘ્ન.
ફાલસાનું શરબત.		મધુકાઇલિન, મધુકામ્લિનસ, મધુકાદ્ય તૈલ, મધુકારેસિન.		
"	"	"	"	"
	"	Sapotaceae.	"	"
"	"	"	"	"
મીઠાં ફળ છે તે ખવાય છે શરબત બને છે	"	આમાંથી દેશી દારૂ બને છે.	જુવો નંબર ૩૧૩-૪૩૨.	આના લોટની પૂરી બને

નંબર.	સંસ્કૃત નામ.	ગુજરાતી.	મરાઠી.	હિંદી.	બંગાળી.	તામીલ.	કર્ણાટકી.	તેલુગુ.	ફારસી.	અરબી.	અંગ્રેજી.	લાટિન.	ગુણ.	ઉપચારો.	વર્ગ.	કુદરતી વર્ગ.	ઉપયોગીભાગ.	વિશેષ હકીકત.	રીમાર્ક.
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०
४३९	क्रमुक. तूत. पूग. मलदाक. स्थूल.	શેતૂર.	તૂત.	તૂત.					શાહતૂત.	તુતહામીઝ.	Mulberry.	Morus indica.	સારક. શીતલ. પિત્તહર. વાતહર.		આમ્રાદિવર્ગ (આમ્રમિશ્ર.)	"	ફળ. પત્ર.	આમાં રેશમનો કીડો રેશમ બનાવે છે.	
४४०	करक. दंतबीज. दाडिम. लोहितपुष्पक.	દાડમ.	દાડીમ. ગુલનાર.	અનાર	ડાલિમ.	માદલઈ. પુમાદલઈ.	દાલિંબ.	દાલિમગાકાયા.	જુલ્નાર.	ઝુલ્નાર.	Pomegranate.	Punica granatum Lin.	વૃષ્ય. — જ્વર ગ્રાહ. ત્રિદોષ. મરોડ.	દાડિમાદિચૂર્ણ. દાડિમાદ્યઘૃત. દાડિમવટી. દાડિમાષ્ટક.	"	Lythraceae.	"	શરબત થાય છે. મીઠાં ફળ છે.	
४४१	उद्दाल. बहुवार. बहुवारक. शीत.	નાનીગુંદી.	ભોકર.	લસોરા	બહુઆર	નરવિલિ.	ચેલુ	નાકેરે	સપિસ્તાન.	મુખ્યિતાહ.	Sibesten-plum	Cordia myxa. Lin.	વિષ. વિસ્ફોટક. વ્રણ. રતવા.	ગુંદાનું અથાણું.	"	Boragineae	"	મીઠાં ફળ છે તે ખવાય છે. ગુંદ થાય છે.	
४४२	पिच्छिल. भूतवृक्षक. शेलु. श्लेष्मातक.	મોટીગુંદી.	ભોકરશેલવટ.	ગુદની.			ચોળિહી.	ચુકેરે	"	દિબ્ક.		Cordia obliqua.	"		"	"	"	અથાણું થાય છે.	
४४३	अंबुप्रसाद. पयःप्रसादि कतक.	નિર્મળી.	નિવળી.	નિર્મળી.	નિર્મળી.	તેત્રાંકોટ્ટાઈ.	ચિલ્લિબીજ.					[illegible] po- [illegible]rum. Lin	વાતહર. કફઘ્ન. [illegible]	સ્નેહનીરસક્રિયા.	"	[illegible]aniaceae.	"		

१११	गोस्तनी. मृद्वीका. द्राक्षा. स्वादुफला मधुरसा हारहूरा	१. [illegible] २. [illegible]	१. दाख.	१. अंगूर. २. किशमिश.		१. [illegible]	१. [illegible] २. [illegible]	१. द्राक्षा. २. किसमिस.	१ अंगूर २. मुनक्का.	१ [illegible] २. [illegible]	1 Grapes, 2. Raisin.	Vitis vinifera, Lin.	[illegible]	द्राक्षादि [illegible]. द्राक्षादिघृत. द्राक्षादिचूर्ण. महाद्राक्षादि [illegible]. द्राक्षासव.	,,	Ampelidiæ.	फल.	[illegible]	
११२	[illegible] मृदुच्छदा दुरारोहा स्कंधफला भूमिखर्जूरिका. स्वाद्वी	खजूरी.	खजूरी.	खजूर	खजूर.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	खुर्मातर.	[illegible]	Date palm	Phœnix sylvestris, Roxb.	शीतल. भारी. वृष्य. [illegible]	खजूर [illegible]	,,	Palmeæ.	,,	खजूरनी पेशीओ सुकाय त्यारे खारेक बने छे.	४४६
११३	पिंडखर्जूरिका. १ [illegible] २	१ [illegible] २ [illegible]					[illegible]	[illegible]	[illegible]		,,	1 Phœnix dactylifera	१ ,, २ ,,		,, ,,	,, ,,	,, ,,	सुकुं खजूर.	४४५
११४	[illegible] मधुरा. [illegible]	[illegible]							[illegible]		,,	Phœnix montana	[illegible]		,,	,,	,,	[illegible]	
११५	[illegible] वातवैरी	[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]			[illegible]	[illegible]	1 Sweet Almond 2 [illegible]	Amygdalus communis, Lin.	[illegible]	[illegible]	,,	Rosaceæ.	,,	[illegible]	

નંબર.	સંસ્કૃત નામે	ગુજરાતી.	મરાઠી.	હિંદી.	બંગાળી.	તામીલ.	કાનડી.	તેલુગુ.	ફારસી.	અરબી.	અંગ્રેજી.	લાટિન.	ગુણ.	ઉપચારો.	વર્ગ.	કુદરતી વર્ગ.	ઉપયોગી ભાગ.	વિશેષ હકીકત.	રીમાર્ક.
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦
૪૪૯	बदर. गिरिनिका मुष्टिप्रमाण. फल सेव	સેવફળ.	સેવ.	સેવ.					સેબ.	તુફાહ.		Pyrus malus.	વાતહર પિત્તહર. કફકર	શરબત.	આમ્રાદિવર્ગ (આમ્રાદિ)	Rosaceæ.	ફળ.	મીઠાં ફળ થાયછે, શરબત થાય છે.	
૪૫૦	अमृतफल.	નાસપાતી.											વૃષ્ય. / ત્રિદોષ	"	"		"	"	
૪૫૧	गुडफल. शीतफल. पीलु स्रंसी.	પીલુ ખારીજાળ.	પીલુ.	પીલુ.	ત્વલ.	ઉગાયુમાવુ	મિહિરેંગનિ.		દરખ્તેમિસ્વાક	અરાક.		Salvadora persica.	પિત્તઘ્ન. ભેદક કફઘ્ન વાતહર / ગોટા		"	Salvadoraceæ.	"	"	
૪૫૨	अक्षोट. शैलभव कर्पराल.	પહાડી પીલુ અખોડ.	જંગલી અખોટ.	જંગલી અખોટ.			કેકુભીજ.		ચારમગઝ.	જોઝ.	Belgaum walnut.	Aleurites Mollucana.	કફકર. પિત્તકર.		"	Euphorbiaceæ.	"	જંગલી છે.	
૪૫૩	फलपूरक मातुलंग. बीजपूर रुचक मधुकर्कटी जम्बर	બીજોરૂં.	મહાળુંગ.	બિજોરા.			માદલા.	માદલા.	તુરંજ.	ઉત્રુજ.	Citron Lemon.	Citrus acida.	દીપન. પિત્તહર. / શ્વાસ.		"	Rutaceæ.	"	...ખટિ છે. ઘા... થાય છે.	ફળ-પાન-મૂળ-ફૂલ-છાલ.

[illegible]	૧૨૨ [illegible]	૧૨૧ [illegible]	૧૨૦ [illegible]	૧૧૯ [illegible]
[illegible]	ક્રમ-ર.	મોત વીનુ	ખાતાં ગેત થીનુ	થાંનુ થીનુ.
[illegible]	ક્રમર ક્રમેર.	મતાં મકોતાં.	લનુનિનુ	ઘોનનિનુ
[illegible]	ક્રમર. ક્રમરખ	મિલિનુ.	નિનુ.	સમ્નનિનુ.
[illegible]				
[illegible]				
[illegible]		મિલિતે		કનિય.
[illegible]			નિમ્મપ્રૂ.	જનિર.
		મિમુનેતાંર.	મિમુનેનુશ.	
[illegible]		મિમુનેનિનુ	મિમુનેતામીક.	
[illegible]		,,	,,	,,
[illegible]	Averrhoa carambola Lin	,,	,,	,,
[illegible]	[illegible]	[illegible]	,,	[illegible]
[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]
,,	,,	,,	,,	,,
[illegible]	,,	,,	,,	,,
,,	,,	,,	,,	,,
[illegible]	,,	,,	,,	ખોરાકમાં વપરાય
	૮૫૩-૮૫૮-૪૫૫-૪૫૬-૪૫૮.	૪૫૩-૪૫૪-૮૫૫-૪૫૭-૮૫૮.	૮૫૩-૮૫૮-૪૫૯-૪૫૭-૮૫૮.	૩૫૩-૪૫૫-૪૫૬-૪૫૭-૪૫૮.

નંબર	સંસ્કૃત નામો.	ગુજરાતી.	મરાઠી.	હિંદી.	બંગાળી.	તામીલ.	કર્ણાટકી.	તેલુગુ.	ફારસી.	અરબી.	અંગ્રેજી.	લાટિન.	ગુણ.	ઉપચારો.	વર્ગ.	કુદરતી વર્ગ.	ઉપયોગીભાગ.	વિશેષ હકીકત.	રીમાર્ક.
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦
૪૫૯	अम्लवेतस. चुक्र शतवेधि. सहस्रनुत्.	આમલવેદ.	ચુકા.	અમલવેતી.					ચુંક.		Sorel.	Acido zeyfolia.	ભેદક. દીપન. પિત્તકર. | શ્વાસ આફરો શ્વાસ.		આમ્લિકાદિવર્ગ (અમ્લિય.)		ફળ.	[illegible]	[illegible]
૪૬૦	अम्लवृक्षक. चुक्र. तिंतिडीक. वृक्षाम्ल.	કોકમ. આમસલ.	કોકમ. આમસોલ.	બિષાંબિલ.			તિત્તિડીક.				Cocoa-butter.	Garcinia indica.	વૃષ્ય. વાતહર. કફકર પિત્તલ ગ્રહી. | અર્શ. મરડો.	ચુકાનેલ.	„	Guttiferæ.	„	[illegible]	
૪૬૧	कनक. तपनीय कांचन् महारजत. कार्तस्वर. शातकुंभ कुलधौत. सुवर्ण. गांगेय. स्वर्ण चामीकर हाटक. जातरूप. हेम. जांबूनद.	સોનું.	સોનૅ.	સુના.			ચીનું.	બંગારં.	તિલા.	ઝહબ.	Gold.	Aurum.	શીતલ. વૃષ્ય. રસાયન | વિષ. ક્ષય. ઉન્માદ. ત્રિદોષ. જ્વર. શોષ.	સુવર્ણરસંતમાલતી. પૂર્ણચંદ્રોદયરસ. મૃગાંકપોટલીરસ. હેમગર્ભપોટલીરસ.	ધાતુવર્ગ (ખનિજ.)			[illegible]	

५५२	चंद्रकांति. तार. रजत.	कल्प. सितप्रभ.	રૂપું.	રૂપે.	ચાંદી.			એન્દ્રિ.	ચેંડી.	નુકરા.	ફિઝા.	Silver.	Argentum.	[illegible]	ताराभस्म.	"			રુદ્રનાં અશ્રુ છે.
५५३	उदुंबर. औदुंबर. ताम्र.	म्लेच्छमुख रविप्रिय. शुल्क.	ત્રાંબુ.	તાંબે.	તાંબા			તામ્ર	રાગી	મિસ્	નુહાસ	Copper.	Cuprum.	[illegible]	रससिंदूर रस.	"			કાર્તિકેયનું વીર્ય છે.
५५४	त्रपु पिच्चट.	रंग. वंग.	કથલ. કથીર	કથીલ.	રાગાં			વગ.	તાગારામુ.	અર્ઝીઝ.	રૂસાસ	Tin.	Stannum	[illegible]	वंगभस्म.	"			
५५५	यशद. रसकदल.	रीतिहेतु.	જસત.	જસ્ત	જસ્તા.				ખર્પર.	રુયેતુતિયા.	શબ્હા.	Zinc.	Zincum	[illegible]	यशदभस्म.	"			
५५६	नाग. वप्र भुजंग.	योगेष्ट वप्र सीस.	સીસું.	સીસે.	સીસા.			સીસા.	સીશ	સુર્બ	રસાસુ અસ્વદ.	Lead.	Plumbum	[illegible]	नागभस्म. सुरमा.	"			વાસુકિનું વીર્ય છે.

નંબર	નાગરી નામ.	ગુજરાતી.	મરાઠી.	હિંદી.	બંગાળી.	તામીલ.	કર્ણાટકી.	તેલુગુ.	ફારસી.	અરબી.	અંગ્રેજી.	લાટિન.	ગુણ.	ઉપચારો.	વર્ગ.	કુદરતી વર્ગ.	ઉપયોગીભાગ.	વિશેષ હકીકત.	રીમાર્ક.
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦
૪૧૭	અયસ. કાલાયસ. તીક્ષ્ણ. પિંડ. લોહ. શસ્ત્રક.	લોઢું.	લોખંડ.	લોહા.			અયસ્કાંત.	ઇનુમુ.	આહન.	હદીદ.	Iron.	Ferrum.	મારક. ભેદક. વાયુકર. — રક્તદોષ. પાંડુ. અર્શ.	અષ્ટાદશાંગલોહ. લોહચૂર્ણાધ્યન. લોહરસાયન. લોહાદિચૂર્ણ. લોહારિષ્ટ. ખંડખાદ્યલોહ. નવાયસચૂર્ણ	ધાતુવર્ગ. (ખનિજવર્ગ.)			લોહનાં ગરિષ્ઠ છે.	પા. ૪૬૧ થી ૪૬૭ સુધી બનાવટો છે.
૪૧૮	કાંતલોહ.	કાંતલોહ.									"	"	ગોટો. અર્શ. વાયુ પ્રમેહ. વિષ. ઉદરરોગો.		"			જે લોઢાના ઠામમાં ઊનું પાણી કરી તેમાં તેલ નાખતાં પ્રસરે નહિ, હિંગ કે લીમડો નાખતાં તેની વાસ જતી રહે, દૂધ ઉભરાય નહિ, તે લોઢું.	
૪૧૯	સારલોહ.	સારલોહ.									"	"	શ્વાસ. કાસ. અતિસાર. શૂળ. વાયુ.		"			...પાણી થાય તે.	

૪૭૦	૪૭૧	૪૭૨	૪૭૩	૪૭૪	૪૭૫
माचाल. ताप्य. मधुधातु. मधुमाक्षिक माक्षिकधातु स्वर्णमाक्षिक.	तारमाक्षिक.	तुत्थ. मयूरक. वितुन्नक. शिखिग्रीवा.	खर्पर.	कंसक कांस्य घोष. ताम्रत्रपुज	आर. आरकूट. पित्तल. रीति. राजरीति.
સોનામુખી.	રૂપામુખી.	મોરથૂથુ.	ખાપરિયો.	કાંસું.	પિત્તળ.
સોનામખી.	રૌપ્યમાક્ષી	મોરથુથ.	કલખાપરી.	કાંસે.	પિત્તલ.
સોનામાખી.	તારામુખી.	નીલાથોથા.	કાલામજન.	કાંસા.	પીતલ.
ધાતુમાક્ષિક.	વરકુમાક્ષિક.	મયૂરતુથ.	ખર્પરી.	કંચુ.	પિત્તલે.
સ્વર્ણમાખી.	રૂપામાખી.	મેલતુત	ખર્પરં.	કંચુ	કંતરી.
		ટૂતિયા.	સગરસરી.	રોઇન.	બિરંજ.
મુકેશીશાઝ્હી.	મુકેશીશાફિદ.	તુતિયાઅખ્ઝર.	તુતિયાકી.	તાલિકૂન	
Sulphate of Gold.	Sulph.te of Argentum.	Sulphate of Copper.	Black-Jack.	Bell-metal. Bronze.	Brass.
Aurum sulphas.	Argentum sulphas.	Cuprae sulphas.	Zinci sulphidum.		
સુવર્ણ જેવા ગુણો	રૂપા જેવા ગુણો છે.	ત્રાંબા જેવા ગુણ છે. —— નેત્ર.	" | "	ત્રાંબુ તથા કલાઇના ગુણો.	ત્રાંબુ તથા જસતના ગુણો.
માક્ષિક યોગ.			રોપણ ચૂર્ણ.	કાંસ્યભસ્મ.	
ઉપધાતુ (ભાગ	"	"	"	"	"
સોનાનું લવણ	રૂપાનું લવણ.	ત્રાંબાનું લવણ.		ત્રાંબુ તથા કલાઇનું લવણ	ત્રાંબુ તથા જસતનું લવણ.
			૪૮૩		

૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	પ્રયોગો	[illegible]	[illegible]	[illegible]	વિશેષ નં. શીત.	ટીકાઓ.
[illegible]	[illegible]	[illegible]											[illegible]	સિંદૂરનો ગ્રાસ.	ઉપરસ (ખાતુજિય)			સીસાનું ચરમ	
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]			[illegible]			Asphalt Jew's pitch	Bitumen Judaicum.		ઉપ્ય રસાયન કરમ / પથરી મૂત્રરોગ.	ચન્દ્રપ્રભા ગુટિકા શિલાજતુપ્રયોગ	״			[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]			[illegible]	[illegible]	[illegible]	Mercury, Quicksilver.	Hydragirum.		રસાયન / સર્વરોગ	અગ્નિકુમારરસ. અગ્નિરસ. અષ્ટાંકુરરસ. કલ્પતરૂરસ. જ્વરધૂમકેતુરસ. ક્રવ્યાદરસ. શીતભંજીરસ.	રસ (ખાતુજિય)			[illegible]	૪૦૪
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]			[illegible]	[illegible]	[illegible]	Lake of ... Cinnabar.	[illegible]		״		[illegible]			[illegible]	[illegible]

अभ्र. अभ्रक. घन. — ब्रह्मणाभ्र - पिनाक. — क्षत्रियाभ्रं - दर्दुर. — वैश्याभ्र - नाग. — शूद्राभ्र - वज्र.	गंध. गंधपाषाण. गंधिक. बली. बलिरस. सौगंधिक.
५८१	५८०
અભ્રક — શ્વેત. ૧. — રાતો. ૨. — પીળું. ૩. — કાળું ૪	ગંધક.
અભ્રક	ગંધક.
અબરખ.	ગંધક.
અભ્રક.	ગંધક.
	ગંધકમુ.
સિતારેઝમીન.	ગોગિર્દ.
તલ્ક.	કિબ્રિત.
Talc. Glimmer.	Sulphur.
Mica.	Sulphur.
(કાળું ઉત્તમ) =	(કાળો ઉત્તમ.) =
ધાન્યાભ્રક. શ્વેતાભ્રક.	ગંધક રસાયન.
"	"
૧. રૂપું બને છે. ૨. રસાયની છે. ૩. સોનું બને છે. ૪. દવામાં ઉત્તમ છે —— ૧. અગ્નિમાં પત્રાં છુટાં પડે છે, ને તે કાચો ખવાય તો કોઢ થાય છે. ૨. અગ્નિમાં દેડકાજેવો શબ્દ કરે છે કાચો ખાવાથી ગોળા ચડાવે છે. ૩ અગ્નિમાં સર્પ જેવા ફુંફાડા મારે છે કાચો ખાવાથી ભગંદર થાય છે. ૪. અગ્નિમાં સ્થિર રહી ગુણ કરે છે. ઇંદ્રનુંવજ્ર છે.	રાતો-સોનું બને છે. શ્વેત. } રસાયન કાળો-ગુણમાં ઉત્તમ. પીળો. } આ દેવીનું રજ છે.

અનુક્રમ	સંસ્કૃત નામો.	ગુજરાતી.	મરાઠી.	હિંદી.	બંગાળી.	તામીલ.	કર્ણાટકી.	તેલુગુ.	ફારસી.	અરબી.	અંગ્રેજી.	લાટિન.	ગુણ.	ઉપચારો.	વર્ગ.	કુદરતી વર્ગ.	ઉપયોગીભાગ.	વિશેષ હકીકત.	રીમાર્ક.
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦
४७६	नागगर्भ. सिन्दूर. रक्तरेणु. नागज.	સિંદૂર.											સીસાના ગુણો.	સિંદૂરનો મલમ.	ઉપધાતુ (ખાણમિશ્ર)			સીસાનું બનાવ્યું.	
४७७	अद्रिजतु. शिलाजतु. अश्मज. शैलधातुज. गिरिज. शैलनिर्यास. गैरेय.	શિલાજિત.	શિલાજિત.	શિલાજિત.			કડુબેશર.				Asphalt. Jew's pitch.	Bitumen Judaicum.	ઉષ્ણ. રસાયન કફઘ્ન — પથરી. મૂત્રરોગો	ચન્દ્રપ્રભા ગુટિકા શિલાજતુયોગ	,,			સોનું, રૂપું, તાંબું અને લોઢાનું બનવું. લોઢાનું ઉત્તમ છે.	નં. ૪૭૩ વિના નં. ૪૭૦– થી અહીં સુધીની સાત ઉપધાતુઓ છે.
४७८	चपल. रसधातु. पारद. रसेन्द्र. महारस. शिववीर्य. रस. सूत.	પારો.	પારા.	પારા.			પાદરસ.	પાદરસં.	સિમાબ.	ઝીબક.	Mercury. Quicksilver.	Hydrargirum.	રસાયન — સર્વરોગ.	અગ્નિકુમારરસ. અગ્નિરસ. અજીર્ણકંટકરસ. કલ્પતરુરસ. જ્વરધૂમકેતુરસ. કલ્યાણરસ શીતભંજીરસ.	રસ (ખાણમિશ્ર)			ચંદ્રનું વીર્ય છે.	૪૭૯
४७९	हिंगुल. म्लेच्छ. चूर्णपारद. हिंगुल. दरद. चर्मार. १ हंसपाद २ शुकतुण्डक ३	હિંગળો. ૧. શ્વેત. ૨. રાતો.	હિંગૂળ.	શિંગરફ.			ઇંગિલીક.	ઇંગિલીકમુ.	શિંગરફ.	ઝંજફર.	Sulphide of Mercury, Cinnabar.	Hydrargyri Sulphuretum.	[illegible] ઉત્તમ) ,,		[illegible]સ (ખાણમિશ્ર)			[illegible] પારો નીકળે છે.	૪૭૮

क्र.	नाम	देशी नामे								English	गुण				मात्रा
	... राजावर्त.	[illegible]									[illegible] / प्रमेह		"		
४८८	अयस्कान्त चुंबक कान्तपाषाण. लोहकर्षक.	चमक[illegible]									शीतल लेखन		"		[illegible]
४८९	गैरिक १ रक्तधातु. २ गैरेय १ सुवर्णगैरिक २ गैरेय १	१ गेरु. २ [illegible]	१. [illegible], २. [illegible]	१ गेरु. २ [illegible]		२ [illegible]		१ [illegible] २ [illegible]	१ [illegible] २ [illegible]	१ Okre २ Red lumber stone. Bole rubra	शीतल. [illegible] / [illegible]	[illegible]	"		१. [illegible] २. [illegible]
४९०	कठिनी. लेखनी खटिका.	खडी	खडू.	खडीमिट्टी		[illegible]		[illegible]	[illegible]	Pipe clay. Carbonate of Calcium. Calsi carbonas.	शीतल. [illegible] / [illegible]		"		[illegible]
४९१	गौरखटी	चाक.								Chalk.	"		"		[illegible]
४९२	वालुका. शर्करा रेतजा. सिकता	रेती	वाळू	वालुरेत		[illegible]	[illegible]	रेत.	[illegible]	Sand. Silica.	लेखन शीतल / [illegible]		"		[illegible]

ક્રમ	સંસ્કૃત નામો	ગુજરાતી.	મરાઠી.	હિંદી.	બંગાળી.	તામીલ.	કર્ણાટકી.	તેલુગુ.	ફારસી.	અરબી.	અંગ્રેજી.	લાટિન.	ગુણ.	ઉપચારો.	વર્ગ.	કુદરતી વર્ગ	ઉપયોગીભાગ	વિશેષ હકીકત	રીમાર્ક.
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦
૪૮૨	आल. पद्माख्य. ताल. पिंड. तालक. हरिताल.	હરતાલ.	હરતાળ.	હરતાલ.			હરિતાલ	હરિતાલમુ		ઝર્નિખઅસ્ફર	Sulphide of Arsenic.	Arsenicum Sulphidum.	ઉષ્ણ. કફઘ્ન. / કોઢ રક્તરોગ.	તાલકેશ્વરરસ ભૂતભૈરવચૂર્ણ. ભૂતભૈરવરસ	ઉપરસ (આગ્નિય)			ધાતુઓ મારવામાં વપરાય છે.	
૪૮૩	कुनटी. मनोगुप्ता. गोला. मनोह्वा दिव्यौषधि. मन.शिला नागजिव्हिका शिला. नैपाली	મનસીલ.	મનસીલ.	મૈનસીલ.			મનશિલે.	મનુશિલા.		ઝર્નીખસુર્ખ.	Real Jar.	"	ઉષ્ણ. સારક. / શ્વાસ. ઉધરસ. રક્તદોષ	મનશિલાદ્યતૈલ. લેખનચૂર્ણ	"				
૪૮૪	अंजन. कापोतांजन यामुन. स्रोतांजन. सौवीर.	સુરમો.(અંજન. કાળો)	સુરમા.	સુરમા અંજન			સૌવીરાંજન.	સૈ પીરોજન	સુર્મેઅસ્ફહાની.	કુહલીસુહ.	Antimony.	Antimonium	સારક. ગ્રાહી. શીતળ. કફઘ્ન. પિત્તઘ્ન	સ્નેહનચૂર્ણ.	"			આંખમાં આંજવામાં આવે છે	
૪૮૫	टंकणक्षार.	ટંકણખાર													"			[illegible]	૫૪
૪૮૬	दृढरंगा. श्वेता. दृढारंगा. स्फटिका रंगदा. स्फटी. तुवरा	ફટકડી.	તુરટી.	ફિટકરી.			પટિકી.	પટિક.	[illegible]	[illegible]	Alum.	Aluminum Sulphas.	[illegible]		"			[illegible]	

[illegible]	[illegible]	૨૨૭ ... ગેરુ ...	૨૨૮ ...	...
	ખડી.	૧. ગેરુ. ૨ સોનગેરુ.	અમરનામ.	ચન્દ્રકાં
	ખડૂ.	૧.તામ્રગેરુ. ૨.સોનગેરુ.		
	ખરીમિટ્ટી.	૧. ગેરુ. ૨. સોનાગેરુ.		
	બેનુંખડુ	૨ લાલ્ડુહોનાખ.		
	નિરેખરિયા	૧ ગિરેયુર્ખ ૨ મીમી.		
	તીનેઅપીવડુ.	૧. તીનિમગરેવી ૨ અહાર		
Chalk	Pipe clay Carbonate of Calcium.	૧ Oker ૨ Red lumber stone.		
	Calsi carbonas.	Bole rubra.		
	શીતળ, કષાયરસ | મધુર	શીતળ, મધુર | [illegible]	શીતળ, [illegible]	[illegible] | [illegible]
		સોનાગેરુની ભસમ		
સેક થાય છે.	ખવાય છે.	૧. ખવાય છે. ૨ લેપમા વપરાયછે	સેંદને પોતા તરફ ખેંચે છે.	

નંબર.	સંસ્કૃત નામ.	ગુજરાતી.	મરાઠી.	હિંદી.	બંગાલી.	તામીલ.	કર્ણાટકી.	તેલુગુ.	ફારસી.	અરબી.	અંગ્રેજી.	લાટિન.	ગુણ.	ઉપચારો.	વર્ગ.	કુદરતી વર્ગ.	ઉપયોગીભાગ.	વિશેષ હકીકત.	રીમાર્ક.
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦
૪૭૩	रसक.	ખાપરિયો.													ઉપરસ (ખાણિજ.)			ઉપરસ તરીકે આવી પાછો લખ્યો છે.	૪૭૩
૪૭૪	कासीस. धातुकासीस पांशुकासीस.	હીરાકસી	હીરાકસ	હીરાકસીસ.			કસીસ.			ઝાજેઅખદર.	Suphite of Iron Green vitriol.	Ferry sulphas.	વાતહર. કફઘ્ન. | નેત્રરોગ.	કાશીસાદ્યતૈલ. બૃહત્ „	„			રંગવામાં વપરાય છે.	
૪૭૫	पुष्पकासीस.	પીળી હીરાકસી.											„		„			„	
૪૭૬	थाढकी. कांक्षी. तुवरी. मृतालक. मृत्स्ना. सुरमृत्तिका सुराष्ट्रजा. सौराष्ट्री.	ગોપી માટી.	તુવરી.	તુવરી.			તુવરીમણ્ણુ				White-vitriol.	Hydrargyrum sulphuratum.	ફટકી જેવા ગુણો.		„			ગોપીચંદન છે.	
૪૭૭	कृष्णमृत्	કાળીમાટી.	કાળી માટી	કાલીમટ્ટી.							...ack-clay.	...ous silicate ...luminium.	ક્ષત. દાહ. પ્રદર. ...	કૃષ્ણમૃદાદિકલ્ક.	„			કાળી માટી છે.	

५०२	५०१	५००	४९९	
मरकतं. गारुत्मतं. मरकत. हरिन्मणि.	वज्रं. पवि. मणिवर. हीरक.	कंकुष्ठ. फंकुष्ठ. काककुष्ठ. कोलकाकुल. रक्तकाल. यर्पांग.	गंधरस. गोपरस. पिंड. प्राण. बोल.	
પાનું	હીરા.	પીળીયો.	હીરાબોળ.	ગારે.
પાચરત્ન.	હીરા.	કંકુષ્ટ.		શીખલમ
પમા.	હીરા.	કંકુષ્ટ.		ગારે
પાચિપચ્ચે.	વજ્ર.	કંકુષ્ટ		
નીલ	વજ્ર			નોનુ
જુમુરદદ.	ઇક્રમાસ.			.
જુમુરદ.				
Emerald.	Diamond.			Mu
Smaragdus.	Pure Carbon. Adams.			"
સારક. શીતળ. સંદીપન-૬૨	દ્રવ્ય. | સંદીપન.	રેચક. ઉષ્ણ. કૃમિઘ્ન. | આહારે. ગોરો		(ઇન્દ્ર)
	કંદર્પેદર સ્મ. મદનકામદેવરસ.			
"	રત્ન (ભાગમિશ્ર)	"	"	"
ખાણમાં થાય છે.	૧. શ્વેત-રસાયની. ૨. રાતો-રોગ ઉપર. ૩. પીળો-ધનદાતા. ૪. કાળો-રોગહર.	ન ૪૮૭ થી અહીં સુધીના ૧૪ ઉપરસો છે.	ઉપરસમાં ફરીથી લખેલ છે.	ગારે
			???	

નંબર	સંસ્કૃત નામો.	ગુજરાતી.	મરાઠી.	હિંદી.	બંગાલી.	તામીલ.	કાનડી.	તેલુગુ.	ફારસી.	અરબી.	અંગ્રેજી.	લાટિન.	ગુણ.	ઉપચારો.	વર્ગ.	કુદરતી વર્ગ.	ઉપયોગીભાગ.	વિશેષ હકીકત.	રીમાર્ક.
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦
૫૦૩	पद्मराग. लोहित. माणिक्य. शोणरत्न.	માણેક. ચુની.	માણિક.	માણીક. લાલ.			માણક.	માણિક્યમ.	લાલબદખશાની.	લાલ.	Ruby.	Rubinus	"		રત્ન (ખાણીજ.)			"	
૫૦૪	पुष्पराग. वल्लभ मंजुमणि. वाचस्पति.	પુખરાજ.	પુષ્પરાગ.	પુખરાજ.			પુષ્પરાગ.	પુષ્પરાગ.			Topaz.	Topagio.	"		"			"	
૫૦૫	इन्द्रनील. नील.	નીલમ.	નીલમણિ.	નીલમ			નીલ	નીલ.			Saffire.	Saffirus.	"		"			"	
૫૦૬	पीतरत्न.	ગોમેદ.	ગોમેદ.	ગોમેદ			ગોમેદ.	ગોમેદક			Onyx.	Onyx.	"		"			"	
૫૦૭	केतुग्रह. वल्लभ. सूत्र रत्न. वैदूर्य.	લસણીયો.	વૈડૂર્ય.	વૈડૂર્ય.			વૈડૂર્ય.	વૈડૂર્ય.	.		Cat's eye.		"		"			"	

५१३ शंख.	५१२ शुक्ति.	५११ कर्पूरगम्मा.	५१० काच.	५०९ प्रवाल. विद्रुम	५०८ मुक्ताफल. शौक्तिक.
શંખ.	છીપ.	ચીરોડી.	કાચ.	પરવાળાં.	મોતી.
શંખ.			કાંચ.	પોવલે.	મોતી.
શંખ.			બિલોર.	મુગા	મોતી
				અરવેદરત	મૈક્તિક.
શંખમુ				પ્રવાલક.	મોસ નુ.
			બિલોર.	બિજ્જાં.	મુંઘરિદ.
			જુજાજ.	એહેમરબુરસુદ.	લોલો.
Conch.	Shell	Plaster of Paris.	Glass.	Coral.	Pearl.
		Gypsum.	Glesum.	Corallum rubrum.	Margeri
"	"	"	"	"	"
શુદ્ધ૭ખરી. શંખવટી. શંખપોટલીરસ. શંખદ્રાવ				પ્રવાલભસ્મ.	મૌક્તિકભસ્મ.
"	"	"	ઉપરત્ન (ભાવમિશ્ર).	"	"
"	સમુદ્રમાં માછલીનું હાડકું છે.	ખાણમાં થાય છે.	રેતીમાંથી બને છે.	સમુદ્રમાં પ્રાણીના અસ્થિ છે.	સમુદ્રમાની … પમા થાય
	५०८			५१२	

નંબર.	સંસ્કૃત નામ.	[illegible]	મ. હિં.	હિં.	[illegible]	બંગાળી.	કાનડી.	તેલુગુ.	ફારસી.	અરબી.	અંગ્રેજી.	લૅટિન.	ગુણ.	ઉપચારો.	વર્ગ.	કુદરતી વર્ગ.	ઉપયોગીભાગ.	વિશેષ હકીકત.	રીમાર્ક.
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦
૧૧૩	वत्सनाभ.	વછનાગ અમૃતી.	વછનાગ.	બછનાગ.		વછનાગી.	વછનાગી.	નવી.	બેષ.	બીશ.	Aconite.	Aconitum ferox. Lin.	„	કુબેરનેત્રારસ. મૃતસંજીવનીગુટી. આનંદભૈરવરસ.	વિષ (આગ્નેય.)	Ranunculaceæ.	મૂળ, પત્ર.	કોલી. વાછનાગ આકોનેટો નામ કહેવાય છે.	
૧૧૪	हारित्र	સોમલ.	સોમલ.	સોમલ.					મિર્ગમૂશ.	સંખુહ્યાર	Arsenic.	Arsenicum.	„		„			ખાણમાં થાય છે.	
૧૧૫	[illegible]	વછનાગ દેશી.								અગિરૂસબીર	Aconite	Aconitum napellus.	„		„	Ranunculaceæ.	મૂળ.	ઘીલો.	
૧૧૭	हरिंदक.												„		„			આપત્તિક છે.	
૧૧૮	सौराष्ट्रिक.												„		„			„	

११४ शृंगिक.	[illegible]	Aconite	Laginaur toxicaria.	”	”	Ranunculaceae.	”	
११० कालकूट.				”	”		”	
१११ हालाहल				”	”		”	
११२ [illegible]				”	”		”	.
११३ [illegible]	[illegible]			”	[illegible]		[illegible]	१७३ १७४
११४ [illegible]	[illegible]			”	”		”	१७८
११५ [illegible]	[illegible]				”		”	१८०
११ [illegible]	[illegible]			”	”		”	१८१ १८२

અનુક્રમ	સંસ્કૃત નામ	ગુજરાતી	મરાઠી	હિંદી	બંગાળી	તામીલ	કોંકણી	તેલુગુ	ફારસી	અરબી	અંગ્રેજી	લેટિન	ગુણ.	ઉપચારો.	વર્ગ.	કુદરતી વર્ગ.	ઉપયોગીભાગ	વિશેષ હકીકત.	રીમાર્ક.
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦
૫૧૭	मुंज	[illegible]											,,		ઉદ્ભિજ (બાળભિશ્ર.)			,,	૨૦૪ ૨૦૫
૫૧૮	[illegible]	[illegible]											,,		,,			,,	૮૧
૫૧૯	[illegible]	[illegible]											,,		,,			,,	૧૮૩ ૧૮૪
૫૨૦	रक्तशालि.	ડાંગરની [illegible]	ભાત.	ધાન				ચેનુ	બરન્જ.	બિરંજ.	ઉરુઝ. Rice.	Oryza sativa.	મધુર વૃષ્ય. ત્રિદોષ. જ્વર. શ્વાસ. વ્રણ.		ધાન્ય (બાળભિશ્ર.)	Gramineæ.	ફળ.	ગોમાસાના પહેલા વરસથી થાય છે.	
૫૨૧	१ कलम २ पांडुक ३ शकुनाहृत ४ सुगंधक ५ कर्दमक ६ महाशालि ७ दूषक ८ पुष्पांडक ९ पुंडरीक १० महिषमस्तक ११ दीर्घशूक १२ कांचनक [illegible]	૧૮ જાતની ડાંગર	ડાંગર	,,		,,	,,	,,	,,	,,	,,	,,	વૃષ્ય. વાતલ. કફકર. શીતલ. પિત્તહર. મધુર. આદી	દૂધપાક. ક્ષીર. મીઠોભાત. ખીચડી.	,,	,,	,,	,,	

५१५	५१८	५३३	५३२
गोधूम. १ महागोधूम २ मधूली. ३ दीर्घगोधूम ४ क्षीरधूम. ५	यव. १ अतियव. २ तोक्य. ३	१ षष्टिक २ शतपुष्प ३ प्रमोदक ४ मुकुंदक ५ महाषष्टिक.	१ कृष्णव्रीहि. २ पाटल. ३ कुक्कुटां- ४ शालामु डक. ख. ५ जतुमुख.
ઘઉં.	૧ નીચી અણીવાળા જવ ૨ અણી વગરના કાળા ફિ.બા જવ ૩ અણી વગરના ઝીણા જવ.	સાઠી ચોખા	વ્રીહિ ચોખાની જાતિઓ.
ગેહું	જવ.	"	"
ગેહૂ	જવે	"	"
ગેધી.	મુકજવર	"	"
ગોદુમુ	યવધાન્ય.	"	"
ગદુમ	જવ.	"	"
હિંતા.	શઈર.	"	"
Wheat.	Barley	"	"
Triticum vulgare	Hordeu n vulgare. Lin.	"	"
શીતળ. વાતહર. પિત્તહર. કફકર. વૃષ્ય	શીતળ. દીપન. વાયુકર. કફઘ્ન. પિત્તહર ——— કાસ. શ્વાસ ત્વચારો ગો.	શીતળ. આદી. વાતહર. પિત્તહર.	વૃષ્ય. કફકર. આદી.
પુરી રોટલી. લાડુ.	યવાદિવેષ યવાદિક્વાથ.		
"	"	"	"
"	Gramineæ.	"	"
"	"	"	"
ચોમાસાના પાછલા વર્ષાદમાં થાય છે.	"	ખેતરમાં થાય છે.	૧. કાળાચોખા ફોતરાંવાળા. ૨. ... પુષ્પ જેવા ૩. કૂકડાંના ઈંડાં જેવા. ... ળી અણીવાળા. ૫. લાખ જેવા મુખ—

નંબર	[illegible]	[illegible]	[illegible]	હિન્દી	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	અરબી	અંગ્રેજી	લાટિન.	ગુણ.	ઉપચારો.	વર્ગ.	કુદરતી વર્ગ.	ઉપયોગીભાગ	વિશેષ હકીકત.	રીમાર્ક.
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦
૫૩૬	मुद्ग	મગ.	મુગ.	મુગ.					મુંગમાશ.	માશ.	Green grain.	Phaseolus Mungo. Lin.	ગ્રાહી. રૂક્ષકર. પિત્તહર. શીતળ. — જ્વર.	મુદ્ગયૂષ.	ધાન્ય (ભાષ).	Leguminoceæ.	"	આખી દાળ થાય છે.	૫૪૦ ૫૪૧
૫૩૭	माष	અડદ.	ઉડિદ.	ઉરદ.			ઉદુ.	મિનુમુ.	માષ.	માષ.	Kidney bean.	Phaseolus radiatus. Lin.	વાતહર. વૃષ્ય. મૂત્રલ. ધાવણ વર્ધક. પિત્તકર. કફકર.	મહામાષાદિતેલ. માષતેલ. માષાદિક્વાથ. માષાદિતેલ.	"	"	"	"	
૫૩૮	[illegible] महामाष. [illegible] राजमाष	ચોળા.	ચવળ્યા.	ઘેસારી લુબિયા.			[illegible]		લોબિયા.	[illegible]	Chinese dolicos.	Dolichos sinensis.	સારક. વાયુકર. ધાવણ વર્ધક.		"	"	"	શીંગોમાં થાય છે.	
૫૩૯	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]			[illegible]					...vulgaris.	સારક. પિત્તહર. વાતહર.	દાળ. કોળ.	"	"	"	"	

नं.	नाम										English	Latin	गुण						
५४०	मकुष्ठ मकुष्टक / मुकुष्टक वनमुद्ग	मठ.	मठ.	मोथ.		मुगडेमठ.	[illegible]	[illegible]			Aconite-leaved kinney-bean.	Phaseolus aconitifolius.	वातुल. ग्राही. कफघ्न. पित्तघ्न. कृमिघ्न. / ज्वर.	[illegible]	”	”	”	[illegible]	
५४१	मंगल्यक मंगल्या / मसूर. मसूरिका	मसूर	मसूर.	मसूर.		मसुरि.	मसूरपु.	[illegible]	मसूर		Lentil.	Ervum lens, Lin.	ग्राही शीतल. पित्तघ्न वातल. / ज्वर.	[illegible]	”	”	”	”	५३६
५४२	आढकी. तुवरी. / शणपुष्पिका	तुवेर.	तुरी	अरहर		[illegible]	[illegible]	[illegible]		Pigeon pea.		Cajanus indicus	शीतल वातल. ग्राही पित्तघ्न कफघ्न.	दाल.	”	”	”	[illegible]	५४७
५४३	चणक. सकलप्रिय. / हरिमंथ	चणा	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	Gram		Cicer arietinum Lin	शीतल ग्राही वातल पित्तघ्न कफघ्न	[illegible]	”	”	”	[illegible]	५४४
५४४	कलाय सतीनक / वर्तुल हरेणुक	[illegible]	वटाणे	[illegible]		[illegible]				Field-pea		Pisum sativum	शीतल	[illegible]	”	”	”	[illegible]	५४३

નંબર	સંસ્કૃત નામો	ગુજરાતી.	મરાઠી	હિંદી	બંગાલી	તામીલ.	કર્ણાટકી	તેલુગુ	ફારસી.	અરબી.	અંગ્રેજી	લાટિન.	ગુણ	ઉપચારો.	વર્ગ	કુદરતી વર્ગ	ઉપયોગીભાગ	વિશેષ હકીકત	રીમાર્ક.
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०
५४५	षंडिक. त्रिपुट.	મકાઈ	મકા	ભૂટા. મકાઈ	જુનાર.	મક્કાચોલમ્		જનપટલુ.	બાજરી.	દુરહશામી.	Maize.	Zea Mays	કફઘ્ન. પિત્તહર ગ્રાહી. શીતળ. વાયુકર		,,	Gramineæ.	,,	ગરીબલોકો રોટલા કરે છે	
५४६	कलाय. कुलीथिका.	કળથી.	કુળથી.	કુલથી. કુલત.			હુલવલે તીસી.	વુલવુલુ	કિલત.	હબ્બુલકિલત.		Dolichos biflorus.	પિત્તલ દાહકર. કફઘ્ન. — શ્વાસ. કાસ.	કુલત્થાદ્યઘૃત.	,,	Leguminoceæ.	,,	ખવાય છે.	
५४७	कृष्णतिल १. सिततिल.२ रक्ततिल. ३ वल्पतिल ४.	1. કાળાતલ. ૨. ધોળાતલ. ૩. રાતાતલ. ૪. વગડાઉતલ.	તિલ. તલ.	તિલ.		એલ્લુ.	એલ્લુ.	નેલુગુ.	કુન્જદ.	સિમ્સમ્	Sesamum.	Sesamomum indicum.	કફઘ્ન. શીતળ. પિત્તહર. બાવણુ વર્ધક. — દંતરોગ ઘ્રણ.	ગન્ધતૈલ. તિલકલ્ક. તિલભક્ષ્ય. તિલાદિમોદક.	,,	Pedalineæ.	,,	આમાંથી તેલ બને છે તે ખવાય છે.	
५४८	अतसी. नीलपुष्पी. उमा. पार्वती. क्षमा.	...સી.	...ી. જવસ.	...ી. તીસી.	...લીન.	...લીસ.	...સી.	...સી.	...કતાન	...કતાન	...seed. ...on flax.	...inum ...issimum.	ઉષ્ણ. વાતહર. વીર્યહર. ...	અતસી લેપ.	,,	...ineæ.	,,	...છે. પેટીસ ...ય છે.	

५४९	तुवरी	રાતી તુવેર										આદી. ઉષ્ણ. દીપન. કફઘ્ન.		,,				५४८
५५०	कटुकस्नेह. तुंतुभ कदंबक. सर्षप. सिद्धार्थ. २	ધોળા સરસવ. ૨. પીળા ,,	૨. શિરસ.	૨. સુફેદ.		સાસવે.	શ્વેતસરિષા.	૨. સોંટ.	૨. ખાંદુ.	White Mustard.	Brassica campestris. Lin.	ઉષ્ણ. કફઘ્ન. વાતહર. પિત્તકર. દીપન. કૃમિઘ્ન.	સિદ્ધાર્થકાદિ.	,,	Cruciferæ.	,,	દરેક સ્થળે થાય છે.	
५५१	आसुरी राजिका. क्षुजनिका. राजी. तीक्ष्णगंधा	રાતી રાઈ	મોહરી.	રાઈ.		કડુ.	સાસિરાઈ.	વર્મુંદ	,,		Red Mustard.	Brassica nigra.	કફઘ્ન. પિત્તકર. દીપન. કૃમિઘ્ન.	રાઈવાટ.	,,	,,	,,	ઘણાખરા ભાગમાં થાય છે	
५५२	क्षमिका. क्षताभिज. कृष्णसर्षप. नम क्षव.	કાળી રાઈ.	રાઈ.					,,		Black Mustard	Brassica Juncea.	,,		,,	,,	,,	,,	
५५३	कुधान्य. तृणधान्य. क्षुद्रधान्य	બાધાન										શોષક. વાતલ આદી. પિત્તકર કફઘ્ન		,,		,,	દરેક ઠેકાણે થાય છે.	

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	ગુણ	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	વિશેષ હકીકત.	ટીકાઈ.
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦
૫૫૨ કંગુ	પ્રિયંગુ	[illegible]													ધાન્ય (તૃણધાન્ય)		„		૧૩૬ ૫૫૧
૫૫૪ ચીનાક		ચીનો.	ચેના.	ચીના		ચીનક		[illegible]	[illegible]		Millet.	Panicum miliari	કાંગ જેવા ગુણો		„	Gramineae.	„	કાંગની જાતિ છે.	૫૫૪
૫૫૩ શ્યામાક		સામો.	સાંમો.	સાંમા.		સામે.	શ્યામાક.	શ્યામાક.				Panicum frumentaceum.	શોષક વાતલ કફઘ્ન. પિત્તહર.		„	Gramineæ	દાણા.	ફલાહારમાં ભાત વગેરે બનાય છે.	
૫૫૬ ગવેધુ ગવેધુક.	ગોરડૂ	[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]		[illegible]			Paspalum scrobiculatum.	વાતલ. આદી. શીતળ. પિત્તહર કફઘ્ન.	રોટલી.	„	„	„	ગરીબો ખાય છે	

५५८	चाउय. दारबीज.	[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]		[illegible]	[illegible]		Amaranthus paniculatus.	[illegible]	[illegible]	,,	Amaranthace	,,	[illegible]	
५५९	यव पंतामन. धंदाबीज	[illegible]										[illegible]		,,		,,		३४ २२१
५६०	कुसुंभबीज. वर्गाहिका. परडा.	[illegible]										[illegible]		,,		,,		६३
५६१	गवेधु गवेधुका	[illegible]	[illegible]								Cyperus bulbosus.	[illegible]		,,		,,	[illegible]	--
५६२	प्रसारिणी. सीधार. गृध्राम.	[illegible]										[illegible]		,,		,,	[illegible]	१३६ ५५४ ५५५
५६३	गवाक्षा.	[illegible]										[illegible]		,,		,,	[illegible]	

[illegible]	[illegible] નામ.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	ગુણ.	ઉપચારો.	વર્ગ.	કુદરતી વર્ગ.	ઉપયોગીભાગ.	વિશેષ હકીકત.	રીમાર્ક.
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦
૫૧૫	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]			[illegible]		[illegible]	[illegible]	Purple goose-foot.	Chenopodium artiplicis.	દીપન. પાચન. રૂચ્ય. સારક. — [illegible] અર્શ. રક્તરોગ	ભાજી.	શાક (ભાજીઓ)	Chenopodiceæ.	ભાજી.	શાક તરીકે ખવાય છે.	
૫૧૬	[illegible]	[illegible]	"	"			"		"	"	White goose-foot.	Chenopodium album.	"	ભાજી.	"	"	"	"	
૫૧૭	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]							Red night-shade.	Basella rubra.	શીતળ. કફકર. પિત્તહર. વૃષ્ય.		"	Besellaceæ.	"	દાંત રંગવામાં વપરાય છે.	
૫૧૮	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]				[illegible]				...thus tricolor.	શીતળ. [illegible] પિત્તહર. [illegible]	ભાજી.	"	...ranthaceæ.	"	[illegible] ખવાય છે.	

૫૧૮	૫૧૯	૫૨૦	૫૨૧	૫૨૨
अल्पमारिष. तंडुलेरक. कांडेर. भंडीर. तंडुलीबीज मेघनाद. तंडुलीय. विषघ्न.	कच्छ. पानीयतंडु- जलतंडुलीय. लीय.	चीरितच्छ- पालक्या दा. वास्तुका- च्छिरिका. फाग.	कालक. नाडिक कालशाक. मत्स्यशाक	नाडीक. पट्टशाक. नाडीशाक.
તાંદળજો.	ઢીમડો. જળ તાંદળજો.	ટાકો.	કરલી. કલી.	નાલો. ૨ અળવી
કાંટેમાઠ. ચવલાઈ	તાંદુળજા.	પાલખ.	કુલી	નાડિશાક. ૨ અળવ્યા.
ચૌલાઇ.	"	પાલકી.	કરલી.	સેરૂઇ. પદુઆ. ૨ આલુ
કાટાનટિયા.	"			
કટુમિરિષ.	"			
ડિરકુવારે.	"	પાલકુ.		
મેલાકુરા.	"			તુરીકુરા. ૨ સારકદા.
મુલિનકઈ.	"	ઇસ્પનાખ.		
ખુકંટેયખીર	"	અસ્પનાખ.		૨ કલકાશ
Amaranth		Spinage.		૨ Caledium.
Amaranthus spinosus	Amarantus olericia. Roxb.	Spinacia oleracea.	Phalangium tuberosum	Ipomoea reptans. Erum indicum
સ્વાદુ. શીતલ. સમ	"	વાતલ. શીતલ. કફઘ્ન. મંદ. ગ્રાહી	ગ્રાહક. વાતલ. કફઘ્ન. શીતલ.	ગ્રાહી. વાતલ. પિત્તકર.
"	"	"	"	ભાજ્યાં. ૨
"	"	"	"	"
Portulaceæ	Amarantaceæ.	Chenopodiaceæ.	Liliaceæ.	Eroideæ.
"	ભાજી.	"	"	"
"	જંગલી તાંદળજો.	શાક તરીકે ખાય છે	ચોમાસામાં આ થાય છે. બહુ મીઠી ભાજી છે.	૨. આના પત્તાનાં ભજીયાં થાય છે.
	૫૧૮			

नंबर	संस्कृत नामो.	गुजराती.	मराठी.	हिंदी.	बंगाली.	तामील.	कर्णाटकी.	तेलुगु.	फारसी.	अरबी.	अंग्रेजी.	लाटिन.	गुण.	उपचारो.	वर्ग.	कुदरती वर्ग.	उपयोगीभाग.	विशेष हकीकत.	रीमार्क.
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०
५७३	कदंबी. ग्रामर्दी.	કોબી.	કેવટપેપા.	કોબી.					કલામ્.	કંદકલબ્.	Cabbage.	Brassica oleracea Lin.	ધાતુવ-વર્ધક. વૃષ્ય.	બાજી.	(શાખ ભાવ.)	Scitamineæ.	બાજી.	શાખ બહુ સરસ થાય છે	
५७४	[illegible]. लोणी.	લૂણી.	ઘોલ.	લોનિયા		પાસેલાઇ કિરાય.	ગોલી.	આઇલકુરા.	બકલતલ્હુમાક્.	બકલતલ્મુબારિક.	Purslane.	Portulaca oleracea Lin.	વાતહર. કફઘ્ન. અર્શ.	”	”	Portulaceæ.	”	”	
५७५	पोटिका.	મોટીલૂણી.	રાનઘોલ.	લોની					ખુરફા.		”	Portulaca quadrifida. Lin	વાતઘ્ન. ઉષ્ણ. પિત્તહર.	”	”	”	”	”	
५७६	अम्लपत्रक. चांगेरी. अम्ललोणिका. चुक्रिका. दंतशठा. धंबष्ठा. तिमलो. अश्मंतक.	ખાટી લૂણી.	ભૂઇસરપટા.	અમુલસાક	ચુકાત્રિપાતી.	પુલિયારઇ.						...s corniculata. Lin.	દીપન. ઉષ્ણ. કફઘ્ન. પિત્તહર. અર્શ. અતિસાર	ચાંગેરીઘૃત.	”	Geraniaceæ.	”	શાખ વપરાય છે.	

५२[illegible]	[illegible] पद्मान्दा.	[illegible] दानयंधिनी	सुवी.	सुवा.	सुवा.	सुवा.		दुधीयडेत	—	[illegible]	[illegible]	—	Rumex vesicarius.	[illegible] पित्त.	चटणी	"	Polygonac[illegible]	"	[illegible]	
५३८	चिना. दीर्घरसा. चंचु.	चंचुकी मानिकतका.	७७.	५२	५२								Corchorus acutangularis.	शीतळ. ग्राहक. रुच्य.	भाजी.	"	Liliaceæ.	"	शाक थाय छे.	
५३९	मारी मार्षी	[illegible] हिलमोचिका.	[illegible]											[illegible]	"	"		"	"	
५४०	कन्दुर [illegible] [illegible] [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]					[illegible]	[illegible]		Blepharis edulis Pers.	शीतळ [illegible] दीपन [illegible]		"		[illegible]		
५४१	[illegible]शाक.		[illegible]											दीपन [illegible]	[illegible]	"		"	[illegible] थाय छे.	११

નંબર	સંસ્કૃત નામો.	ગુજરાતી	મરાઠી.	હિંદી.	બંગાળી	તામીલ	કર્ણાટકી	તેલુગુ.	ફારસી	અરબી	અંગ્રેજી	લાટિન	ગુણ.	ઉપચારો.	વર્ગ.	કુદરતી વર્ગ	ઉપયોગી અંગ	વિશેષ હકીકત.	રીમાર્ક.
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦
૫૮૨	मूलकपत्र.	૧. મૂળાનાં પાન. ૨. મૂળાકણી. ૩. મોંગરી.	૧. મુળા.	૧. મૂલી. ૨. મૂલીબીજ.			૧. મુલંગી.	૧. મુલિંઙ ગ.	૧. તુરબ. ૨. તુખ્મતુરબ.	૧. ફુજલ.	White raddish.	Raphanus sativus.	પાચન. ઉષ્ણ. કફકર પિત્તકર.	ભાજી.	શાખ (ભાજ.)	Cruciferea.	પત્ર.		૬૨૯
૫૮૩	द्रोणपुष्पीदल.	કુંભાનાં પાન.	તુંબા ગોમા.									Leucus saphalotus.	પિત્તલ. ભેદન. — કમળો. સોઝા. પ્રમેહ. જ્વર.	"	"	Labiatea.	"		૨૯૪
૫૮૪	दद्रुमपत्र.	કુંવાડિયો.										Cassia Tora. Lin	ધાધર.	"	"	Legumin-ocea.	"		૭૧
૫૮૫	सेहुंडदल.	થોરનાં પાન.													"	Euphorb-incea.	"		૧૭૫
૫૮૬	पर्पट.	પરસાલિયાનાં પાન													"		"		૧૮૭
૫૮૭	गोजिह्वा.	[illegible]નાં પાન													"		"		૩૦૨

४८८	पटोलपत्र	પરવળનાં પાન.	ઉનપરવળી	જંગલી ચીચીંડા.	ટુંપેટુલ.	પડલ.	પદુલ.	Trichosanthes cucumerina	દીપન. પાચન. રુચ્ય. / જ્વર.		,,	Cucurbitaceæ.	,,	૬૦૯
४८९	गुडूचीपत्र.	ગળોનાં પાન.									,,		,,	૬૫૧
४९०	अरिमर्द. कर्कश. कासमर्द. कासारि.	કાસોદ્રે.	કાસમ. કાસવિંદા.	કસોદી.	કસોદ.	પોન્નવિરૈ.	કાસગી.	Cassia sophera. Lin	રુચ્ય. કફઘ્ન. પિત્તહર. / કાસ.	કાસમર્દ તેલ.	,,	Leguminoceæ.	,,	૫૮૮
४९१	[illegible]पत्र.	મંજુષી.								ભાજી.	,,		,,	૫૪૩
४९२	[illegible]	[illegible]								,,	,,		,,	૫૪૪
४९३	[illegible]	[illegible] પાન.								,,	,,		,,	૫૫૦
४९४	[illegible]पत्र.	[illegible]								શાખ.	,,			

૧	૨	૩–૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦
[illegible]	[illegible]	[illegible]			"	[illegible]		[illegible]		૪૦૭
[illegible]	[illegible]	[illegible]			"	"		"		૧૫૪ ૧૫૫ ૧૫૬
[illegible]	[illegible]	[illegible]			"	"		"		૩૮૫
[illegible]	[illegible]	[illegible]	Cassia occidentalis.	[illegible]	આમ.	"	Leguminoceæ.	"		૫૫૦
[illegible]	[illegible]	[illegible]	Benincasa cerifera.	[illegible]	[illegible]	"	Cucurbitaceæ.	[illegible]	[illegible]	
[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	"	"	"	[illegible]	

१०५ [illegible]	१०४ [illegible] कर्कटी.	१०३ इक्ष्वाकु. तुंबी. कटुतुंबी. महाफला.	१०२ अलाबू.	[illegible]
[illegible]	કાકડી.	કડવી તુંબડી.	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
		[illegible]		
		[illegible]		
	[illegible]	[illegible]	[illegible]	
[illegible]	[illegible]		[illegible]	
	[illegible]	[illegible]	[illegible]	
	[illegible]	[illegible]	[illegible]	
Snake-gourd.	Cucumber.	Bottle-gourd.		
Trichosanthes anguina. Lin.	Cucumis sativus. Lin.	Lagenaria vulgaris.	"	Cucur[illegible] lagena[illegible]
[illegible]	શીતળ. [illegible]	[illegible]	"	[illegible]
શાખ.	[illegible] શાખ.		શાખ.	
"	"	"	"	
"	Cucurbitaceae.	"	"	
"	"	"	"	
"	[illegible]	[illegible]	"	[illegible]

१०५ पटोलक, ज्योत्स्नी.	१०२ काकडी, त्रपुस.	१०३ कटुतुंबी, महाफला.	१०४ कूष्मांड.	१०१ तुंबी.
પરોળાં.	કાકડી.	કડવી તુંબડી.	કોળું.	મીઠું તુંબડું.
ઢસાંકડી.	કાકડી.	કડુ ભોપળા.	કદુ ભોપળા.	ભોપળા.
ચિચિંડા.	કાકડી.	કડવી તુંબી.	કુંભા.	તુંબી.
		તિક્તાલૌ.		
		શીરાકદ.		
	ખીરસીત.	કદીસેરે.	કદ્દુભ્રાડિ.	
પેટલાલા.	દોસઆલા.		તીબાગુરીઆલા.	
	ખ્યારજાબ.	કદુતાખ.	કદુશીરીન.	
	ખિરસાદસ્	કરેદીમુર.	પુર્ન.	
Snake-gourd.	Cucumber.	Bottle-gourd.		
Trichosanthes anguina Lin	Cucumis sativus. Lin.	Lagenaria vulgaris.	„	Cucurbita Lagenaria.
[illegible]	[illegible]	[illegible]	„	[illegible]
શાક	શાક		શાક	શાક
„	„	„	„	„
„	Curcurbitaceae	„	„	„
„	„	„	„	„
	ચીભડાની જાતિ છે.	ધીયાર બાબતની પહેલાં તરફ છે.	„	શાક થાય છે.

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
১ কবির	কামার	[illegible]	[illegible]
১০০ পাঁচক মারাঠা মারাঠা নদী	[illegible]	Lutfa [illegible]	” ” ” ”
১০ [illegible]	[illegible]	Lutfa Pentandra.	” ” ” ”
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

११०	अंकोलमक पीन्डुरणी. ला. चिमकला. तुंडकेरी. रक्तकला. गुंडी.	ટીંડોરાં. મેથી.	ગોડ તોડલી.	[illegible]						Coxia indica.	[illegible]	શાખ.	"	"	આનું અથાણું પણ થાયછે.
१११	[illegible]	વાલોળ.	[illegible]	સેમી	ગોવારશેંગ.	[illegible]		[illegible]		Dolichos Lablab	[illegible]	"	Leguminoseae.	શીંગ.	ખરીને ખાવાથી સારી લાગે છે.
११२	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]		[illegible]		Canavalia ensiformis	[illegible]	"	"	"	"
११३	[illegible]	[illegible]										[illegible]	"	"	"
११४	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	"	[illegible]	[illegible]

નંબર.	સંસ્કૃત નામો.	ગુજરાતી.	મરાઠી.	હિંદી.	બંગાળી.	તામીલ.	કર્ણાટકી.	તેલુગુ.	ફારસી.	અરબી.	અંગ્રેજી.	લાટિન.	ગુણ.	ઉપયોગ.	વર્ગ.	કુદરતી વર્ગ.	ઉપયોગી ભાગ.	વિશેષ હકીકત.	રીમાર્ક.
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦
११४	डिण्डिश. मुनिनिर्मित रोमशफल	કંકોડાં.	કરટોલી.	ખેખસા.				અગાકર.				Momordica dioica.	ભેદક. પિત્તહર. કફઘ્ન. શીતલ. વાતલ. મૂત્રલ.	શાખ	શાખ (ભાર.)	Cucurbitaceae.	ફળ.	”	
११५	पिंडार.	પિંડાર.											શીતળ. પિત્તહર.	”	”	”	”	”	
११७	कर्कोटकी. पीतपुष्पा. महाजाली. कर्कोटी.	કડવી ઘીલોડી.	કડુ દોડકી.	કડુતોરઇ.			ઘહિરે.		હુરિહેલખ.			Luffa amara.	શ્વાસ. કાસ. જ્વર.	કોશાતકી તેલ.	”	”	”	દવામાં વપરાય છે.	
११८	डोडिका. विषमुष्टी. सुमुष्टिका. डोडी.	ગાળી ખરખોડી.											પૌષ્ટિક. વૃષ્ય. દીપન. પિત્તહર. કફઘ્ન.	શાખ.	”		”		૨૬૮
११९	करकारीफल.	[illegible] કેરડા.											ઉષ્ણ. દીપન. શ્વાસ. કાસ. જ્વર. પિત્ત.		”		”		૨૬૩

१२० मार्गरनाल.			
१२१ सोम कंद.	गराण कंदल मशरोम		
१२२ आरुक. मालुक.	पोतरेसक	[illegible]	Amorphophallus campanulatus
१२३ काष्टालुक.		आलुक.	Potato.
१२४ हस्त्यालुक.		हस्तीकंद.	
१२५ शंखालुक.		[illegible]	

૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૭	૧૮	૧૯	૨૦
૧૨૬	पिंडालुक.	શ્વેત રતાળુ.	શકરિયાં.	ઇમલિયા.			ગિલસ કંદ.		ચાહેરી.			Batatus esculutus.	શીતળ. બન્ધક મૂત્રલ. / રક્તપિત્ત	શાખ.	શાખ (ભાજી.)		કંદ.		
૧૨૭	रक्तालुक.	રતાળુ.	રતાળુ.	ગેંડાલ.			ફ્રેન્ચ કંદ.	ચિનેકુ	વઇાંક.		Sweet potato.	Batatas edulis.	,,	,,	,,		,,		
૧૨૮	आलुकी.	નાનાં રતાળુ.											,,	,,	,,		,,		
૧૨૯	शालकंटक. चित्र. शालेय. मरुगंभव. चाणक्यमू- तीक्ष्ण. लक. मूलकपोति- लघुमूलक. -का.	નાના મૂળા.											ઉષ્ણ. પાચન. / ત્રિદોષ જ્વરઘ્ન શ્વાસ.	શુષ્કમૂલક તૈલ. શુષ્કમૂલાદ્ય ઘૃત.	,,		,,		૫૮૨
૧૩૦	नेपालमूलक.	મોટામૂળા.											ઉષ્ણ.	શાખ.	,,		,,		૫૮૨

नं.	नाम								
१३१	गाजर. गृंजन.	आरोग्यवर्धक	[illegible]	[illegible]	[illegible]	"	[illegible]	[illegible]	
१३२	कद्दोंकेर		[illegible]	[illegible]		"		"	४०७ ४०८ ५२४
१३३	मातक	महापत्र	[illegible]	[illegible]	मानसपूर.	"			५८२
१३४	हस्तिकर्णी.		[illegible]	[illegible]		"		"	५७२
१३५	केयूक.		[illegible]	[illegible]		"		"	
१३६	राजकशेरू. १ गुन्दाहानि. २		[illegible]	[illegible]		"		"	

સમાપ્ત.

૧-શબ્દાનુક્રમ.

संस्कृत.

અ.

પ.

[illegible]

મ.

ય.

ર.

શબ્દાનુક્રમ.

ગુજરાતી.

[illegible]

૩-શબ્દાનુક્રમ.

मराठी.

ખ.

ગ.

ફ.

બ.

ભ.

મ.

૪-શબ્દાનુક્રમ.

हिंदी.

ધ.

દ.

ચ.

છ.

જ.

ઝ.

ડ.

ઢ.

ત.

થ.

દ.

ભ.

મ.

ર.

લ.

૫-શબ્દાનુક્રમ.

बंगाळी.

વ.

શ.

સ.

હ.

૬-શબ્દાનુક્રમ.

तामिल.

ગ.

ચ.

જ.

ટ.

ડ.

ત.

દ.

ન.

પ

બ.

મ.

લ.

વ.

શ

સ

૮-શબ્દાનુક્રમ.

તેલુગુ.

અ.

ઇ.

ઉ.

એ.

ઓ.

ક.

ખ.

૯-શબ્દાનુક્રમ.

फारसी.

અ.

આ

ઇ.

ઉ.

એ.

ઓ

ક

ખ

૧૨-શબ્દાનુક્રમ.

अंग्रेजी.

ग्रीक.

૧૨-શબ્દાનુક્રમ.

लाटिन.

A.

B.

૬૩-શબ્દાનુક્રમ.

गुण.

ખ

ગ.

ઘ.

ચ.

છ

જ.

ઝ.

ત.

દ.

શ.

સ.

ઉપચાર.

અ.

આ.

ઇ.

ઉ.

એ.

ક

શ.

ષ.

સ.

હ.

૧૫-શબ્દાનુક્રમ.

વર્ગ.

૧૬-શબ્દાનુક્રમ.

कुदरतीवर्ग.

૧૭-શબ્દાનુક્રમ.

उपयोगीभाग.

બ.

ભ.

મ.

ર.

લ.

વ.

શ.

સ.

ગુજરાત વર્નાકયુલર સોસાઇટીએ પ્રકટ કરેલાં પુસ્તકોનું લીસ્ટ.

અંક. પુસ્તક.	કીંમત
*૧ અકબર ચરિત્ર	૦॥
૨ ગ્રીસ દેશનો ઇતિહાસ	૦॥=
૩ આગ ઉધારનો ઝઘડો.	૦)૦।
*૪ કવિતા વિલાસ.	૦॥।
*૫ કચ્છ ગરબાવળી	૦।−
૬ ગરબાવળી ભાગ ૧ લો	૦)−
૭ નવનારસ્થળી.	૦)૦॥
*૮ તાર્કિક બોધ.	૦।
‡*૯ દૈવજ્ઞ દર્પણ	૦।
૧૦ પુનર્વિવાહ પ્રબંધ.	૦।−
૧૧ કાર્નેગ વિરુદ્ધ.	૦)−
૧૨ બાળવિવાહ નિબંધ	૦।
*૧૩ ભૂત નિબંધ.	૦।=
૧૪ માતાપિતાની સ્તુતી	૦)૦।
*૧૫ મિથ્યાભિમાન નાટક	૦।=
૧૬ શબ્દવિદ્યાભ્યાસ	૦)−
૧૭ શાસ્ત્રીજીના છંદ.	૦)૦।
૧૮ લક્ષ્મી નાટક	૦)≡
૧૯ વચન વિવેક બાવની.	૦)૦॥
૨૦ વિદ્યાબોધ.	૦।
૨૧ શામળમનશદી	૦)ᑐ
*૨૨ મયલક્ષ્મી સંવાદ.	૦)−
૨૩ સ્ત્રીસભાપણ.	૦)−॥
+૨૪ દુલેરખાનની સફર.	૦)−
૨૫ શાંતિ નિબંધ.	૦।−
+૨૬ પિંગળ	૦)=
૨૭ દલપતકાવ્ય ભાગ. ૧	૧॥
૨૮ દલપતકાવ્ય ભાગ ૨	૧॥
*૨૯ કેરીવર્ગનું વર્ણન.	૦।
*૩૦ ગુજરાતના ભીખારીઓ.	૦।
*૩૧ સ્ત્રીનીતિ ધર્મ.	૦॥
૩૨ ગુજરાતનો ઉત્કર્ષ થવાનાં સાધન	૦॥
૩૩ નીતિમંદિર.	૦॥।
‡*૩૪ પ્રવીણસાગર ભાગ ૩	૦॥
૩૫ વેણીસંહાર નાટક	૦॥
*૩૬ વનસ્પતિશાસ્ત્રનાં મૂળતત્વ.	૦॥−
*૩૭ અનેક વિદ્યા મૂળતત્વ	૧)
*૩૮ નારીશિક્ષા ભાગ ૧ લો	૦।≡

અંક. પુસ્તક.	કીંમત
*૩૯ એજન ભાગ ૨ બીજો	૦॥−
૪૦ પુનર્વિવાહની પૂરેપૂરી યોજેલી આના પ્રજેતી.	૦।−
*૪૧ પાર્વતી કુંવર ચરિત્ર.	૦)≡
‡૪૨ બાળલગ્ન વિશે નિબંધ	૦)૦।૧
૪૩ બાળલગ્નથી થતી હાનિ	૦।=
૪૪ બાળલગ્નના સંબંધમાં આપણું કર્તવ્ય.	૦)−
૪૫ સીતાદમયંતીનાં આખ્યાન.	૦)=॥
૪૬ દારૂ.	૦)૦॥
*૪૭ આરોગ્યતાનાં મૂળતત્વ.	૦)≡
૪૮ માંદાની માવજત.	૦)=
*૪૯ ફ્રાન્સ દેશ માંહેલી રાજ્યની ઉથલ પાથલ	૦॥।
૫૦ વિધવા વપન અનાચાર.	૦।
*૫૧ મહાન આલક્ઝાંડરનું ચરિત્ર.	૦।−
*૫૨ કન્યાઓની અછત	૦।≡
*૫૩ સેવીંગ બેંકની અગત્ય.	૦।≡
*૫૪ આરોગ્યતા અને સ્વચ્છતા.	૦॥≡
૫૫ માને શીખામણ.	૦।≡
૫૬ ગૃહવ્યવસ્થા ને આરોગ્ય વિશે	૦॥=
૫૭ ઉત્સર્ગમાળા	૦॥
૫૮ ગુજરાતિ ભાષાનો ઇતિહાસ	૦।
૫૯ કીમિયાગર ચરિત્ર	૦।
૬૦ કેળવણી	૧)
૬૧ ખેતીવાડીના સુધારાનો નિબંધ	૦॥।
૬૨ કથનાવળી	૦।
૬૩ જમણવારવિષે નિબંધ.	૦॥
૬૪ દુકાળવિષે નિબંધ.	૧॥
દુકાળવિષે નિબંધ.	૦।−
૬૫ પરદેશી માલ આપણા દેશમાં તૈયારકરવાસારૂ ઉપાયો મેળવવા	૦॥
૬૬ મિશ્રધાતુ વિષે નિબંધ	૦॥
૬૭ સુરત માંડવીનું દેશી રાજ્ય	૦॥
૬૮ રચનાત્મક સ્વરાજ્ય.	૦॥
૬૯ બેહદ્દ વ્યવહાર ત્યાં હદ્દ વ્યવહાર કેમ નહિ	૦।
૭૦ વિરહદગ્ધ વિધુ	૧)

અંક. પુસ્તક.	કીંમત.
૭૧ જ્ઞાનવચન.	૦)=
૭૨ ઉદ્યોગી પુરૂષો.	૦।
૭૩ ધાર્મીક પુરૂષો.	૦।
૭૪ સ્ત્રી જાતિ વિષય વિવેચન	૦॥
૭૫ જીવજંતુની અજાયબીઓ	૦।
૭૬ માનુ કર્તવ્ય.	૦।
૭૭ ધર્મનીતિ.	૦।≡
૭૮ પ્રખ્યાત સ્ત્રીઓના ગુણ કીર્તન.	૦।
૭૯ દર્શનશાસ્ત્રસંબંધી ચર્ચા	૦)≡
૮૦ બોધક ચરિત્ર	૦।
૮૧ પ્રાચીન ભરતખંડનો મહિમા	૦।
૮૨ સત્સંગવિષે નિબંધ.	૦)=॥
૮૩ કેફ નિષેધ	૦)૦॥
૮૪ દારૂ નિષેધ વચનો	મફત.
૮૫ સહાનો ઇતિહાસ	૦)≡
૮૬ મરીશિયસ બેટ	૦।=
૮૭ હિંદના માહાજની અને નેમાં કુટુંબ.	૦।=
૮૮ પ્રતિનિધિ સત્તા વિષયક	૧)
૮૯ આનંદિ[illegible]	૦।−
‡૯૦ હિંદની ખનિજ સંપત્તિ	૦)−
૯૧ ઉદ્ધવ કૃત રામાયણ	[illegible]
૯૨ તમાકુ અને આમને [illegible]	[illegible]
*૯૩ બેન્જામિન ફ્રેન્કલિન	૧)
૯૪ રસ[illegible]	[illegible]
૯૫ સત્ય[illegible]	[illegible]
૯૬ ખગોળ[illegible]	૧)
૯૭ લોર્ડ [illegible]	[illegible]
૯૮ [illegible]	[illegible]
*૯૯ કર્તવ્ય	૧
૧૦૦ રાસમાળા ભાગ ૧	૨)
૧૦૧ રાસમાળા ભાગ ૨	૨)
૧૦૨ [illegible]	૧)
૧૦૩ [illegible]	[illegible]
૧૦૪ [illegible] ચરિત્ર	[illegible]
૧૦૫ [illegible]	[illegible]
૧૦૬ ગુજરાતનું [illegible]	